

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
فِي
بَيَانِ كَيْفَ يُصَانُّ الْمَعْنَى

KENNIS SERIES

DE OPHELDERING VAN
DE METHODOLOGIE KWESTIES

الْجَمْعُ بَيْنَ الْمَوْضُوعَيْنِ

HET GEDELEGEERDE COMITÉ VAN DE GILĀFAH

Millatu Ibrāhīm Publicaties

In de naam van Allāh, de Barmhartige, de Genadevolle.

Titel: De opheldering van de methodologie kwesties
Auteur: Het Gedelegeerde Comité van de Gilāfah
Vertaling: Millatu Ibrāhīm Publicaties
Datum: Muḥarram, 1440H.

Millatu Ibrāhīm Publicaties

[Facebook](#) | [YouTube](#)

TRANSLITERATIE TABEL

Letter	Transliteratie	Zin	Betekenis
ا	ā		Gezegend en Verheven is Hij.
ب	b		Heilig en Verheven is Hij.
ت	t		Machtig en Groot is Hij.
ث	ṭ		Allāh's groet en vrede zij met hem.
ج	j		Met hem is de groet en de vrede [van Allāh].
ح	ḥ		Vrede zij met hem.
خ	g		Vrede zij met hen beide.
د	d		Vrede zij met hen.
ذ	ḏ		Moge Allāh tevreden met hem zijn.
ر	r		Moge Allāh tevreden met haar zijn.
ز	z		Moge Allāh tevreden met hen beide zijn.
س	s		Moge Allāh tevreden met hen zijn.
ش	ṣ		Moge Allāh genadig met hem zijn.
ص	ṣ		Moge Allāh genadig met hen beide zijn.
ض	ḍ		Moge Allāh genadig met hen zijn.
ط	ṭ		
ظ	ẓ		
ع	ʿ		
غ	ġ		
ف	f		
ق	q		
ك	k		
ل	l		
م	m		
ن	n		
ه	h		
و	w, ū		
ی	y, ī		
ء	'		

INHOUDSOPGAVE

TRANSLITERATIE TABEL	2
INHOUDSOPGAVE	3
VOORWOORD	6
HOOFDSTUK 1 INTRODUCTIE	9
DE OORZAKEN VOOR FITNAH, ONENIGHEID EN GESCHILLEN:	11
1. Het verlaten van het vastklampen aan het boek en de sunnah volgens het begrip van de salaf, het handelen op de uitspraken van mensen en bevestigingen.	11
2. Het onvermogen om de sunnah te onderscheiden van bid'ah wat gebracht is door een aantal kleintjes die zichzelf associëren met kennis.	13
3. Transgressie.	17
HOOFDSTUK 2 HET FUNDAMENT VAN DE RELIGIE	23
WAT IS HET FUNDAMENT VAN DE RELIGIE?	23
WAT BETEKENT "HET GELOVEN IN ALLĀH"?	25
WAT BETEKENT: "HET AANBIDDEN VAN HEM ﷻ ALLEEN, HET VERLATEN VAN HET AANBIDDEN VAN ANDERE, EN HET HEBBEN VAN BARĀ'AH [AFKEER, HAAT EN VIJANDSCHAP] TEGEN EENIEDER DIE EEN DEELGENOOT AAN HEM TOEKENT"?	26
WAAROM SPEELT ONWETENDHEID VOOR DE MAN EN DE VROUW MET EEN GEZOND VERSTAND GEEN ROL IN HET FUNDAMENT VAN DE RELIGIE?	27
WAT DOET HET FUNDAMENT VAN DE RELIGIE TENIET?	29
DE BEWIJZEN VOOR DE AFWEZIGHEID VAN HET EXCUUS UIT ONWETENDHEID M.B.T. ŠIRK EN DATGENE WAT HET FUNDAMENT VAN DE RELIGIE TENIETDOET	31
WANNEER WIJ EEN SPECIFIEK INDIVIDU BEOORDELEN MET KUFR EN ŠIRK, WAT HOUDT DAT DAN IN?	33
WIJ SLUITEN AF MET TWEE ZAKEN:	35
HOOFDSTUK 3 HET ONGELOVIG VERKLAREN VAN DE POLYTHEÏSTEN [DEEL 1]	38
UITSPRAKEN VAN DE GELEERDEN OMTRENT HET ONGELOOF VAN DE DEGENE DIE DE ONGELOVIGEN NIET ONGELOVIG VERKLAART	38
WAT IS DE POSITIE VAN TAKFĪR IN DE RELIGIE?	40
HET VERSCHIL TUSSEN HET ONWETEND ZIJN OMTRENT DE RITUELEN VAN DE ŠARĪ'AH EN HET ONWETEND ZIJN OMTRENT HET FUNDAMENT VAN DE RELIGIE	44
WAT IS DE MANĀT, ILLAHOF SABAB [D.W.Z. DE REDEN] VOOR ONGELOOF VOOR DEGENE DIE ZICH ONTHOUDT IN HET ONGELOVIG VERKLAREN VAN DE POLYTHEÏSTEN?	50
HOOFDSTUK 4 HET ONGELOVIG VERKLAREN VAN DE POLYTHEÏSTEN [DEEL 2]	53
BESTAAT HET ONGELOVIG VERKLAREN VAN DE POLYTHEÏSTEN UIT ÉÉN GRADATIE, OF ZIJN ER MEERDERE GRADATIES?	53
DE VERSCHILLENDE GRADATIES VAN DE ONTHOUDER M.B.T. HET ONGELOVIG VERKLAREN VAN DE POLYTHEÏSTEN	54
DE EERSTE GRADATIE	56
DE TWEEDE GRADATIE	57
DE DERDE GRADATIE	58
DE VIERDE GRADATIE	68
TOT WELKE GRADATIE BEHOORT DE ONTHOUDER M.B.T. HET ONGELOVIG VERKLAREN VAN DE GRAVENAANBIDDERS?	69
HOOFDSTUK 5 DE WEERHOUDENDE GROEP	71
INTRODUCTIE TOT HET ONDERWERP	71
WIE ZIJN AṬ-ṬĀ'IFAH AL-MUMTANI'AH?	72
HET OORDEEL OMTRENT AṬ-ṬĀ'IFAH AL-MUMTANI'AH	73
HET OORDEEL OMTRENT HET BESTRIJDEN VAN AṬ-ṬĀ'IFAH AL-MUMTANI'AH	74
DE EERSTE KWESTIE OMTRENT AṬ-ṬĀ'IFAH AL-MUMTANI'AH	77
DE TWEEDE KWESTIE OMTRENT AṬ-ṬĀ'IFAH AL-MUMTANI'AH	78
DE DERDE KWESTIE OMTRENT AṬ-ṬĀ'IFAH AL-MUMTANI'AH	80
TOT SLOT, EEN BELANGRIJKE OPHELDERING DIENT GEMAAKT TE WORDEN:	83

HOOFDSTUK 6 HET LAND VAN ONGELOOF & DE EMIGRATIE	85
DE LANDEN EN HUN REGELGEVINGEN	85
<i>Het eerste vraagstuk: De definitie van dār [land] en de categorisatie van de wereld in twee soorten landen.</i>	85
<i>Het tweede vraagstuk: De definitie van dār al-Islām en dār al-Kufr.</i>	87
<i>Het derde vraagstuk: De reden van het oordelen over een land met Islām of ongelooft.</i>	88
<i>Het vierde vraagstuk: De categorieën van dār al-Kufr.</i>	90
HIJRAH [EMIGRATIE] EN ZIJN REGELGEVING.	95
<i>Het eerste vraagstuk: Het oordeel omtrent de emigratie.</i>	95
<i>Het tweede vraagstuk: Het oordeel omtrent het afzien van het emigreren.</i>	96
<i>Het derde vraagstuk: De toestand van degenen die verblijven in dār al-Kufr.</i>	101

Şayg Muḥammad Ibn ‘Abdil-Wahhāb ﷺ zei:

فَاللّٰهُ اللّٰهُ يَا إِخْوَانِيَّ!! تَمَسَّكُوا بِأَصْلِ دِينِكُمْ، وَأَوَّلِهِ وَآخِرِهِ، وَأَسَاسِهِ وَرَأْسِهِ شَهَادَةَ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللّٰهُ، وَاعْرِفُوا مَعْنَاهَا وَأَحِبُّوْهَا، وَأَحِبُّوا أَهْلَهَا، وَاجْعَلُوهُمْ إِخْوَانَكُمْ وَلَوْ كَانُوا بَعِيدِينَ، وَاكْفُرُوا بِالطَّوَاعِيتِ وَعَادُوهُمْ وَأَبْغَضُوهُمْ وَأَبْغَضُوا مِنْ أَحِبِّهِمْ أَوْ جَادَلَ عَنْهُمْ أَوْ لَمْ يَكْفُرْهُمْ أَوْ قَالَ: مَا عَلَيَّ مِنْهُمْ، أَوْ قَالَ مَا كَلَفَنِي اللّٰهُ بِهِمْ، فَقَدْ كَذَبَ هَذَا عَلَى اللّٰهِ وَافْتَرَى، فَقَدْ كَلَفَهُ اللّٰهُ تَعَالَى بِهِمْ، وَافْتَرَضَ عَلَيْهِ الْكُفْرَ بِهِمْ وَالْبِرَاءَةَ مِنْهُمْ وَلَوْ كَانُوا إِخْوَانَهُمْ وَأَوْلَادَهُمْ، فَاللّٰهُ اللّٰهُ يَا إِخْوَانِيَّ، تَمَسَّكُوا بِذَلِكَ لَعَلَّكُمْ تَلْقَوْنَ رَبَّكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْرِكُونَ بِهِ شَيْئًا. اللَّهُمَّ تَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ وَأَلْحِقْنَا بِالصَّالِحِينَ

Allāh, Allāh! O mijn broeders! Houdt vast aan het fundament van jullie religie. Haar begin, haar eind, haar kern en haar hoofd: De getuigenis dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh. Leer zijn betekenis, houdt ervan, houdt van zijn mensen, en maak hen tot jullie broeders, zelfs als zij ver weg zijn. Wees ongelovig in de *ṭawāḡīt*¹, bestrijdt en haat hen, en eenieder die van hen houdt, of hen verdedigt, of hen niet ongelovig verklaart, of zegt: “Er niks verplicht voor mij [m.b.t. hen]”, of zegt: “Allāh heeft voor mij niks verplicht gemaakt m.b.t. hen”. Waarlijk, wie dat zegt heeft een leugen over Allāh verzonnen. Waarlijk, Allāh heeft het verplicht gesteld om ongelovig te zijn in hen en om zich van hen te distantiëren, al waren zij jullie broeders en kinderen. Dus Allāh, Allāh! O mijn broeders! Houdt daar standvastig aan vast zodat jullie wellicht jullie Heer ontmoeten zonder dat jullie iets als deelgenoot aan Hem hebben toegeschreven. O Allāh, laat ons sterven als Muslimīn en verenig ons met de rechtschapene.²

¹ Alles wat aanbeden wordt naast Allāh, en tevreden is met de aanbidding van degenen die hem aanbidden, volgen, of gehoorzamen in iets anders dan de gehoorzaamheid aan Allāh en Zijn boodschapper, is een *ṭāḡūt*.

² Majmū‘ rasā’il fi at-Tawḥīd wa al-Īmān, v. 1, blz. 368.

VOORWOORD

In de naam van Allāh, de Barmhartige, de Genadevolle. Voorwaar, alle lof is aan Allāh. Wij zoeken Zijn hulp en Zijn vergiffenis. Wij zoeken toevlucht bij Hem tegen het kwaad van onze eigen zielen en het kwaad van onze slechte daden. Wie Allāh leidt, zal nooit worden afgedwaald, en wie Allāh laat dwalen, zal nooit geleid worden. Ik getuig dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh alleen, zonder deelgenoten, en ik getuig dat Muḥammad Zijn dienaar en boodschapper is.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنتُمْ مُسْلِمُونَ﴾

O jullie die geloven, vrees Allāh zoals Hij gevreesd dient te worden. En sterf niet, behalve als Muslimūn.³

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾

O mensen, vrees jullie Heer Die jullie heeft geschapen uit één ziel, en daaruit heeft Hij zijn echtgenote geschapen. En uit hen beide verspreide Hij vele mannen en vrouwen. En vrees Allāh aan Wie jullie vragen en [verbreek niet de relaties van] de baarmoeders. Waarlijk, Allāh ziet voortdurend op jullie toe.⁴

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۚ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ ۗ وَمَنْ يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا﴾

O jullie die geloven, vrees Allāh en spreek met passende woorden. ﴿70﴾ Hij zal voor jullie jullie daden succesvol laten zijn en Hij zal voor jullie jullie zonden vergeven. En wie Allāh en Zijn boodschapper gehoorzaamt, heeft zeker een grandioze overwinning behaald.⁵

Voorwaar, het meest waarachtige woord is het boek van Allāh, en de beste leiding, is de leiding van Muḥammad ﷺ. En de meest kwaadaardige zaken, zijn de geïnnoveerde zaken. En elke nieuwe uitgevonden zaak is een innovatie, en elke innovatie is een dwaling, en elke dwaling is in het vuur. Wat volgt:

³ Sūrah al-‘Imrān, 102.

⁴ Sūrah an-Nisā’, 1.

⁵ Sūrah al-Aḥzāb, 70-71.

De voortdurende aanvallen van de vijanden van Allāh gericht naar de pure ‘*aqīdah* [geloofsovertuiging] van de Islām, om zo verdeeldheid en onenigheid te zaaien, zijn niet verborgen voor de Muslimīn. En waarom zouden zij dat ook niet doen? Want het was immers vanwege de pure ‘*aqīdah* en het vastklampen aan de *jamā‘ah* [de groep op de waarheid] waardoor Allāh Zijn hulp meer dan 1400 jaar geleden stuurde naar de opkomende Islāmitische staat in al-Madīnah. Het toestond om zich uit te breiden tot de grenzen van Europa, waarbij zij de onderdrukkende rijken van de romeinen en de perzen ten onder lieten gaan.

Terwijl de vijanden van Allāh openlijk miljarden besteden om de ‘*aqīdah* te verstoren, is er een verborgen vijand opgedoken, geïnspireerd door de duivel, die de *jamā‘ah* wilde infiltreren onder de bedekking van de duisternis om zo corruptie van binnenuit te doen verspreiden. En toen de Islāmitische staat de voorgenoemde hulp van Allāh ﷻ kreeg, door vast te klampen aan de onveranderde ‘*aqīdah* en de oproep tot de heroprichting van de *jamā‘ah*, veroverde het grote stroken grondgebieden in zowel Irak en Şām [Syrië] in een korte tijdspan van drie maanden, een bepaalde groep zag toen zijn kans schoon om zijn verborgen tanden te ontblootten.

De extremistische groep, die losjes bekend staan als de *Hāzimiyyah*, begonnen hun gif te verspreiden onder de schaduw en bescherming van de Islāmitische staat. Om de *jamā‘ah* te beschermen en om de verspreiding van deze ziekte af te kappen, hebben de geleerden en de studenten van kennis van de Islāmitische staat hun misvattingen opgehelderd. Wat begon met debatten en ophelderingen, waardoor vele terugkeerden naar de waarheid, en alle lof zij Allāh, eindigde het in gevangenschap en executies [van deze ketters].

De zaak zette zich voort totdat de Islāmitische staat werd gedwongen om verschillende brieven uit te brengen waarin haar *manhaj* [methodologie] werd opgehelderd. Het werd afgerond met de officiële publicatie van een audio serie genaamd: *Silsilah ‘Ilmiyyah fī bayān masā’il manhajīyyah*, waarvan dit boek een vertaling is. Het behandelt een aantal kwesties die het middelpunt zijn geworden van verhitte debatten waar de onwetenden en de extremisten zich aan vastklampten.

Tijdens het lezen van dit boek zal je de veelzijdigheid aan citaten van de geleerden van ahl as-Sunnah tegenkomen, wat de belichaming van het vaak aangehaalde, maar alsnog verwaarloosd door vele, principe is, namelijk: “*volgens het begrip van de vrome voorgangers*”. Şayg aş-Şinqīti ﷺ zei: Wij zijn degenen die volgen en niet

nieuwe zaken in de religie innoveren. Wij wijzen naar de overgeleverde kennis van het verleden, zoals gezegd is door imām Mālik رحمہ اللہ: “Het is een verplichting voor elke student van kennis om zich te bevinden op rust en standvastigheid, en de overleveringen van zij die hem voor zijn gegaan.” Hierom is het een verplichting om deze overgeleverde kennis van het verleden te bezitten.⁶

In tegenstelling tot vele, die zich niet aan dit eervolle principe vasthouden, is de Islamitische staat wel een volger, en geen innoveerder. En dit boek zal daarover getuigen.

Wij vragen Allāh dat dit boek zal dienen als leiding voor eenieder die oprecht opzoek is naar de waarheid. En Allāh weet het beter. Moge Allāh de groet en vrede sturen naar onze leraar en leider, Muḥammad, zijn familie en zijn metgezellen. En Alle lof is aan Allāh, de Heer der werelden.

⁶ Diverse vragen, #9698.

HOOFDSTUK 1 INTRODUCTIE

Alle lof zij Allāh, de Heer der werelden. Het [goede] einde is voor de godsvrezenden, en er is geen transgressie behalve tegen de onrechtplegers. Ik getuig dat er niks waard is om aanbeden te worden behalve Allāh alleen, zonder deelgenoten, de rechtmatige en duidelijke Koning. En ik getuig dat Muḥammad Zijn dienaar en boodschapper is, de imām van de eerste en de laatste. Wat volgt:

Het volgende is een boek dat een aantal zaken m.b.t. methodologie en ‘*aqīdah*’ verduidelijkt en uitlegt. Zaken waar verwarring en onduidelijkheid over is ontstaan onder sommige van onze zonen en broeders van de soldaten van de Islāmītische staat en onder de rest van de Muslimīn binnen en buiten de gilāfah. Dit kwam door het bericht dat was uitgebracht door het Gedelegeerde Comité getiteld met de edele āyah: ﴿Opdat degenen die vernietigd dienden te worden, vernietigd zouden worden op een duidelijk bewijs, en degenen die zouden leven, leven op een duidelijk bewijs⁷﴾. En de consequente opschorting en opheffing van het handelen ernaar, vanwege wat het bevatte aan kennis gerelateerde en methodologiefouten, en vanwege dubbelzinnige uitspraken die op meerdere manieren geïnterpreteerd konden worden wat leidde tot oneindigheid en ruzie.

Dus was het voor ons verplicht om de verduidelijking niet uit te stellen toen het dringend en een absolute noodzaak was, om zo het woord van de staat te verenigen, de harten van zijn soldaten te verenigen op de waarheid, hen te bevrijden [van onderlinge onenigheid] om zo de agressie van de mensen van ongeloof te kunnen confronteren, en zo de essentie van de Islām en haar rituelen te beschermen. Allāh ﷻ heeft ons gewaarschuwd over onenigheid en geschillen met een strenge en hevige waarschuwing, zoals Hij ﷻ zei:

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ^٨ وَاصْبِرُوا ۚ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾

En gehoorzaam Allāh en Zijn boodschapper en redetwist niet, opdat jullie niet ontmoedigd worden en jullie kracht weggenomen wordt, en wees geduldig. Waarlijk, Allāh is met de geduldige.⁸

⁷ Sūrah al-Anfāl, 42.

⁸ Sūrah al-Anfāl, 46.

En tegelijkertijd, heeft Hij ons bevolen om bij de *jamā'ah* te blijven en verheerlijkte het belang ervan. De profeet ﷺ zei:

تَلَزُمُ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ وَإِمَامَهُمْ

Klamp je vast aan de *jamā'ah* van de Muslimīn en hun imām [leider].⁹

En hij ﷺ zei ook:

وَيَدُ اللَّهِ مَعَ الْجَمَاعَةِ

De Hand van Allāh is met de *jamā'ah*.¹⁰

En de profeet ﷺ zei:

وِإِيَّاكُمْ وَالْفُرْقَةَ فَإِنَّ الشَّيْطَانَ مَعَ الْوَاحِدِ وَهُوَ مِنَ الْاِثْنَيْنِ أَبْعَدُ

Ik waarschuw jullie tegen het splitsen en onenigheid, want de duivel is met de alleenstaande man, en hij [de duivel] is verder verwijderd van twee.¹¹

En het is gekomen in de ḥadīṭ die overgeleverd en authentiek verklaard is door At-Tirmidī dat de profeet ﷺ zei:

وَأَنَا أَمْرُكُمْ بِخَمْسٍ اللَّهُ أَمَرَنِي بِهِنَّ السَّمْعُ وَالطَّاعَةُ وَالْجِهَادُ وَالْهَجْرَةُ وَالْجَمَاعَةُ فَإِنَّهُ مَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ قِيدَ شِبْرٍ فَقَدْ خَلَعَ رِبْقَةَ الْإِسْلَامِ مِنْ عُنُقِهِ إِلَّا أَنْ يَرْجِعَ فَقَالَ رَجُلٌ يَا رَسُولَ اللَّهِ وَإِنْ صَلَّى وَصَامَ قَالَ " وَإِنْ صَلَّى وَصَامَ

En ik beveel jullie met vijf zaken waarmee Allāh mij heeft bevolen: Luisteren en gehoorzamen, *jihād*¹², *hijrah*¹³ en de *jamā'ah*. Want voorwaar, wie de *jamā'ah* verlaat met de lengte van een handspan, heeft dan de lus van Islām van zijn nek afgehaald, tenzij hij terugkeert. Een man vroeg: O boodschapper van Allāh, zelfs als hij bidt en vast? Waarop hij zei: Zelfs als hij bidt en vast.¹⁴

⁹ Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 7084.

¹⁰ Jāmi' at-Tirmidī, 2167.

¹¹ As-Sunnah [Ibn Abī 'Āsim], 76.

¹² Strijden om het woord van Allāh het hoogst te maken.

¹³ Emigratie vanuit het land van ongeloof naar het land van Islām.

¹⁴ Jāmi' at-Tirmidī, 2863.

De oorzaken voor fitnah, onenigheid en geschillen zijn:

1. Het verlaten van het vastklampen aan het boek en de sunnah volgens het begrip van de *salaf*¹⁵, het handelen op de uitspraken van mensen en bevliegingen.

Hij ﷺ zei:

﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾

En houd jullie allen stevig vast aan het koord van Allāh en wees niet verdeeld.¹⁶

En Hij ﷺ zei:

﴿وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ رَسُولُهُ ۚ وَمَنْ يَعْتَصِم بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾

En hoe kunnen jullie ongelovig zijn, terwijl de āyāt van Allāh aan jullie worden voorgedragen en Zijn boodschapper onder jullie is? En degene die zich vastklampt aan Allāh is zeker geleid naar een recht pad.¹⁷

En de profeet ﷺ zei:

تَرَكْتُ فِيكُمْ أَمْرَيْنِ، لَنْ تَضِلُّوا مَا تَمَسَّكْتُم بِهِمَا: كِتَابَ اللَّهِ وَسُنَّةَ نَبِيِّهِ

Ik heb bij jullie twee zaken achtergelaten, jullie zullen nooit dwalen zolang jullie je eraan vastklampen: Het boek van Allāh en de sunnah van Zijn profeet.¹⁸

En op het gezag van Abū Hurayrah رضي الله عنه dat de boodschapper van Allāh ﷺ zei:

إِنَّ اللَّهَ يَرْضَىٰ لَكُمْ ثَلَاثًا وَيَكْرَهُ لَكُمْ ثَلَاثًا فَيَرْضَىٰ لَكُمْ أَنْ تَعْبُدُوهُ وَلَا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَأَنْ تَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا وَيَكْرَهُ لَكُمْ قِيلَ وَقَالَ وَكَثْرَةُ السُّؤَالِ وَإِضَاعَةُ الْمَالِ

¹⁵ De eerste generaties Muslimīn.

¹⁶ Sūrah āl ‘Imrān, 103.

¹⁷ Sūrah āl ‘Imrān, 101.

¹⁸ Al-Muwaṭṭa‘a, [Kitab Al-Qadr, 3].

Waarlijk, Allāh is tevreden met drie [zaken] voor jullie, en haat drie [zaken] voor jullie; Hij is tevreden voor jullie dat jullie Hem aanbidden en niks aan Hem gelijk maken. Om ten allen stevig aan het koord van Allāh te houden en niet verdeeld te raken. En Hij haat voor jullie roddelen, buitensporig vragen stellen en het verkwisten van bezit.¹⁹

En hij ﷺ was gewoon om tijdens het geven van een preek te zeggen:

إِنَّ أَصْدَقَ الْحَدِيثِ كِتَابُ اللَّهِ وَأَحْسَنَ الْهُدَى هَدَى مُحَمَّدٍ وَشَرُّ الْأُمُورِ مُحَدَّثَاتُهَا

Het meest waarachtige woord is het boek van Allāh, en de beste leiding is de leiding van Muḥammad ﷺ en de slechtste zaken zijn de geïnnoveerde zaken.²⁰

Ibn ‘Abbās رضي الله عنه zei:

أمر الله جلّ ثناؤه المؤمنين بالجماعة، فنهاهم عن الاختلاف والفرقة، وأخبرهم أنما هلك من كان قبلهم بالمراء والخصومات في دين الله.

Allāh ﷻ beval de gelovigen om bij de *jamā‘ah* te behoren, [derhalve] verbood Hij hen van het hebben van geschillen en het opsplitsen, en informeerde hen dat degenen voor hen vernietigd werden door het redetwisten en onenigheid in de religie van Allāh ﷻ.²¹

En het is overgeleverd van de edele tābi‘i²², Ibn Šihāb az-Zuhrī رضي الله عنه dat hij zei:

كَانَ مَنْ مَضَى مِنْ عُلَمَائِنَا يَقُولُونَ: الْإِغْتِصَامُ بِالسُّنَّةِ نَجَاءٌ

Degene die [ons] voorgingen van onder onze geleerden waren gewoon om te zeggen: Het vastklampen aan de sunnah is veiligheid.²³

¹⁹ Šaḥīḥ Muslim, 1715.

²⁰ Sunan an-Nasā‘ī, 1578.

²¹ Tafsīr at-Ṭabarī, 3:105.

²² De generatie na de metgezellen.

²³ Sunan ad-Dārimī, 230.

Imām al-Awzā'ī رحمته الله zei:

عَلَيْكَ بِآثَارِ مَنْ سَلَفَ، وَإِنْ رَفَضَكَ النَّاسُ، وَإِيَّاكَ وَآرَاءَ الرَّجَالِ، وَإِنْ زُخِرْفُوهُ لَكَ بِالْقَوْلِ، فَإِنَّ الْأَمْرَ يَنْجِي،
وَأَنْتَ عَلَى طَرِيقِ مُسْتَقِيمٍ.

Houdt je vast aan de voetsporen [d.w.z. de overleveringen] van de salaf, ook al verwerpen de mensen jou, en kijk uit voor de meningen van de mensen, ook al worden zij gesierd met [mooie] woorden; Want waarlijk, de zaak zal duidelijk voor jou worden wanneer jij je bevindt op het rechte pad.²⁴

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

وأهل السنة والجماعة يتبعون الكتاب والسنة ويطيعون الله ورسوله، فيتبعون الحق ويرحمون الخلق

Ahl As-Sunnah wa al-Jamā'ah volgen het boek en de *sunnah*, gehoorzamen Allāh en Zijn boodschapper, derhalve volgen zij de waarheid en zijn zij genadig voor de schepping.²⁵

En hij رحمته الله zei ook:

والفتنة والفرقة لا تقعان إلا من ترك ما أمر الله به، والله تعالى أمر بالحق والعدل وأمر بالصبر، والفتنة تكون من ترك الحق أو من ترك الصبر

Fitan [beproevingen] en onenigheid doen zich niet voor, behalve door het verlaten van het bevel van Allāh, en Allāh رحمته الله heeft bevolen om vast te klampen aan de waarheid, rechtvaardigheid en beveelt ons om geduldig te zijn. [Derhalve] *fitnah* doet zich voor door het verlaten van de waarheid of het laten van geduld.

2. Het onvermogen om de *sunnah* te onderscheiden van *bid'ah* [religieuze innovatie] wat gebracht is door een aantal kleintjes die zichzelf associëren met kennis, terwijl zij slechts halve kennis bezitten. Degenen die zichzelf plaatsen tussen de rangen van de *mutjahid*²⁶ geleerden.

²⁴ Siyar A'lam an-Nubalā', v.7, blz. 120.

²⁵ Majmū' al-Fatāwā, v. 3, blz. 279.

²⁶ De geleerde die *jithād* [Persoonlijke inspanning om een juridisch oordeel te vinden middels de geopenbaarde teksten.] verricht.

Dus je ziet één van hen beweren dat hij de meest rechtgeleide is en dat de *sunnah* [slechts] met hem is, en dat degene die verschilt met hem een dwalende *mubtadi*‘ [innoveerder] is, en wellicht noemt hij hem zelfs een ongelovige. Wat resulteerde in onenigheid en kwade gevolgen waarvan alleen Allāh de omvang volledig van kent. De *sunnah* is wat Allāh en Zijn boodschapper hebben bevolen, en *bid’ah* is wat Allāh niet heeft voorgeschreven in de religie. Hij ﷺ zei:

﴿فَاسْأَلُوا أَهْلَ الذِّكْرِ إِنْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ﴾

Vraag degenen met kennis indien jullie het niet weten.²⁷

Op het gezag van ‘Abdullāh Ibn ‘Amr Ibn al-‘Ās ؓ dat hij zei: Ik hoorde de boodschapper van Allāh ﷺ zeggen:

إِنَّ اللَّهَ لَا يَقْبِضُ الْعِلْمَ انْتِزَاعًا، يَنْتَزِعُهُ مِنَ الْعِبَادِ، وَلَكِنْ يَقْبِضُ الْعِلْمَ بِقَبْضِ الْعُلَمَاءِ، حَتَّى إِذَا لَمْ يُبْقِ عَالِمًا، اتَّخَذَ النَّاسُ رُءُوسًا جُهَالًا فَسُيِلُوا، فَأُفْتُوا بِغَيْرِ عِلْمٍ، فَضَلُّوا وَأَضَلُّوا

Allāh neemt niet de kennis weg door het uit de [harten van de] mensen weg te halen, maar Hij neemt het weg doormiddel de dood van de geleerden, totdat wanneer er geen één geleerde meer over is, zullen de mensen onwetenden als hun leiders nemen die wanneer zij gevraagd worden hun fatwa zullen uitvaardigen zonder kennis. Waarop zij zullen dwalen en de mensen laten dwalen.²⁸

En Muḥammad Ibn Sīrīn ؓ zei:

إِنَّ هَذَا الْعِلْمَ دِينٌ فَانْظُرُوا عَمَّنْ تَأْخُذُونَ دِينَكُمْ

Waarlijk, deze kennis is religie, dus kijk van wie jij jouw religie leert.²⁹

Van de eigenschappen van de hoofden van dwaling, ahl al-Bid’ah, is dat zij hun valsheid verkondigen door welbespraakte slogans van de *ṣarī’ah* [Islāmitische wetgeving] te gebruiken, zoals: *Het behouden van de uitstekendheid van tawḥīd, de millah van Ibrāhīm* ؑ, *De zuivere tawḥīd* en andere soortgelijke slogans. Net zoals de gawārij die tegen ‘Alī Ibn Abī Tālib ؓ zeiden: “Er is geen oordeel behalve die

²⁷ Sūrah an-Naḥl, 43.

²⁸ Ṣaḥīḥ Al-Buḡārī. 100.

²⁹ Ṣaḥīḥ Muslim, introductie, 25.

van Allāh”. En: “Wij refereren niet naar mensen voor een oordeel, wij willen het oordeel van Allāh”. Deze slogans gaan niet onopgemerkt aan de mensen van kennis voorbij, net zoals een neppe dīnār niet onopgemerkt blijft voor de gouddeskundige. ‘Alī عليه السلام begreep de achterliggende betekenis van de uitspraak van de Ḥarūriyyah, en hun uitspraak: “Er is geen oordeel behalve die van Allāh”, ging hem niet onopgemerkt voorbij, zoals bij de onwetenden, want hij عليه السلام zei:

لا حكم إلا لله ﴿فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفُّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ﴾ فما تدرون ما يقول هؤلاء،
يقولون: لا إمامة، أيها الناس إنه لا يصلحكم إلا أمير بر أو فاجر

Er is geen oordeel behalve die van Allāh, ﴿Wees dan geduldig. Waarlijk de belofte van Allāh is waarheid. En laat je niet ontmoedigen door degenen die niet overtuigd zijn³⁰﴾. Weet jij wat zij zeiden [d.w.z. wat zij werkelijk bedoelden]? Zij zeiden: Geen leiderschap. O mensen, waarlijk niks zal jullie verbeteren behalve een leider, [hetzij] rechtvaardig of verdorven.³¹

Op het gezag van ‘Ubaydullāh Ibn Abī Rāfi’, de bediende van de boodschapper van Allāh عليه السلام:

أَنَّ الْحُرُورِيَّةَ لَمَّا خَرَجَتْ وَهُوَ مَعَ عَلِيِّ بْنِ أَبِي طَالِبٍ - رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ - قَالُوا لَا حُكْمَ إِلَّا لِلَّهِ. قَالَ عَلِيٌّ كَلِمَةً
حَقٌّ أُرِيدَ بِهَا بَاطِلٌ إِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ وَصَفَ نَاسًا إِنِّي لَأَعْرِفُ صِفَتَهُمْ فِي هَؤُلَاءِ يَقُولُونَ
الْحَقُّ بِأَلْسِنَتِهِمْ لَا يَجُوزُ هَذَا مِنْهُمْ - وَأَشَارَ إِلَى حَلْقِهِ مِنْ أُبْعَضِ خَلْقِ اللَّهِ إِلَيْهِ مِنْهُمْ أَسْوَدُ إِحْدَى يَدَيْهِ طَبْعِي
شَاةٍ أَوْ حَلْمَةٍ تَذِي

Dat toen de Ḥarūriyyah rebelleerde, en hij was met ‘Alī Ibn Abī Tālib عليه السلام, dat zij zeiden: Er is geen oordeel behalve die van Allāh. Zei ‘Alī عليه السلام: Een woord van waarheid, waarmee valsheid wordt bedoeld. De boodschapper van Allāh عليه السلام omschreef een volk en waarlijk, ik zie die eigenschappen in hen terug. Zij zeggen de waarheid met hun tongen, doch passeert het niet verder dan dit, en hij wees naar zijn keel, en de meest verachtelijke onder de schepping van Allāh is een zwarte man onder hun [de gawārij], één van zijn hand is als de tand van een geit of de tepel van een borst.³²

³⁰ Sūrah ar-Rūm, 60.

³¹ Al-Muṣannaf li Ibn Abī Ṣaybah, 38927.

³² Ṣaḥīḥ Muslim, 1066 g.

Imām an-Nawawī رحمته الله zei:

قوله: قالوا لا حكم إلا لله، قال علي: كلمة حق أريد بها باطل، معناه أن الكلمة أصلها صدق، قال الله تعالى: ﴿إِن الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ﴾ لكنهم أرادوا بها الإنكار على علي رضي الله عنه في تحكيمه

Zijn uitspraak: Zij zeiden: Er is geen oordeel behalve die van Allāh. ‘Alī zei: Een woord van waarheid, waarmee valsheid wordt bedoeld. D.w.z. deze worden hebben een juiste bron. Allāh رحمته الله zei: ﴿Het oordeel is alleen aan Allāh³³﴾, maar zij zeiden het om het oordeel van ‘Alī رحمته الله te verwerpen.³⁴

Hierom is het verplicht voor degene die opzoek is naar de waarheid, om de waarheid te verkrijgen uit zijn bron, niet van hen die warrig en verward zijn, die halve kennis bezitten, noch van de geleerden van dwaling. Sufyān Ibn ‘Uyaynah, en andere van onder de mensen van kennis, zoals imām Aḥmad en ‘Abdullāh Ibn al-Mubārak zeiden:

إذا اختلف الناس فانظروا ما عليه أهل الشجر، فإن الله سبحانه وتعالى يقول: ﴿وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا﴾

Wanneer de mensen [onderling] verschillen, kijk dan naar wat de mensen van de frontlinies zeggen, omdat Allāh رحمته الله zei: ﴿En degene die strijden omwille van Ons, zullen Wij zeker leiden naar Onze wegen³⁵﴾.³⁶

Dus hoe kan jij, o mijn mujāhid broeder, de geleerden van de frontlinies, die voort zijn gegaan naar het land van jihād en Islām verlaten? Hoe kan jij deze pure fontein verlaten en vervolgens jouw religie nemen van degene die bleef zitten op de schoot van de ṭawāḡit van het Arabische-schiereiland en elders? Hij heeft hen nimmer ongelovig verklaart, noch heeft hij hen berispt, hij begeeft zich onder hun soldaten, veiligheidsdiensten en inlichtingendiensten zonder hen uit te leggen wat zij aan teniet doeners [van de Islām] hebben begaan. Wees niet misleid, o mijn broeder, met de opsluiting van één van hen door de ṭāḡūt, het zou kunnen dienen als een opheldering of advertentie van hem en zijn uitspraken, of om hem te sturen om tussen de broeders in de gevangenis te zitten om onrust en misvattingen tussen hen

³³ Sūrah Yūsuf, 40.

³⁴ Ṣarḥ Ṣaḥīḥ Muslim, 1066.

³⁵ Sūrah al-‘Ankabūt, 69.

³⁶ Tafsīr al-Qurtubī, 29:69.

te verspreiden. De kans was er voor hen, als zij mensen van eerlijkheid en waarheid waren geweest, om voort te gaan naar de landen van *jihād*, en *hijrah* te maken naar het land van Islām.

Waarlijk, de *tāgūt* die zo iemand zoals hen, die theoretiseren voor extremisme in *takfīr* [het ongelovig verklaren], beschermd en toelaat dat hun *bid'ah* wordt verspreid, is dezelfde [*tāgūt*] die de mensen van *tajahhum* en *irjā'*³⁷ beschermd, en hun assisteert in het verspreiden van hun *bid'ah*. Dat is allemaal vanwege het feit dat beide kanten en methoden in hetzelfde zullen resulteren, namelijk: het lasteren van de mensen van waarheid, en het verlaten van *hijrah* en *jihād* omwille van Allāh ﷻ.

Mijn mujāhid broeder, hoe kan het dat nadat Allāh jou redde uit de netten van de geleerden van de *ṭawāgīt*, de mensen van *irjā'*, jij terugvalt in de netten van de geleerden van de *ṭawāgīt* die extremisme en misvattingen verspreiden zodat jij jouw *jihād* verlaat en terugkeert van jouw *hijrah*, zodat hun bondgenoten van onder de vijanden van Allāh ﷻ gered zijn van jouw kwaad?

Sommige van de salaf zeiden: Allāh ﷻ heeft nooit iets verplicht gesteld voor Zijn dienaren, behalve dat de duivel twee neigingen erin heeft: Ofwel richting extremisme, of richting nalatigheid. Dus welke van de twee hem ook grijpt, daar is hij tevreden mee.

Dus hoe kan jij de kennis van degene met wijsheid en begrip, die het wapen met jou draagt en tezamen met jou in de frontlinies vecht verlaten, en jouw verstand en intellect overgeven aan hen die niet te vertrouwen zijn in hun religie, zij die comfortabel met de *ṭawāgīt* leven en van ver voor jou theoretiseren?

3. Transgressie. Er wordt gezegd: Iemand heeft iemand onrecht aangedaan, d.w.z. te ver zijn te gegaan, middels woorden of daden, en daarin de maat te overschrijden.

Allāh ﷻ zei:

﴿وَمَا تَفَرَّقُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَعِيًّا بَيْنَهُمْ﴾

En zij raakten niet verdeeld totdat de kennis tot hen kwam, uit onderlinge afgunst.³⁸

³⁷ Zij die ongeloof beperken tot het domein van het hart en intentie.

³⁸ Sūrah aṣ-Ṣūrā, 14.

En Hij ﷻ zei:

﴿فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ﴾

Zij verschilden hierover niet totdat de kennis tot hen kwam, uit onderlinge afgunst.³⁹

En Hij ﷻ zei:

﴿كَانَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً فَبَعَثَ اللَّهُ النَّبِيِّينَ مُبَيِّنِينَ وَمُنذِرِينَ وَأَنْزَلَ مَعَهُمُ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ لِيُحْكُمَ بَيْنَ النَّاسِ فِي مَا اخْتَلَفُوا فِيهِ ۚ وَمَا اخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا الَّذِينَ أُوتُوهُ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمْ الْبَيِّنَاتُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ ۚ فَهَدَى اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا لِمَا اخْتَلَفُوا فِيهِ مِنَ الْحَقِّ بِإِذْنِهِ ۗ وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ﴾

De mensen waren één gemeenschap waarna Allāh profeten zond als verkondigers van verheugende tijdingen en als waarschuwers. En Hij zond met hen het boek in waarheid neer om tussen de mensen te oordelen omtrent datgene waarover zij met elkaar verschilden. En alleen degenen aan wie het [het boek] was gegeven verschilden daarover, nadat de duidelijke bewijzen tot hen waren gekomen, uit onderlinge afgunst. Vervolgens leidde Allāh, met Zijn toestemming, degenen die geloofden naar de waarheid van datgene waarover zij verschilden. En Allāh leidt wie Hij wilt naar het rechte pad.⁴⁰

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمه الله zei:

الاجتهاد السائغ لا يبلغ مبلغ الفتنة والفرقة إلا مع البغي لا لمجرد الاجتهاد ... فلا يكون فتنة وفرقة مع وجود الاجتهاد السائغ بل مع نوع بغي، وكل ما أوجب فتنة وفرقة فليس من الدين سواء كان قولاً أو فعلاً

De correcte en aanvaardbare *ijtihād*⁴¹ bereikt niet het niveau van fitnah en onenigheid behalve middels afgunst. Niet door de *ijtihād* op zich ... Dus er is geen fitnah en onenigheid in de aanwezigheid van correcte en aanvaardbare *ijtihād*, behalve als het gepaard gaat met een soort afgunst, en alles wat leidt tot fitnah en onenigheid behoort niet tot de religie, hetzij het een uitspraak of een daad is.⁴²

³⁹ Sūrah al-Jāṭiyah, 17.

⁴⁰ Sūrah al-Baqarah, 213.

⁴¹ Persoonlijke inspanning om een juridisch oordeel te vinden middels de geopenbaarde teksten.

⁴² Iqtidā' as-Śīrāt al-Mustaqīm, blz. 66.

En hij ﷺ zei ook:

وعامة ما تنازعت فيه فرقة المؤمنين من مسائل الأصول وغيرها في باب الصفات والقدر والإمامة وغير ذلك هو من هذا الباب، فيه المجتهد المصيب وفيه المجتهد المخطئ، ويكون المخطئ باغياً، وفيه الباغي من غير اجتهاد، وفيه المقصر فيما أمر به من الصبر

En het meeste waarover de gelovigen groepen over hebben betwist, van de kwesties in uṣūl [fundamentele geloofskwesties] en andere [kwesties] m.b.t. het onderwerp van de Eigenschappen [van Allāh], voorbeschikking, leiderschap en andere kwesties is soortgelijk aan dit onderwerp. Want zoals er de mujtahid die correct is, is er ook de mutjahid die het fout heeft, en die het fout had kan een overtreder zijn, en er is ook een overtreder zonder *ijtihād*, en in hem zit de nalatigheid van wat hij bevolen is aan geduld.⁴³

Het verder gaan [d.w.z. verder gaan in de discussie] tegen de tegenpartij valt onder transgressie. En zo ook het beschuldigen van hem in zijn intentie, en zo ook het ten onrechte beschuldigen van de Muslim met ongeloof of innovatie, zonder duidelijk bewijs.

Ibn Ḥibbān leverde over in zijn Ṣaḥīḥ van Ḥuḍayfah ﷺ dat hij zei: De boodschapper van Allāh ﷺ zei:

إِنَّ مَا أَتَخَوَّفُ عَلَيْكُمْ رَجُلٌ قَرَأَ الْقُرْآنَ حَتَّى إِذَا رُئِيَ بِهِجْثُهُ عَلَيْهِ وَكَانَ رِدْئًا لِلْإِسْلَامِ غَيْرُهُ إِلَى مَا شَاءَ اللَّهُ فَانْسَلَخَ مِنْهُ وَنَبَذَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ وَسَعَى عَلَى جَارِهِ بِالسَّيْفِ وَرَمَاهُ بِالشَّرِكِ قَالَ: قُلْتُ: يَا نَبِيَّ اللَّهِ أَيُّهُمَا أَوْلَى بِالشَّرِكِ الْمَرْئِيٌّ أَمْ الرَّأْيِي؟ قَالَ: بَلِي الرَّأْيِي

Ik vrees voor jullie dat een man de Qur'ān reciteert totdat jij de verheuging ervan op zijn gezicht kan zien, en hij een helper van de Islām wordt, totdat hij wordt veranderd naar wat Allāh wilde, waarop hij zichzelf ervan afzette, het achter zijn rug gooide en naar zijn buurman rende met het zwaard en hem beschuldigde van *ṣirk* [het toeschrijven van deelgenoten aan Allāh]. Hij zei: O profeet van Allāh, wie van hen verdiend de benaming van *ṣirk*, de beschuldigde of de beschuldiger? Hij zei: De beschuldiger.⁴⁴

⁴³ Al-Istiḳāmah, v. 1, blz. 73

⁴⁴ At-Tārīḡ al-Kabīr, 2907. Van imām al-Bugārī.

Al-Ājurī رحمته الله zei:

إن الله عز وجل بمنه وفضله أخبرنا في كتابه عن تقدم من أهل الكتابين، اليهود والنصارى، أنهم إنما هلكوا لما افترقوا في دينهم، واعلمنا مولانا الكريم أن الذي حملهم على الفرقة عن الجماعة والميل إلى الباطل الذي نهوا عنه إنما هو البغي والحسد بعد أن علموا ما لم يعلم غيرهم، فحملهم شدة البغي والحسد إلى أن صاروا فرقاً فهلكوا، فحذرنا مولانا الكريم أن نكون مثلهم فنهلك كما هلكوا، بل أمرنا عز وجل بلزوم الجماعة، ونهانا عن الفرقة، وكذلك حذرنا النبي صلى الله عليه وسلم من الفرقة وأمرنا بالجماعة، وكذلك حذرنا أئمتنا من سلف من علماء المسلمين كلهم يأمرون بلزوم الجماعة وينهون عن الفرقة

Allāh ﷻ, met Zijn Gratie en Gunst, informeerde ons in Zijn boek over hen die voor zijn gegaan van de lieden van het boek, de joden en de christenen, dat zij vernietigd werden zodra zij gingen verschillen van elkaar in hun religie, en onze meest Ruimhartige Beschermheer informeerde ons dat wat hen aanzette om de *jamā'ah* te verlaten en zich te wenden naar valsheid, wat hen verboden was, kwam door afgunst en jaloezie, na het weten wat andere [naties] niet wisten. Dus de hevigheid van afgunst en jaloezie zette hen aan om zich in groepen op te splitsen, wat leidde tot hun vernietiging. Onze meest Ruimhartige Beschermheer heeft ons gewaarschuwd om niet zoals hen te zijn en vernietigd te worden zoals zij zijn vernietigd. Hij ﷻ beval ons om vast te houden aan de *jamā'ah* en verbood ons van het opsplitsen, net zoals de profeet ﷺ ons waarschuwde van het opsplitsen en ons beval met de *jamā'ah*, en zo ook onze leiders die ons zijn voorgegaan van de geleerden van de Muslimīn. Zij allen bevelen ons om vast te houden aan de *jamā'ah* en verboden ons van het opsplitsen.⁴⁵

Wij verwerpen fel degenen die overtreden en de maat overschrijden, waardoor zij eindigen in het ongelovig verklaren van de geleerden zoals Ibn Qudāmah al-Maqdisī, An-Nawawī, Ibn Ḥajar al-ʿAsqalānī en andere رحمته الله, van hen die pure witte handen hebben uitgereikt naar de Islāmitische *ummah* [gemeenschap] in het verspreiden van kennis en het geven van de overwinning aan de *ṣarī'ah*. Wij behouden hun status en vragen Allāh om genade met hen te hebben, en wij maken excuses voor hen voor wat zij hebben verricht aan vergissingen en fouten.

⁴⁵ Aṣ-Ṣarī'ah, v. 1, blz. 270.

Aṣ-Ṣa‘bī رحمته الله, één van de vooraanstaande geleerden van de tābi‘īn, zei:

كل أمة علماؤها شرارها إلا المسلمين فإن علماءهم خيارهم

In elke gemeenschap zijn de geleerden de meest kwaadaardige [onder hen], behalve bij de Muslimīn, hun geleerden zijn de beste onder hen.⁴⁶

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

دفع التكفير عن علماء المسلمين وإن أخطؤوا هو من أحق الأغراض الشرعية

Het afweren van het tot ongelovig verklaren van de geleerden van de Muslimīn, zelfs al waren zij fout, is één van de meest verdienstelijke van de *ṣarī‘ah* doelen.⁴⁷

Ṣayy ‘Abdullāh Ibn Muḥammad Ibn ‘Abdil-Wahhāb رحمته الله zei:

ونحن كذلك لا نقول بكفر من صحت ديانته، وشُهر صلاحه، وعُلم ورعه وزهده، وحُسنت سيرته، وبلغ من نصحه الأمة ببذل نفسه لتدريس العلوم النافعة والتأليف فيها، وإن كان مخطئا في هذه المسألة أو غيرها

Zo ook, zeggen wij niet dat iemand ongelovig is geworden wiens religie correct is, wiens rechtschapenheid, kennis, vroomheid, onthouding [van het wereldse] welbekend is, wiens gedrag goed was en wiens oprechtheid de *ummah* heeft bereikt middels zelfopoffering om de nuttige wetenschappen te onderwijzen en het schrijven [van boeken] erover, zelfs als hij fout was in deze kwestie⁴⁸, of in andere kwesties.⁴⁹

En degenen die wij beschermen en waarvan wij hun rechten over ons behouden, zijn de leiders van de Islāmitische staat. Van Abū Mu‘ṣab az-Zarqāwī, de leider van de istiṣhādiyyīn, de verkondiger van de waarheid en tawḥīd, de verdelger van de mensen van *ṣirk* en misdaden; tot aan de mujāhid ṣayy Abū ‘Umar al-Baḡdādī, de drager van de gevestigde *‘aqīdah* en de verheven aspiraties; zijn minister ṣayy Abū Ḥamzah al-Muhājir, de auteur van vele nuttige boeken en werken; Ṣayy Abū

⁴⁶ Miftāḥ Dār as-Sa‘ādah, v.1, blz. 160.

⁴⁷ Majmū‘ al-Fatāwā, v.35, blz. 103.

⁴⁸ De geïnnoveerde kwestie van het vragen van *ṣafā‘ah* [bemiddeling op de dag der opstanding] aan de profeet ﷺ [na zijn overlijden], bijv. Door te zeggen: “O boodschapper van Allāh, ik vraag u de *ṣafā‘ah*”. Vervolgens gaf ṣayy ‘Abdullah een voorbeeld van een geleerde die deze geïnnoveerde manier van het direct vragen van *ṣafā‘ah* aan de profeet toestond, namelijk Ibn Ḥajar al-Haytamī.

⁴⁹ Ad-Durar as-Saniyyah, v.1, blz. 236.

Muḥammad al-‘Adnānī, de onderdrukker van de vervalsers en de vernietiger van de grenzen van de ongelovigen; de rechtschapen verzorgende geleerde Abū ‘Alī al-Anbārī; en andere van de leiders van deze staat die hebben gespendeerd op het pad van Allāh. Wij beschouwen hen als zodanig, en Allāh ﷻ is hun rechter, en wij prijzen niemand aan boven Allāh.

Dit boek zal, met de toestemming van Allāh ﷻ de volgende kwesties ophelderen:

- Het oordeel m.b.t. het onthouden van het ongelovig verklaren van de polytheïsten of [andere] ongelovigen.
- Het oordeel m.b.t. *At-Tā’if al-Mumtani‘ah* en het oordeel omtrent hen die hierin verschillen.
- Het oordeel m.b.t. hen die leven in de landen van *kufr At-Tāri’*.

Wij vragen Allāh om dit kennis gerelateerde boek te zegenen en het een middel te maken om de mujāhidīn te verenigen op het boek en de sunnah, en wij sluiten deze introductie af met: Alle lof is aan Allāh, de Heer der werelden.

HOOFDSTUK 2 HET FUNDAMENT VAN DE RELIGIE

In dit hoofdstuk zal onze discussie gaan over *asīl ad-Dīn* [het fundament van de religie], en dit is een onderwerp wat van groots belang is, sinds niemand zijn geloof geldig is behalve als hij ermee komt.

Wat is het fundament van de religie?

Het fundament van de religie bestaat uit:

1. Het geloven in Allāh.
2. Het aanbidden van Hem ﷻ alleen.
3. Het verlaten van het aanbidden van andere.
4. Het hebben van *barā'ah* [afkeer, haat en vijandschap] tegen eenieder die een deelgenoot aan Hem toekent.

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﷺ zei:

وإبراهيم وموسى قاما بأصل الدين، الذي هو الإقرار بالله وعبادته وحده لا شريك له، ومحاصرة من كفر بالله

Ibrāhīm en Mūsā ﷺ waren beiden gekomen met het fundament van de religie, wat is om te geloven in Allāh, Het aanbidden van Hem alleen, zonder deelgenoten, en het tegengaan van hen die ongelovig zijn in Allāh.⁵⁰

“Het hebben van *barā'ah* [afkeer, haat en vijandschap] tegen eenieder die een deelgenoot aan Hem toekent” is wat şayg al-Islām Ibn Taymiyyah hier vermeldte als: “het tegengaan van hen die ongelovig zijn in Allāh”.

De twee uitspraken zijn één in betekenis, wat is: om de polytheïsten tegen te gaan en om *barā'ah* van hen te hebben.

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﷺ zei:

وأصل الدين أن يكون الحب لله، والبغض لله، والموالة لله، والمعادة لله، والعبادة لله

⁵⁰ Majmū' al-Fatāwā, v.6, blz. 203.

Het fundament van de religie is om te houden omwille van Allāh, te haten omwille van Allāh, te allieren omwille van Allāh, vijandschap te tonen omwille van Allāh, en om Allāh te aanbidden.⁵¹

Derhalve, gebaseerd op het bovenstaande zeggen wij: Als iemand komt met drie zaken van het fundament van de religie, maar niet kwam met de vierde, bijv. het laten van het aanbidden van andere naast Allāh ﷻ, of hij heeft geen *barā'ah* tegen hen die deelgenoten aan Hem toekennen, is zijn Islām dan geldig? Het antwoord is: Nee.

Hoe wordt hij dan genoemd? Hij wordt een polytheïst en een ongelovige genoemd. En dit heeft betrekking op het fundament van de religie waar niemand in geëxcuseerd wordt zodra hij de leeftijd van *taklīf*⁵² heeft bereikt, ook al was hij onwetend. Hetzij of de profetische boodschap hem had bereikt of niet, of met andere woorden: hetzij of een boodschapper tot hem gekomen was of niet.

De imām van de *tafsīr* [exegese] geleerden, Ibn Jarīr At-Ṭabarī رحمه الله zei, na het vermelden van een kwestie m.b.t. het fundament van de religie:

لا يُعذر بالجهل به أحدٌ بلغ حد التكليف، كان ممن آتاه من الله تعالى رسولٌ، أو لم يأتِه رسولٌ، عاين من الخلق غيره، أو لم يُعاين أحداً سوى نفسه

Er is geen excuus uit onwetendheid voor eenieder die de leeftijd van *taklīf* heeft bereikt, hetzij of hij behoorde tot degenen tot wie er van Allāh ﷻ een boodschapper was gekomen of niet tot was gekomen, en of hij nou andere dan zichzelf zag of niemand anders dan zichzelf zag.⁵³

“... of niemand anders zag”, d.w.z. hij zag niemand anders, zoals degene die leeft op een afgelegen eiland en niemand anders ontmoet.

Wij zeggen: Als een boodschapper komt, dan behoort tot het fundament van de religie het geloven in hem, en in het algemeen, in datgene waarmee hij is gekomen. Derhalve, behoort tot het fundament van de religie het geloven in Muḥammad ﷺ vanaf de tijd dat hij gestuurd werd tot nu, en in het algemeen, in datgene waarmee

⁵¹ Minhāj as-Sunnah an-Nabawīyyah, v.5, blz. 255.

⁵² De leeftijd waarna een persoon wettelijk aansprakelijk is voor zijn daden.

⁵³ At-Ṭabṣīr fī Ma'ālam ad-Dīn, blz. 126.

hij gestuurd was. Omdat het fundament van de religie de twee geloofsgetuigenissen zijn.

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah zei:

أصل الدين: شهادة أن لا إله إلا الله، وشهادة أن محمداً عبده ورسوله

Het fundament van de religie is: De getuigenis dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh, en de getuigenis dat Muḥammad Zijn dienaar en boodschapper is.⁵⁴

Wat betekent “Het geloven in Allāh”?

Het betekent: Om te geloven in Zijn bestaan, dat Hij de meest perfecte Eigenschappen bezit, dat Hij vrij is van gebreken en onvolmaaktheden, en dat Hij onafhankelijk is in schepping en bevel. Allāh zei:

﴿أَلَا لَهُ الْخَلْقُ وَالْأَمْرُ﴾

Weet dat het scheppen en het bevel aan Hem toebehoren.⁵⁵

Het bevel van Hem kan *kawnī* [universeel] zijn, wat is dat Hij zegt: “Wees” en het is. En het kan *ṣarʿī* [wetgevend] zijn, wat uniek en specifiek voor Hem is in het wettig en onwettig verklaren van zaken.

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah zei:

فإن أصل الدين أنه لا حرام إلا ما حرمه الله، ولا دين إلا ما شرعه الله، فإن الله سبحانه في سورة الأنعام والأعراف عاب على المشركين أنهم حرموا ما لم يحرمه الله، وأنهم شرعوا من الدين ما لم يأذن به الله

Waarlijk, het fundament van de religie is dat niks onwettig is, behalve datgene wat Allāh onwettig heeft verklaard. En er is geen [geaccepteerde] *dīn* [levenswijze], behalve wat Allāh heeft voorgeschreven. Want voorwaar, Allāh berispte de polytheïsten in sūrah al-Anʿām en al-Aʿrāf voor het onwettig verklaren van wat

⁵⁴ Majmūʿ al-Fatāwā, v.1, blz. 10.

⁵⁵ Sūrah al-Aʿrāf, 54.

Allāh niet onwettig had verklaart, en voor het voorschrijven [van zaken] in de religie waar Allāh geen toestemming voor had gegeven.⁵⁶

Om het te herhalen: Wat is het fundament van de religie? Om te geloven in Allāh, Hem ﷻ alleen te aanbidden, het verlaten van het aanbidden van andere, en het hebben van *barā'ah* [afkeer, haat en vijandschap] tegen eenieder die een deelgenoot aan Hem toekent.

Wat betekent: “Het aanbidden van Hem ﷻ alleen, het verlaten van het aanbidden van andere, en het hebben van *barā'ah* [afkeer, haat en vijandschap] tegen eenieder die een deelgenoot aan Hem toekent”?

Het betekent: De *tawḥīd* [het één maken] van Allāh, te houden van *tawḥīd* en het te verfraaien, het allieren van haar mensen, het vurig afkeuren van *ṣirk* [het toeschrijven van deelgenoten aan Allāh], ervan weg te blijven, en het tegengaan van haar mensen.

Imām Ibn al-Qayyim رحمه الله zei:

واعلم أنه إن لم يكن حسن التوحيد وقبح الشرك معلوماً بالعقل، مستقراً في الفطر، فلا وثوق بشيء من قضايا العقل، فإن هذه القضية من أجل القضايا البديهيات، وأوضح ما ركب الله في العقول والفطر

Weet, dat als de goedheid van *tawḥīd* en de afgrijselijkheid van *ṣirk* niet gekend wordt middels het verstand, verankerd in de natuurlijke aanleg, dat er dan geen waarborging is dat er ook maar iets valt onder de kwesties die gekend worden middels het verstand. Want waarlijk, dit behoort tot de meest duidelijke kwesties en het meest heldere van wat Allāh heeft gevormd in het verstand en de natuurlijke aanleg.⁵⁷

“Het allieren van haar mensen” d.w.z. de mensen *tawḥīd*, dit is al-Walā', loyaliteit aan de gelovigen. “En het tegengaan van haar mensen” d.w.z. de mensen van *ṣirk*, dit is al-Barā' tegen de polytheïsten. En hier wordt het duidelijk dat al-Walā' en al-Barā' vallen onder het fundament van de religie. Echter, er is hier een [belangrijke] kwestie. En dat is dat er een verschil is tussen het koesteren van vijandigheid jegens

⁵⁶ Majmū' al-Fatāwā, v.20, blz. 357.

⁵⁷ Madārij as-Sālikin, v. 3, blz. 455.

de ongelovigen [in het hart], en het openbaren van die vijandigheid. Dus de eerste, het koesteren van vijandigheid in het hart, behoort tot het fundament van de religie. En de tweede, het openbaren van deze vijandigheid, behoort tot de verplichtingen van de religie, en niet tot het fundament ervan.

Şayg ‘Abdullatîf Ibn ‘Abdirrahmān Āl aş-Şayg ﷺ zei:

ومسألة إظهار العداوة غير مسألة وجود العداوة، فالأول: يعذر به مع العجز والخوف، لقوله تعالى: ﴿إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً﴾ والثاني: لا بد منه، لأنه يدخل في الكفر بالطاغوت، وبينه وبين حب الله ورسوله تلازم كلي، لا ينفك عنه المؤمن

De kwestie van het manifesteren van vijandigheid verschilt van de kwestie van het koesteren van vijandigheid [in het hart]. Voor de eerste [kwestie] is er een excuus voor degene die zwak of angstig is, vanwege Zijn ﷺ uitspraak: «Behalve wanneer jullie hen ernstig vrezen⁵⁸». Voor de tweede [kwestie] is er geen alternatief [d.w.z. er is geen excuus/het is verplicht], omdat het valt onder het ongelovig zijn in de tāgūt; Er is een direct verband tussen dit en het houden van Allāh en Zijn boodschapper waarmee een gelovige niet zonder kan.⁵⁹

Er is m.b.t. het fundament van de religie, zoals wij zeiden, voor niemand een excuus uit onwetendheid, d.w.z. iemands Islām is niet geldig als hij het teniet doet, en de benaming van *kufr* [ongeloof] wordt niet van hem weggehaald.

Waarom speelt onwetendheid voor de man en de vrouw met een gezond verstand geen rol in het fundament van de religie?

Omdat het gekend en bevestigd is middels de *mīṭāq*⁶⁰ [het verbond tussen de mens en Allāh], de *fiṭrah*⁶¹ [natuurlijke aanleg] en het verstand.

⁵⁸ Surah Āl ‘Imran 28.

⁵⁹ Ad-Durar as-Saniyyah, v.8, blz. 259.

⁶⁰ Allāh ﷻ zei: En toen jullie Heer uit de lendenen van de kinderen van Ādam hun nageslacht voortbracht, en hen liet getuigen over zichzelf: Ben ik niet jullie Heer? Zij zeiden: Jazeker, wij getuigen daarvan. Sūrah al-A‘rāf, 172.

⁶¹ Allāh ﷻ zei: Wend daarom jouw gezicht tot de religie als een ḥanīf, de natuurlijke aanleg waarop Hij de mensen heeft geschapen. Sūrah ar-Rūm, 30.

Ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

وأصل الدين، هو عبادة الله، الذي أصله الحب والإنابة، والإعراض عما سواه، وهو الفطرة التي فطر عليها الناس

Het fundament van de religie is om Allāh te aanbidden, waarvan haar bron liefde en het continue keren tot Allāh [in berouw], en het afkeren van andere is. Dit is de *fiṭrah* waarop de mensheid is geschapen.⁶²

Imām Ibn al-Qayyim رحمته الله zei:

وأي شيء يصح في العقل إذا لم يكن فيه علم بقبح الشرك الذاتي، وأن العلم بقبحه بديهي، معلوم بضرورة العقل، وأن الرسل نبهوا الأمم على ما في عقولهم وفطرهم من قبحه

Wat kan dan beschouwd worden als gezond verstand als het de afgrijselijkheid van *ṣirk* in en op zichzelf niet herkend? Het kennen van zijn afgrijselijkheid is vanzelfsprekend, noodzakelijk gekend door het verstand, en de boodschappers waarschuwde de volkeren aan de hand van wat er zich al in hun verstand en natuurlijke aanleg bevond m.b.t. zijn afgrijselijkheid.⁶³

Hieruit weten wij dat m.b.t. het fundament van de religie het leveren van het bewijs geen voorwaarde is om te oordelen met ongeloof over degene die er niet mee is gekomen. D.w.z. wij beoordelen hen die niet zijn gekomen met het fundament van de religie met ongeloof, hetzij of het bewijs geleverd was of niet.

Wij benadrukken dat niemand enig excuus uit onwetendheid heeft in deze kwesties die behoren tot het fundament van de religie, omdat het behoort tot de kennis die ferm gevestigd is in eenieders natuurlijke aanleg en intellect. Derhalve, eenieder die het fundament van zijn religie tenietdoet is een polytheïst. Echter, zijn bestraffing in deze wereld en in het hiernamaals is afhankelijk of het profetische bewijs hem heeft bereikt.

⁶² Majmū' al-Fatāwā, v.15, blz. 438.

⁶³ Madārij as-Sālikin, v. 1, blz. 253.

Imām Ibn al-Qayyim رحمته الله zei:

وأما كفر الجاهل مع عدم قيام الحجة، وعدم التمكن من معرفتها، فهذا الذي نفى الله التعذيب عنه حتى تقوم حجة الرسل

Wat betreft het ongeloof uit onwetendheid, zonder dat het bewijs geleverd was, en zonder de mogelijkheid om kennis [erover] te verkrijgen, dat is waar Allāh de straf ervoor heeft verijld, totdat het bewijs van de boodschappers is geleverd.⁶⁴

Wat doet het fundament van de religie teniet?

Het antwoord is: *širk*. Wij zeiden dat de definitie van het fundament van de religie is om te geloven in Allāh, Hem ﷻ alleen te aanbidden, het verlaten van het aanbidden van andere, en het hebben van *barā'ah* [afkeer, haat en vijandschap] tegen eenieder die een deelgenoot aan Hem toekent. Dus het toekennen van deelgenoten aan Allāh doet het fundament van de religie teniet.

De wettelijke definitie van *širk* is: Het opzetten van deelgenoten of gelijke aan Allāh ﷻ in Zijn *rubūbiyyah* [Heerschappij], *ulūhiyyah* [Goddelijkheid] of in Zijn *asmā' wa as-Šifāt* [Namen en Eigenschappen].

Een voorbeeld van *širk* in *rubūbiyyah* is: Het opzetten van een schepper, onderhouder, beheerder, leider of wetgever naast Allāh.

Een voorbeeld van *širk* in *ulūhiyyah* is: Het neerknielen, het aanroepen, het afleggen van een eed of te slachten voor een ander dan Allāh.

Een voorbeeld van *širk* in *asmā' wa as-Šifāt* is: Hen te verloochenen, bijv. het ontkennen van kennis, het horen of het zien voor Allāh, of Hem te vergelijken met Zijn schepping.

Dat allemaal is *širk* waar niemand van onder de onwetende polytheïsten voor geëxcuseerd wordt, omdat het *asīl ad-Dīn* tenietdoet. Allāh ﷻ heeft, in de edele Qur'ān, zowel de volgers als de blinde volgers, en de ongeletterde onder de lieden van het boek [de joden en de christenen] beoordeeld met ongeloof, ondanks hun

⁶⁴ Tāriq al-Hijratayn, blz. 414.

onwetendheid, en Hij beoordeelde de onwetende Arabische polytheïst met ongelooft vóór de komst van de profeet ﷺ.

Imām Ibn al-Qayyim رحمه الله zei:

من مات مشركاً فهو في النار، وإن مات قبل البعثة، لأن المشركين كانوا قد غيروا الحنيفية دين إبراهيم، واستبدلوا بها الشرك، وارتكبوه، وليس معهم حجة من الله به، وقُبْحه والوعيد عليه بالنار لم يزل معلوماً من دين الرسل كلهم، من أولهم إلى آخرهم، وأخبار عقوبات الله لأهله متداولة بين الأمم قرناً بعد قرن، فلله الحجة البالغة على المشركين في كل وقت، ولو لم يكن إلا ما فطر عباده عليه من توحيد ربوبيته المستلزم لتوحيد إلهيته، وأنه يستحيل في كل فطرة وعقل أن يكون معه إله آخر، وإن كان سبحانه لا يُعذَّب بمقتضى هذه الفطرة وحدها، فلم تزل دعوة الرسل إلى التوحيد في الأرض معلومة لأهلها، فالمشرك يستحق العذاب بمخالفته دعوة الرسل، والله أعلم

Eenieder die stierf als een polytheïst, hij zal naar het vuur gaan, zelfs als dat vóór de missie [van de profeet ﷺ] was, omdat de polytheïsten de *Ḥanīfiyyah* [het monotheïsme], de religie van Ibrāhīm, hebben veranderd en het vervangen met *ṣirk*. Zij hadden geen bewijs van Allāh om dit te doen, en de afgrijselijkheid ervan tezamen met de dreigementen erover met vuur waren welbekend van alle boodschappers, van de eerste tot de laatste. Het bericht over de bestraffing van Allāh ﷻ op haar mensen [de verrichters van *ṣirk*] had zich al reeds verspreid en er was over gesproken onder de verschillende volkeren, eeuw na eeuw, zodat het bewijs van Allāh in elke tijd geleverd was aan de polytheïsten. En al was het slechts datgene waarop Hij Zijn dienaren heeft geschapen aan tawḥīd van Zijn *rubūbiyyah* [Heerschappij], wat noodzakelijkerwijs wijst naar de tawḥīd van Zijn *ilāhiyyah* [Goddelijkheid], en dat het onmogelijk is voor eenieder zijn fitrah en verstand om een andere god naast Hem te nemen, [dan zou het al voldoende zijn voor bestraffing], desondanks straft Hij ﷻ niet op basis van die gevestigde fitrah alleen. Echter, de oproep van de boodschappers naar tawḥīd was bekend voor de mensen op aarde, en derhalve verdient de polytheïst de bestraffing vanwege zijn verzet tegen de oproep van boodschappers. En Allāh weet het beter.⁶⁵

Wat betreft de onwetenden van onder de polytheïsten na het sturen van de profeet ﷺ, van onder hen en andere die zichzelf toeschrijven aan de Islām, voor hen is de zaak nog heviger. Omdat het meeste van hun onwetendheid is ontstaan

⁶⁵ Al-Hūdā, v. 3, blz. 685.

middels het afkeren van zijn ﷺ boodschap, en het afkeren [daarvan] is ongeloof, dus wat dan te denken wanneer hij aankomt met *ṣirk*?!

Imām aṣ-Ṣawkānī رحمه الله zei:

ومن وقع في الشرك جاهلاً لم يُعذر، لأن الحجة قامت على جميع الخلق بمبعث محمد صلى الله عليه وسلم، فمن جهل فقد أتي من قبل نفسه، بسبب الإعراض عن الكتاب والسنة، وإلا ففيهما البيان الواضح، كما قال سبحانه في القرآن: ﴿تَبَيَّنَّا لَكُلِّ شَيْءٍ وَهْدًى وَرَحْمَةً﴾ وكذلك السنة، قال أبو ذر -رضي الله عنه-: توفي محمدٌ صلى الله عليه وسلم وما ترك طائراً يُقلب جناحيه بين السماء والأرض إلا ذكر لنا منه علماً، أو كما قال رضي الله عنه، فمن جهل فبسبب إعراضه ولا يُعذر أحدٌ بالإعراض

Eenieder die is vervallen in *ṣirk* uit onwetendheid, wordt [hiervoor] niet geëxcuseerd, omdat het bewijs aan de gehele schepping is geleverd met de komst van de profeet Muḥammad ﷺ. Daarom, eenieder die na dat onwetend is, dan waarlijk, komt dat door zichzelf vanwege het afwenden van het boek en de *sunnah*, zoals het duidelijk is uitgelegd in beide [het boek en de *sunnah*]. Zoals wat Hij ﷺ zei in de Qurʾān: «als verduidelijking voor alle zaken, en als leiding en genade». En in de *sunnah*: Abū Ḍarr رحمه الله zei: Muḥammad ﷺ liet ons achter in de staat dat er geen vogel rondvloog in de lucht, behalve dat hij ons er al wat kennis over had gegeven.⁶⁶ Of zoals hij رحمه الله het zei. Hierom, eenieder die onwetend is, dan komt dat door zijn afkeren, en er is geen excuus voor eenieder die zich afkeert.⁶⁷

De bewijzen voor de afwezigheid van het excuus uit onwetendheid m.b.t. *ṣirk* en datgene wat het fundament van de religie tenietdoet zijn talrijk

Daarvan is Zijn uitspraak:

﴿فَرِيقًا هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمْ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ﴾

⁶⁶ Al-Kabīr [at-Ṭabarānī], 1647.

⁶⁷ Al-Faṭḥ ar-Rabbānī, v. 1, blz. 146.

Een groep heeft Hij geleidt en een groep verdiende terecht dwaling. Waarlijk, zij namen de duivels naast Allāh als *awliyā'* [beschermheren] en zij denken dat zij geleid zijn.⁶⁸

Imām at-Ṭabarī رحمہ اللہ zei:

يقول تعالى ذكره، إن الفريق الذي حق عليهم الضلالة، إنما ضلوا عن سبيل الله، وجاروا عن قصد المحجة، باتخاذهم الشياطين نصراء من دون الله وظهراء، جهلاً منهم بخطأ ما هم عليه من ذلك، بل فعلوا ذلك وهم يظنون أنهم على هدى وحق، وأن الصواب ما أتوه وركبوا، وهذا من أبين الدلالة على خطأ قول من زعم أن الله لا يعذب أحداً على معصية ركبها، أو ضلالة اعتقدها، إلا أن يأتيها بعد علم منه بصواب وجهها، فيركبها عناداً منه لربه فيها، لأن ذلك لو كان كذلك لم يكن بين فريق الضلالة الذي ضل وهو يحسب أنه هاد، وفريق الهدى فرق، وقد فرق الله بين أسمائهما وأحكامهما في هذه الآية

Hij ﷻ zei: De groep die het verdiende om in dwaling te verkeren zijn afgedwaald van het pad van Allāh en worden weerhouden van het terugkeren naar het rechte pad omdat zij de duivels als hun bondgenoten hebben genomen naast Allāh, onwetend over de fout die zij hebben begaan. Sterker nog, zij deden het denkend dat zij zich bevinden op leiding en de waarheid, en dat het juiste pad is wat zij hebben ingeslagen. En dit behoort tot de meest duidelijke bewijzen die de foutieve uitspraak van degene aantoonst die beweert dat Allāh een persoon niet straft vanwege een zonde of het geloven in dwaling tenzij hij dat doet nadat hij weet dat het fout is, waarop hij dat doet uit koppigheid tegenover zijn Heer. Want als dat zo was, dan zou er geen verschil zijn tussen de groep van dwaling die afgedwaald zijn en denken dat zij zich bevinden op leiding en de groep die zich bevindt op leiding. Waarlijk, Allāh ﷻ heeft in deze āyah onderscheid gemaakt tussen beide in benaming en regelgeving.⁶⁹

Wat ook behoort tot de bewijzen dat er geen excuus is voor de onwetende m.b.t. *sirk*, is Zijn ﷻ uitspraak:

﴿قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُمْ بِالْأَخْسَرِينَ أَعْمَالًا ۚ الَّذِينَ ضَلَّ سَعِيَّهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُحْسِنُونَ صُنْعًا﴾

⁶⁸ Sūrah al-A'raf, 30.

⁶⁹ Tafsir At-Ṭabarī, 7:30.

Zeg: Zullen Wij jullie inlichten over de grootste verliezers wat betreft hun daden? ﴿103﴾ Degenen van wie hun streven in het wereldse even verloren is gegaan, terwijl zij dachten goede daden te verrichten.⁷⁰

Imām at-Tabarī رحمہ اللہ zei:

وهذا من أدل الدلائل على خطأ قول من زعم أنه لا يكفر بالله أحد إلا من حيث يقصد إلى الكفر بعد العلم بوحده، وذلك أن الله تعالى ذكره أخبر عن هؤلاء الذين وصف صفتهم في هذه الآية أن سعيهم الذي سعوا في الدنيا ذهب ضالاً، وقد كانوا يحسبون أنهم محسنون في صنعهم ذلك، وأخبر عنهم أنهم هم الذين كفروا بآيات ربهم، ولو كان القول كما قال الذين زعموا أنه لا يكفر بالله أحد إلا من حيث يعلم، لوجب أن يكون هؤلاء القوم في عملهم الذي أخبر الله عنهم، أنهم كانوا يحسبون فيه أنهم يحسنون صنعه، كانوا مثابين مأجورين عليها، ولكن القول بخلاف ما قالوا، فأخبر جلّ ثناءه عنهم أنهم بالله كفروا، وأن أعمالهم حابطة

Dit behoort tot de beste der bewijzen die de foutieve uitspraak benadrukken van degene die beweert dat niemand ongelovig in Allāh kan worden behalve wanneer hij ongelooft beoogt nadat hij kennis heeft genomen van Zijn Eenheid. Allāh ﷻ vermeldde over hen in deze āyah dat zij degenen waren die zichzelf hadden ingespannen in deze wereld, maar [alsnog] afgedwaald waren, terwijl zij overtuigd waren dat zij goed deden middels hun daden. Hij vermeldde dat zij degenen waren die ongelovig waren in de āyāt van hun Heer, en als de uitspraak van degene die beweert dat niemand ongelovig in Allāh kan worden behalve wanneer hij kennis heeft [d.w.z. zich bevond op de waarheid], dan zou het verplicht zijn voor de mensen waarover Allāh vertelde dat zij dachten dat zij goede daden deden, dat zij daadwerkelijk goed deden en daarvoor beloond dienen te worden. Echter de [correcte] uitspraak is in tegenstrijd met wat zij beweren, en Hij ﷻ vertelde ons over hen dat zij bij Allāh ongelovigen zijn en dat hun daden vruchteloos zijn.⁷¹

Wanneer wij een specifiek individu beoordelen met *kufr* en *şirk*, wat houdt dat dan in?

Wanneer wij iemand beoordelen met *kufr* en *şirk*, zelfs als hij onwetend was, dan omvat dat: het afkappen van het bondgenootschap van *īmān* [het geloof, hier

⁷⁰ Sūrah Al-Kahf, 103-104.

⁷¹ Tafsir At-Tabarī, 18:103-104.

synoniem van Islām] tussen hem en ons totdat hij berouw toont aan Allāh ﷻ; er is geen huwelijk met hem, noch eten wij van zijn offer: wij vragen Allāh niet om hem te vergeven als hij in die staat komt te overlijden; hij kan geen beroep doen op de rechten die Allāh verplicht heeft gesteld aan de Muslimīn, en dergelijke van de verschillende regelgevingen.

Wat betreft zijn bestraffing in het wereldse en het hiernamaals, dat is afhankelijk van het leveren van het bewijs van de [profetische] boodschap. Dat is wat correct is van de uitspraken van de geleerden, en het bewijs ervoor is de uitspraak van Hem ﷻ:

﴿وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّى نَبْعَثَ رَسُولًا﴾

En Wij straffen niet, voordat wij een boodschapper hebben gestuurd.⁷²

En Zijn ﷻ uitspraak:

﴿وَلَوْ أَنَّا أَهْلَكْنَاهُمْ بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِ لَقَالُوا رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ مِن قَبْلِ أَنْ نُنْزِلَ وَنَخْزِي﴾

En als Wij hen hiervóór vernietigd hadden met een bestraffing, dan zouden zij zeker zeggen: Onze Heer, als U een boodschapper naar ons had gestuurd, dan hadden wij Uw āyāt gevolgd, voordat wij vernederd en te schande werden gebracht.⁷³

Wij benadrukken het feit dat eenieder die vervalt in *širk* van deze *ummah* ook een *mušrik* [polytheïst] *kāfir* [ongelovige] is, zelfs wanneer hij beweert de Islām te volgen en de twee geloofsgetuigenissen uitspreekt.

Hij ﷻ zei:

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾

En waarlijk, Wij hebben aan jou en aan degenen vóór jou geopenbaard: Als jij deelgenoten [aan Allāh] toekent, dan zullen jouw daden zeker verloren gaan. En jij zult zeker tot de verliezers behoren.⁷⁴

⁷² Sūrah al-Isrā', 15.

⁷³ Sūrah Tā Hā, 134.

En Hij ﷺ zei, na het vermelden van Zijn profeten ﷺ:

﴿ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

Dat is de leiding van Allāh waarmee Hij van Zijn dienaren leidt wie Hij wilt. Maar als zij deelgenoten [aan Allāh] hadden toegekend, dan zou datgene wat zij verrichtten voor hen zeker verloren zijn gegaan.⁷⁵

Deze āyāt behoren tot de sterkste bewijzen dat Islām ongeldig en nietig wordt door *ṣirk*, en dat eenieder van deze *ummah* die *ṣirk* pleegt, dan een *kāfir* wordt, zelfs wanneer hij de twee geloofsgetuigenissen uitspreekt of andere rituelen van de Islām verricht.

Wij sluiten af met twee zaken:

1. Wanneer een persoon het fundament van de religie tot stand brengt: Hij aanbidt Allāh, zonder iets als deelgenoot aan Hem toe te kennen, en hij gelooft in Zijn boodschapper ﷺ, maar onwetend is omtrent de specifieke term “*aṣl ad-Dīn*”, d.w.z. als je hem zou vragen “Wat is het fundament van de religie?” Hij dan stottert of geen antwoord geeft. Hij hierdoor dan niet geschaad wordt omdat hij het fundament van de religie wel tot stand heeft gebracht, net zoals het hem niet zou schaden wanneer hij de specifieke terminologieën van andere zaken niet kent.

Het bewijs hiervoor is wat staat vermeld in de twee Ṣaḥīḥ boeken, met de bewoording van al-Bugārī, op het gezag van Mu‘āḍ Ibn Jabal ﷺ dat hij zei:

أنا رديف النبي صلى الله عليه وسلم فقال: يا معاذ؛ قلت: لبيك وسعديك، ثم قال مثله ثلاثاً: هل تدري ما حق الله على العباد؟ قلت: لا، قال: حق الله على العباد أن يعبدوه ولا يشركوا به شيئاً

Terwijl ik aan het rijden was op een ezel samen met de profeet ﷺ, zei hij tegen mij: O Mu‘āḍ! Ik zei: Hier ben ik tot uw dienst. Hij herhaalde zijn woorden drie keer en vroeg daarna: Weet jij wat het recht van Allāh is tegenover Zijn dienaren? Waarop

⁷⁴ Sūrah az-Zumar, 65.

⁷⁵ Sūrah al-An‘ām, 88.

ik zei: Nee. Hij zei: Het recht van Allāh tegenover Zijn dienaren is dat zij Hem aanbidden zonder iets als deelgenoot aan Hem toe te kennen.⁷⁶

Dus de uitspraak van Mu'āḍ رضي الله عنه, dat hij onwetend was over het recht van Allāh tegenover Zijn dienaren, liet hem niet vervallen in *kufir* of *ṣirk*, omdat hij dat recht vervulde ook al kende hij de wettelijke terminologie, die wijst naar die betekenis, niet.

2. Eén van de kwesties die wij hebben vermeld als onderdeel van het fundament van de religie, kan verborgen zijn voor sommige zoekers naar kennis, of het behoort tot het fundament van de religie of niet. En het is de kwestie van het hebben van vijandigheid jegens de polytheïsten en het allieren met de gelovigen. Hij denkt dat het behoort tot de verplichtingen van de religie, en niet tot het fundament, of hij weerhoudt zich ervan om één van beide te zeggen. Dit doet het fundament van de religie niet teniet, zolang hij *barā'ah* heeft richting de polytheïsten en loyaliteit heeft richting de gelovigen.

Ṣayy Sulaymān Ibn 'Abdillāh رحمته الله zei:

بحسب المسلم أن يعلم أن الله افترض عليه عداوة المشركين، وعدم موالاتهم، وأوجب عليه محبة المؤمنين وموالاتهم، وأخبر أن ذلك من شروط الإيمان، ونفى الإيمان عن يواد من حاد الله ورسوله ﷺ ولو كانوا آباءهم أو أبناءهم أو إخوانهم أو عشيرتهم ﷺ وأما كون ذلك من معنى "لا إله إلا الله" أو لوازمها؟ فلم يكلفنا الله بالبحث عن ذلك. إنما كلفنا بمعرفة أن الله فرض ذلك وأوجبه، وأوجب العمل به، فهذا هو الفرض والحتم الذي لا شك فيه. ومن عرف أن ذلك من معناها، أو من لازمها؛ فهو حسن وزيادة خير، ومن لم يعرفه؛ فلم يكلف بمعرفته، لا سيما إذا كان الجدل والمنازعة فيه مما يفضي إلى شرواختلف، ووقوع فرقة بين المؤمنين، الذين قاموا بواجبات الإيمان، وجاهدوا في الله، وعادوا المشركين، ووالوا المسلمين

Het is voldoende voor een Muslim om te weten dat Allāh het verplicht heeft gesteld om de polytheïsten als vijanden en niet tot bondgenoten te nemen. Hij maakte het verplicht om te houden van de gelovigen en hen tot bondgenoten te nemen. En Hij gaf te kennen dat dit valt onder de voorwaarden van *īmān*, net zoals Hij *īmān* ontkende voor eenieder die liefde toont aan degenen die Allāh en Zijn boodschapper tegenwerken ﷺ ook al zouden het hun vaders, of hun zonen, of hun broeders of hun

⁷⁶ Ṣaḥīḥ al-Buḡārī, 6267.

verwanten zijn⁷⁷». Wat betreft of dat een onderdeel van de betekenis van *lā ilāh illā Allāh* is of één van zijn geïmpliceerde vereisten, dan heeft Allāh ﷻ ons niet belast met het uitzoeken daarvan. Hij heeft ons alleen belast met het weten dat wat hierboven was vermeld tot een taak en een verplichting behoort, en dat het verplicht is om ernaar te handelen. Dit is zonder enige twijfel verplicht en noodzakelijk. En wie het beschouwd als een onderdeel van zijn [*lā ilāh illā Allāh*] betekenis, of van zijn geïmpliceerde vereisten, dan is daar niks mis mee en extra voordeel. Maar voor degene die dat niet zo beschouwd, dan is hij niet belast om dat wel zo te beschouwen, vooral niet in tijde van een woordenwisseling of een meningsverschil, wat leidt tot iets verschrikkelijks, waaronder onenigheid en splitsing tussen de gelovigen, zij die de verplichtingen van *īmān* naleefden, *jihād* omwille van Allāh uitvoerde, de polytheïsten als vijanden namen en de Muslimīn tot hun bondgenoten.⁷⁸

⁷⁷ Sūrah al-Mujādilah, 22.

⁷⁸ Ad-Durar as-Saniyyah, v. 8, blz. 166.

HOOFDSTUK 3 HET ONGELOVIG VERKLAREN VAN DE POLYTHEÏSTEN [deel 1]

In dit hoofdstuk zullen wij, met de hulp van Allāh, het onderwerp van *takfīr al-muṣṣrikīn* [het ongelovig verklaren van de polytheïsten] bespreken. Wij zullen twee kwesties behandelen:

1. Wij zullen de vraag beantwoorden: “Wat is de positie van *takfīr* in de religie?”.
2. Wij zullen de *‘illah*, *manāt* of *sabab* [d.w.z. de reden] van ongeloof m.b.t. de *mutawaqqif* [onthouder] van het ongelovig verklaren van de polytheïsten vermelden.

Uitspraken van de geleerden omtrent het ongeloof van de degene die de ongelovigen niet ongelovig verklaart

Alvorens wij deze kwesties gaan behandelen, zullen wij eerst een aantal uitspraken van de mensen van kennis opnoemen m.b.t. het ongeloof van degene die de ongelovigen niet ongelovig verklaart.

Abū al-Ḥusayn al-Malātī aṣ-Ṣāfi‘ī رحمته الله zei:

جميع أهل القبلة لا اختلاف بينهم أن من شك في كافر فهو كافر

De mensen van de qiblah zijn het allen eens, zonder enig meningsverschil onder hen, dat wie twijfelt over [het ongeloof van] de ongelovige, dan is hij zelf een ongelovige.⁷⁹

Al-Qādī 'Iyād رحمته الله zei:

نكفر من لم يكفر من دان بغير ملة المسلمين من الملل أو وقف فيهم أو شك أو صحح مذهبهم، وإن أظهر مع ذلك الإسلام واعتقده واعتقد إبطال كل مذهب سواه فهو كافر بإظهاره ما أظهر من خلاف ذلك

⁷⁹ At-Tanbīh wa ar-Radd ‘alā ahl al-Hawā’ wa al-Bida’, blz. 40.

Wij verklaren degene ongelovig die niet eenieder ongelovig verklaart die een andere *millah* [weg/religie] volgt dan de *millah* van de Muslimīn, of zwijgt over hen, of twijfelt [over hun ongeloof], of hun manier [van leven] goedkeurt, zelfs als hij de Islām belijdt en erin gelooft, en gelooft in de valsheid van elk andere manier [van leven], hij is [alsnog] een ongelovige door te tonen wat hier tegenstrijdig aan is [d.w.z. het onthouden van het ongelovig verklaren van de ongelovigen].⁸⁰

Imām an-Nawawī رحمته الله zei:

ومن لم يكفر من دان بغير الإسلام كالنصارى أو شك في تكفيرهم أو صحح مذهبهم فهو كافر.

En wie niet degenen die een andere religie dan de Islām volgen, zoals de christenen, ongelovig verklaart, of twijfelt in het ongelovig verklaren van hun, of hun manier [van leven] goedkeurt, is [zelf] een ongelovige.⁸¹

Imām al-Ḥajjāwī رحمته الله zei:

أو لم يكفر من دان بغير الإسلام كالنصارى أو شك في كفرهم أو صحح مذهبهم فهو كافر.

Of wie niet degenen die een andere religie dan de Islām volgen, zoals de christenen, ongelovig verklaart, of wie twijfelt over hun ongeloof, of hun manier [van leven] goedkeurt, is [zelf] een ongelovige.⁸²

Imām al-Buhūtī رحمته الله sprak ook met *takfīr* over:

من لم يكفر من دان بغير دين الإسلام كأهل الكتاب أو شك في كفرهم أو صحح مذهبهم.

Wie niet degenen die een andere religie dan de Islām volgen, zoals de lieden van het boek [de joden en de christenen], ongelovig verklaart, of wie twijfelt over hun ongeloof, of hun manier [van leven] goedkeurt.⁸³

⁸⁰ Aṣ-Ṣifā bi ta'rif ḥuqūq al-Muṣtafā, v. 2, blz. 286.

⁸¹ Rawdah at-Ṭalībīn, v. 10, blz. 70.

⁸² Al-Iqnā' fi fiqh al-Imām Aḥmad, vol. 4, blz. 298.

⁸³ Ṣarḥ Muntahā al-Īrādāt, v. 3, blz. 395.

En ṣayg al-Islām al-Mujaddid Muḥammad Ibn ‘Abdil-Wahhāb ﷺ zei:

من لم يكفر المشركين أو شك في كفرهم أو صح مذهبهم كفر إجماعاً.

Wie niet de polytheïsten ongelovig verklaart, of twijfelt over hun ongeloof, of hun manier [van leven] goedkeurt, heeft ongelovig begaan volgens consensus.⁸⁴

Wat is de positie van *takfīr* in de religie?

Nu zullen wij de eerste kwestie behandelen, namelijk het beantwoorden van de vraag: “Wat is de positie van *takfīr* in de religie?”.

Het antwoord is: *Takfīr* is uitsluitend een *ḥukm ṣar’ī* [wettelijk oordeel]. Het betreft niet het domein van het verstand⁸⁵, noch valt het onder de kwestie en betekenis van het fundament van de religie. Hierom, valt het ongelovig verklaren van de polytheïsten onder de *wājibāt* [verplichtingen] van de religie, en niet onder het *asī* [fundament] van de religie.

Wat is het verschil?

Het verschil is dat wat betreft het fundament van de religie: Er is geen excuus uit onwetendheid, en het is niet voorgeschreven om het bewijs te leveren aan degene die het in zijn geheel, of gedeeltelijk laat [om over hem te oordelen met ongeloof]. Wat betreft de kwestie van *takfīr*, wat een wettelijk oordeel is: Er wordt geëxcuseerd vanwege onwetendheid en *ta’wīl* [interpretatie].

Ook is *takfīr* niet op één niveau, integendeel het bestaat uit verschillende niveaus. Dus het hoogste daarvan is wat noodzakelijk bekend is van de religie, zoals het ongelovig verklaren van eenieder die Allāh ﷻ ongelovig heeft verklaard in Zijn boek, zoals Iblīs, Farao, en eenieder die een ander pad dan de Islām volgt, zoals de christenen, de joden en de afgodendienaren. En het laagste daarvan is waar meningsverschil over is m.b.t. het ongelovig verklaren van de verrichter ervan, zoals het verlaten van het gebed en dergelijke. En daar tussenin zitten verschillende niveaus, die wij met de wil van Allāh ﷻ, in het vierde hoofdstuk zullen behandelen.

Dus wij zeggen: Waarlijk, het ongelovig verklaren [van mensen] behoort tot de

⁸⁴ Ad-Durar as-Saniyyah, v. 10, blz. 91.

⁸⁵ D.w.z. *Takfīr* wordt niet gedaan op basis van rede en logica, maar uitsluitend op basis van de geopenbaarde teksten.

verplichtingen van de religie, het is een wettelijk oordeel, het heeft geen bron buiten de wettelijke bewijzen, en het verstand speelt er geen rol in. Dit is wat bevestigd en gevolgd wordt door de mensen van kennis, en wat zij hebben vastgesteld in deze kwestie. En wij zullen een aantal van hun uitspraken hieromtrent vermelden:

Al-Qādī 'Iyād رحمته الله zei:

فصل في بيان ما هو من المقالات كفر، وما يُتوقف أو يختلف فيه وما ليس بكفر؛ اعلم أن تحقيق هذا الفصل وكشف اللبس فيه مورد الشرع ولا مجال للعقل فيه

Een Hoofdstuk in het verduidelijken van uitspraken die worden beschouwd als ongeloof, betwist worden of zij ongeloof zijn, en die geen ongeloof zijn.

Weet, dat het onderzoeken van dit hoofdstuk en het ophelderen van de onduidelijkheid ervan afgeleid dient te worden uit de *ṣar'* [de geopenbaarde wet], en het verstand speelt er geen rol in.⁸⁶

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

التكفير حكم شرعي، يرجع إلى إباحة المال وسفك الدماء والحكم بالخلود في النار، فمأخذه كما أخذ سائر الأحكام الشرعية.

Takfir is een wettelijk oordeel die het bezit geoorloofd maakt [om te confisqueren], het bloed te spillen en de veroordeling tot het verblijven in het vuur. Dus het wordt afgeleid [van de wet] zoals hoe de rest van de regelgevingen worden afgeleid.⁸⁷

En hij رحمته الله zei:

فإن الكفر والفسق أحكام شرعية، ليس ذلك من الأحكام التي يستقل بها العقل، فالكافر من جعله الله ورسوله كافرًا، والفساق من جعله الله ورسوله فاسقًا، كما أن المؤمن والمسلم من جعله الله ورسوله مؤمنًا ومسلمًا، ... فهذه المسائل كلها ثابتة بالشرع.

Waarlijk, ongeloof en *fisq* [zonde] zijn wettelijke oordelen, zij zijn niet zoals de kwesties die tot stand worden gebracht middels het verstand. De ongelovige is wie Allāh رحمته الله en Zijn boodschapper ﷺ tot ongelovige hebben verklaard, en de *fāsiq* [opstandige zondaar] is wie Allāh en Zijn boodschapper tot *fāsiq* hebben verklaard, net zoals dat de gelovige en de Muslim zijn wie Allāh en Zijn boodschapper tot gelovige en Muslim hebben verklaard. ... Dus deze kwestie, zij allemaal, worden tot

⁸⁶ Aṣ-Ṣifā bi ta'rīf ḥuqūq al-Muṣtafā, v. 2, blz. 282.

⁸⁷ Buḡyah al-Murtad, blz. 345.

stand gebracht middels de wetgeving.⁸⁸

En hij ﷺ zei:

الإيمان والكفر هما من الأحكام التي ثبتت بالرسالة وبالأدلة الشرعية، يُمَيِّزُ بَيْنَ الْمُؤْمِنِ وَالْكَافِرِ لَا بِمَجْرَدِ الْأَدْلَةِ الْعَقْلِيَّةِ

Īmān [geloof] en *kufr* [ongeloof] zijn van de regelgevingen die tot stand worden gebracht middels de [profetische] boodschap en middels de wettelijke bewijzen, die onderscheid maken tussen de gelovige en de ongelovige, niet middels de intellectuele bewijzen.⁸⁹

Al-‘Allāmah Ibn al-Qayyim ﷺ zei:

الكُفْرُ حَقُّ اللَّهِ ثُمَّ رَسُولِهِ * بِالنَّصِّ يَثْبُتُ لَا بِقَوْلِ فُلَانٍ
مَنْ كَانَ رَبُّ الْعَالَمِينَ وَعَبْدُهُ * قَدْ كَفَرَاهُ فَذَاكَ ذُو الْكُفْرَانِ

Kufr is het recht van Allāh, vervolgens van Zijn boodschapper. * Tot stand gebracht middels de teksten en niet middels de uitspraken van die-en-die.

Degene die de Heer van de schepping en Zijn dienaar [de profeet Muḥammad ﷺ]. * Ongelovig hebben verklaard, dan is hij de bezitter van ongelooft.⁹⁰

Imām Ibn al-Wazīr aṣ-Ṣan‘ānī ﷺ zei:

أن الدليل على الكفر والفسق لا يكون إلا سماعياً قطعياً ولا نزاع في ذلك

Het bewijs voor *kufr* en *fisq* wordt niet tot stand gebracht, behalve middels expliciete geopenbaarde teksten, en daar is geen onenigheid over.⁹¹

Op grond daarvan zeggen wij: Eenieder die onwetend is omtrent een wettelijk oordeel m.b.t. één van de ongelovigen of de polytheïsten, of één van hun groepen, dan is zijn oordeel niet zoals het oordeel van degene die *ṣirk* verricht, omdat datgene wat *ṣirk* is, het fundament van de religie teniet doet, zoals wij dat in het vorige hoofdstuk hebben benadrukt. Maar echter, zijn oordeel is zoals het oordeel over eenieder die onwetend is over de Islāmitische wetgeving of over bepaalde verplichtingen van de Islām. Dus eenieder aan wie het bewijs van de [profetische]

⁸⁸ Minhāj as-Sunnah an-Nabawīyyah, v. 5, blz. 92.

⁸⁹ Majmū‘ al-Fatāwā, v. 3, blz. 328.

⁹⁰ Al-Kāfiyyah aṣ-Ṣāfiyyah, blz. 858.

⁹¹ Al-‘Awāṣim min al-Qawāsim, v. 4, blz. 178.

boodschap is geleverd m.b.t. dit is ongelovig, en eenieder aan wie niet het bewijs van de [profetische] boodschap is geleverd, is niet ongelovig. Dit is in tegenstelling tot het onwetend zijn over *tawhīd*, wat het fundament van de religie is, want waarlijk, hij is een ongelovige met het ongeloof van onwetendheid.

Dit is wat bevestigd en gevolgd wordt door de mensen van kennis m.b.t. het verschil tussen het onwetend zijn in het fundament van de religie en het onwetend zijn in de wettelijke verplichtingen.

Imām Muḥammad Ibn Naṣr al-Marwazī leverde van een groep van de mensen van ḥadīṭ over dat zij zeiden:

ولما كان العلم بالله إيماناً والجهل به كفرًا، وكان العمل بالفرائض إيماناً والجهل بها قبل نزولها ليس بكفر، ... وإنما يكفر من جحدتها لتكذيبه خبر الله ولو لم يأت خبر من الله ما كان بجهلها كفرًا، وبعد مجيء الخبر من لم يسمع بالخبر من المسلمين لم يكن بجهلها كفرًا، والجهل بالله في كل حال كُفْرٌ قبل الخبر وبعد الخبر

Het is duidelijk dat kennis over Allāh *īmān* [geloof] is en onwetendheid over Hem *kufṛ* [ongeloof] is. Op vergelijkbare wijze, het vervullen van de verplichtingen is *īmān*, maar onwetend zijn over hen alvorens zij geopenbaard zijn is geen *kufṛ* ... Eenieder die nu deze verplichtingen ontkent is ongelovig geworden, vanwege het verloochenen van de berichtgeving [openbaring] van Allāh, maar als de berichtgeving hem niet heeft bereikt, dan wordt hij door zijn onwetendheid erover niet ongelovig. En wie van onder de Muslimīn de berichtgeving niet heeft gehoord wordt door zijn onwetendheid erover niet ongelovig. En onwetendheid over Allāh is in elk geval ongeloof, hetzij vóór of na de berichtgeving.⁹²

M.b.t. de wijze waarop het bewijs geleverd wordt en hoe die voorwaarde vervuld wordt alvorens *takfīr* [plaatsvindt] verschilt afhankelijk of de kwestie klaarblijkelijk, of onduidelijk is. Dus het bewijs kan geleverd zijn tegen de onthouder van *takfīr* in een plek waar kennis aanwezig is, waardoor het onthouden [van *takfīr*] is gedaan door het afkeren [van de religie en haar verplichtingen] en niet uit onwetendheid, en er is geen excuus behalve als hij nieuw was in de Islām of opgegroeid was in een afgelegen gebied. En het leveren van het bewijs kan plaatsvinden middels het uitleggen van de wettelijke teksten die duiden op het ongeloof van degene die *dit of dat* verricht, of *dit of dat* zegt en waarbij de algemene verspreiding van de Qur'ān niet genoeg was. En het leveren van het bewijs kan plaatsvinden middels het uitleggen van de bewijzen tezamen met het verwijderen van de misvattingen en het reageren op de bewijsvoering van de tegenstander. Deze kwestie zal, met de wil van Allāh ﷻ, uitgebreid aanbod komen in het vierde hoofdstuk.

⁹² Ta'zīm Qadar aš-Šalāh, v. 2, blz. 520.

Het verschil tussen het onwetend zijn omtrent de rituelen van de *ṣarī'ah* en het onwetend zijn omtrent het fundament van de religie

Wat wijst op het verschil tussen onwetendheid omtrent de rituelen van de *ṣarī'ah* en onwetendheid omtrent het fundament van de religie, of dat het ongelovig verklaren van de polytheïsten valt onder de rituelen [en verplichtingen] van de *ṣarī'ah* en niet onder het fundament van de religie, zijn een aantal bewijzen, daarvan zijn:

Waarlijk, al de profeten ﷺ begonnen door hun mensen op te roepen naar het aanbidden van Allāh alleen, zonder deelgenoten. En als onwetendheid omtrent de regelgevingen van *takfīr* ongelooft was, dan zou er geen moment van uitstel geweest zijn in het uitleggen van het fundament van de religie.

Eveneens, onder de bewijzen voor dit onderscheid dat *takfīr* behoort tot de verplichtingen van de religie, en dat het een wettelijk oordeel is en niet behoort tot het fundament van de religie is wat is bevestigd van de metgezellen رضي الله عنهم m.b.t. het onthouden van het ongelovig verklaren van mensen die in afvalligheid waren vervallen, en hen Muslimīn te noemen. Nadat de āyāt werden geopenbaard, waarin het ongelooft van zulke mensen duidelijk werd gemaakt, werden zij [de metgezellen] niet gevraagd om berouw te tonen voor hun onthouding [van het ongelovig verklaren van hen]. Daarentegen is het bevestigd dat één van de metgezellen was vervallen in *ṣirk* uit onwetendheid, en de metgezellen verklaarden hem tot ongelovige, en de profeet ﷺ beval hem om zijn Islām te vernieuwen. Dit bewijst het onderscheid tussen het vervallen in *ṣirk* uit onwetendheid, en het onwetend zijn omtrent de rituelen van de *ṣarī'ah*.

Op het gezag van Ibn 'Abbās رضي الله عنه dat hij zei:

كان قوم من أهل مكة أسلموا، وكانوا يستخفون بالإسلام، فأخرجهم المشركون معهم يوم بدر، فأصيب بعضهم وقتل بعض، فقال المسلمون: كان أصحابنا هؤلاء مسلمين وأكروها فاستغفروا لهم، فنزلت: ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾، قال فكتب إلي من بقي من المسلمين بهذه الآية وأنه لا عذر لهم، قال: فخرجوا، فلحقهم المشركون فأعطوهم الفتنة، فنزلت فيهم هذه الآية: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ﴾ الآية.

Sommige mensen uit Makkah omarmde de Islām, maar zij waren gewoon om hun Islām te verbergen. Daarna namen de polytheïsten hen mee op de dag van Badr. Sommige werden gewond en andere werden gedood. De Muslimīn zeiden: Die metgezellen van ons waren Muslimīn en werden gedwongen [om mee te komen], dus vraag vergeving voor hen. Daarna werd de āyah neergezonden: ﴿Waarlijk,

degenen die door de engelen [tijdens het overlijden] weg worden genomen, terwijl zichzelf onrecht aandoen, zij zeggen: In welke toestand verkeerden jullie? Zij antwoorden: Wij waren onderdrukt in het land. Zij zeggen: Was de aarde van Allāh dan niet weids genoeg zodat jullie daarin kunnen emigreren. Hun verblijfplaats zal de hel zijn, en slecht is dat als eindbestemming⁹³». Dus een boodschap was gestuurd met deze āyah aan die Muslimīn die achterbleven [in Makkah] en dat er geen excuus is voor hen [om niet te emigreren]. Zij gingen toen weg, maar de polytheïsten haalde hen in en sleepte hen in *fitnah* [beproevingen]. Waarop deze āyah werd neergezonden: «En onder de mensen zijn er die zeggen: Wij geloven in Allāh. Maar wanneer één [van hen] wordt geschaad omwille van Allāh ...⁹⁴». ⁹⁵

Ṣayg ‘Abdullāh Ibn Muḥammad Ibn ‘Abdil-Wahhāb رحمته الله zei:

فأنزل الله هذه الآية ويّين فيها حكم هؤلاء المشركين وأنهم من أهل النار مع تكلمهم بالإسلام

Dus Allāh openbaarde deze āyah en maakte het oordeel over deze polytheïsten duidelijk en dat zij behoren tot de mensen van het vuur, ook al beweerden zij Islām.⁹⁶

En op het gezag van Sa‘d Ibn Abī Waqqāṣ رحمته الله dat hij zei:

كنا نذكر بعض الأمور وأنا حديث عهد بالجاهلية، فحلفت باللات والعزى، فقال لي أصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم: بئس ما قلت، إئت رسول الله صلى الله عليه وسلم فأخبره، فإننا لا نراك إلا قد كفرت، فلقيته فأخبرته، فقال: قل لا إله إلا الله وحده ثلاث مرات، وتعوذ من الشيطان ثلاث مرات، واتفل عن شمالك ثلاث مرات، ولا تعد له

Wij waren aan het praten over iets, en ik had pas recentelijk de *jāhiliyyah* [tijd van onwetendheid] achter mij gelaten, waarop ik zweerde bij al-Lāt en al-‘Uzzā. De metgezellen van de boodschapper van Allāh ﷺ zeiden tegen mij: Wat een verschrikkelijk iets heb jij gezegd! Ga naar de boodschapper van Allāh en vertel het hem, want wij denken niet anders dan dat jij ongeloof hebt gepleegd. Dus ik ging naar hem toe en vertelde hem [wat er was gebeurd], waarop hij ﷺ zei: Zeg driemaal: “Er is geen God dan Allāh alleen, zonder deelgenoten”, en zoek driemaal toevlucht bij Allāh tegen de duivel, en spuug driemaal lichtelijk naar de linkerkant, en zeg dat nooit meer.⁹⁷

⁹³ Sūrah an-Nisā’, 97.

⁹⁴ Sūrah al-‘Ankabūt, 10.

⁹⁵ Tafsīr at-Ṭabarī, 4:97.

⁹⁶ Ad-Durar as-Saniyyah, v. 10, blz. 241.

⁹⁷ Sunan an-Nasā’i, 3776.

Imām Ibn al-Wazīr aṣ-Ṣanʿānī رحمته الله gaf commentaar op deze ḥadīṭ en zei: Dit is een gebod om de Islām te vernieuwen.

Ibn al-ʿArabī al-Mālikī رحمته الله zei:

فمن قال في الإسلام في يمينه واللات والعزى مؤكداً ليمينه بذلك على معنى التعظيم فيه: كافر حقيقة

Derhalve, eenieder die zweert bij al-Lāt en al-ʿUzzā terwijl hij Muslim is en daar nadruk op legt, d.w.z. uit glorificatie, is in werkelijkheid een ongelovige.⁹⁸

Ṣayḡ Sulaymān Ibn ʿAbdillāh رحمته الله zei:

أخذ به [يعني حديث سعد رضي الله عنه] طائفة من العلماء فقالوا: يكفر من حلف بغير الله كفر شرك، قالوا ولهذا أمره النبي صلى الله عليه وسلم بتجديد إسلامه بقول لا إله إلا الله، فلولا أنه كفر ينقل عن الملة لم يأمر ذلك، وقال الجمهور: لا يكفر كفرًا ينقله عن الملة لكنه من الشرك الأصغر

Het is ervan afgeleid [de ḥadīṭ van Saʿd رحمته الله] door een groep geleerden die zeiden dat als hij zweert bij een ander dan Allāh, hij dan ongelovig wordt en *ṣirk* begaat. Zij zeiden: En om die reden beval de profeet ﷺ hem om zijn Islām te vernieuwen door het zeggen van *lā ilāh illā Allāh*, als hij niet ongelovig was geworden, dan zou hij niet geboden zijn om dat te doen. Echter, de meerderheid van de geleerden zeiden: Hij valt niet in ongeloof wat hem uit de religie doet treden, maar dat het valt onder de kleine *ṣirk*.⁹⁹

Dus hij ﷺ werd niet geëxcuseerd voor het vervallen daarin, ook al had hij pas recentelijk de *jāhiliyyah* verlaten.

Daarbij, van de bewijzen van dit onderscheid dat *takfīr* valt onder de verplichtingen van de religie, en een wettelijk oordeel is, en niet valt onder het fundament van de religie, waar niemand in geëxcuseerd wordt, is wat is overgeleverd van de metgezellen رضي الله عنهم in hun geschillen onderling m.b.t. het ongelovig verklaren van bepaalde afvalligen. Nadat Allāh ﷻ het ongeloof van die mensen had opgehelderd had Hij degene die zich onthielden van *takfīr* niet bevolen om hun Islām te vernieuwen.

⁹⁸ ʿĀridah al-Aḥwīdī, v. 1, blz. 28.

⁹⁹ Taysīr al-ʿAzīz al-Ḥamīd, blz. 529.

Waarlijk, Allāh ﷻ zei:

﴿فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ۝۸۸ وَدُّوا لَوْ تُكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ حَتَّى يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾

Wat is er met jullie dat jullie in twee groepen zijn verdeeld omtrent de hypocrieten? En Allāh voerde hen terug vanwege dat wat zij verwierven. Willen jullie degene leiden die Allāh heeft doen dwalen? En voor degenen die Allāh heeft doen dwalen, voor hem zul je nooit een weg vinden. ﴿88﴾ Zij wensen dat jullie verloochenen zoals zij hebben verloochend, zodat jullie gelijk zijn aan elkaar. Dus neem niemand onder hen als *awliyā* tot dat zij emigreren omwille van Allāh.¹⁰⁰

Wat authentiek is m.b.t. de reden voor de openbaring ervan is dat de profeet ﷺ vertrok naar [de veldslag] van Uḥud, en sommige mensen die in eerste instantie met hem waren, vertrokken en gingen terug. De metgezellen van de profeet ﷺ werden verdeeld op twee meningen omtrent hen; sommige zeiden: “Wij moeten hen doden”, terwijl andere zeiden: “Doe dat niet”.

En het is authentiek overgeleverd van Mujāhid رحمه الله dat hij zei:

قوم خرجوا من مكة حتى أتوا المدينة يزعمون أنهم مهاجرون ثم ارتدوا بعد ذلك، فاستأذنوا النبي صلى الله عليه وسلم إلى مكة ليأتوا ببضائع لهم يتجرون فيها، فاختلف فيهم المؤمنون؛ فقاتل يقول: هم منافقون، وقاتل يقول: هم مؤمنون، فبين الله نفاقهم فأمر بقتالهم

Sommige mensen kwamen uit Makkah totdat zij bij al-Madīnah aankwamen. Zij beweerde emigranten te zijn, en daarna vervielen zij in afvalligheid. Zij vroegen de profeet ﷺ om toestemming om terug te keren naar Makkah en om hun goederen mee te nemen om te kunnen handelen. De gelovigen verschilden onderling m.b.t. hen; sommige zeiden: “Het zijn hypocrieten” terwijl andere zeiden: “Het zijn gelovigen”. Daarna verduidelijkte Allāh ﷻ hun hypocrisie en beval [de gelovigen] om hen te bestrijden.¹⁰¹

Voorwaar, het is ook overgeleverd met deze betekenis van ‘Abdurrahmān Ibn ‘Awf en van Ibn ‘Abbās رحمه الله. Tevens is het authentiek overgeleverd in *mursal* [in de keten ontbreekt er een metgezel] vorm van een aantal tābi‘īn, en zij zijn: ‘Ikrimah, as-Suddī, Qatādah en Muḥammad Ibn Ka‘b al-Qaraẓī رحمه الله.

¹⁰⁰ Sūrah an-Nisā’, 88-89.

¹⁰¹ Tafsīr ai-Tabarī, 4:88.

Imām at-Ṭabarī رحمه الله zei in zijn *tafsīr* van de āyah: ﴿Wat is er met jullie dat jullie in twee groepen zijn verdeeld omtrent de hypocrieten? En Allāh voerde hen terug vanwege dat wat zij verwierven¹⁰²﴾. Hij zei:

يعني بذلك والله ردهم إلى أحكام أهل الشرك في إباحة دماءهم وسبي ذراريهم

Allāh heeft hen teruggevoerd naar de regelgevingen van de mensen van *ṣirk*, in de zin van dat hun bloed toegestaan is om te spillen en hun nageslacht tot slaven te nemen.¹⁰³

Waarlijk, Imām at-Ṭabarī رحمه الله gaf de voorkeur aan de mening dat de reden voor de openbaring van deze āyah ging om een volk die afvallig werden van de Islām. Hij zei, na het benoemen van de verschillende uitspraken van de salaf omtrent de redenen voor de openbaring ervan:

وأولى هذه الأقوال بالصواب في ذلك قول من قال: نزلت هذه الآية في اختلاف أصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم في قوم كانوا ارتدوا عن الإسلام بعد إسلامهم من أهل مكة

En de eerste van deze meningen is correct. De mening die verklaart dat deze āyah was geopenbaard m.b.t. de onenigheid tussen de metgezellen van de boodschapper van Allāh ﷺ omtrent een volk die afvallig werd na [hun] Islām, van onder de mensen van Makkah.¹⁰⁴

Ibn Abī Zamānīn رحمه الله zei:

هم قوم من المنافقين كانوا بالمدينة فخرجوا منها إلى مكة ثم خرجوا من مكة إلى اليمامة تجارًا، فارتدوا عن الإسلام وأظهروا ما في قلوبهم من الشرك، فلقبهم المسلمون فكانوا فيهم فئتين -أي فرقتين- فقال بعضهم: قد حلت دماؤهم، هم مشركون مرتدون، وقال بعضهم: لم تحل دماؤهم، هم قوم عرضت لهم فتنة، فقال الله تعالى: ﴿فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ﴾

Zij waren mensen van onder de hypocrieten die verbleven in Al-Madīnah, vervolgens vertrokken zij naar Makkah. Daarna vertrokken zij uit Makkah naar al-Yamāmah voor handel, en daarna werden zij afvallig van de Islām en onthulden zij wat er zich in hun harten bevond aan *ṣirk*. Daarop kwamen de Muslimīn hen tegen en werden zij omtrent hen twee groepen. Sommige zeiden: “Hun bloed is toegestaan [om te spillen], zij zijn afvallige polytheïsten”. Andere zeiden: “Hun bloed is niet toegestaan, zij zijn een volk waarvan *fitnah* hun heeft gegrepen”. Als gevolg daarvan zei Allāh ﷻ: ﴿Wat is er met jullie dat jullie in twee groepen zijn

¹⁰² Sūrah an-Nisā', 88.

¹⁰³ Tafsīr at-Ṭabarī, 4:88.

¹⁰⁴ Tafsīr at-Ṭabarī, 4:88.

verdeeld omtrent de hypocrieten? ¹⁰⁵ 106

Een ander bewijs is wat verkozen is door een groep geleerden dat ‘Umar Ibn al-Gattāb رضي الله عنه zich in het begin onthield van het ongelovig verklaren van degenen die zich verzetten tegen het geven van *zakāh*. Nadat Abū Bakr رضي الله عنه hun ongeloof aan hem had verduidelijkt, was hij het met hem eens en hij werd niet gevraagd om berouw te tonen voor zijn onthouding m.b.t. hen.

Waarlijk, het is authentiek overgeleverd van ‘Umar رضي الله عنه dat hij omtrent de afvalligen tegen Abū Bakr رضي الله عنه zei:

كيف تقاتل الناس وقد قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: أمرت أن أقاتل الناس حتى يقولوا لا إله إلا الله فمن قالها فقد عصم مني ماله ونفسه إلا بحقه وحسابه على الله.

Hoe kunt u deze mensen bestrijden terwijl de boodschapper van Allāh ﷺ zei: Ik ben bevolen om de mensen te bestrijden totdat zij getuigen dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh. Wie dat dan zegt, dan is hun bezit en bloed voor mij onschendbaar geworden, behalve middels het recht [d.w.z. volgens de Islāmitische wetgeving], en hun afrekening is bij Allāh.¹⁰⁷

In feite, sommige van de vooraanstaande geleerden van de *salaf* onthielden zich, in het begin van de kwestie, in het ongelovig verklaren van degenen die zeiden dat de Qur’ān was geschapen. En van onder hen zijn er sommige die zich onthielden van het ongelovig verklaren van de *Jahmiyyah*¹⁰⁸, ondanks de hevigheid [van hun ongeloof]. Zij werden geen ongelovigen hierdoor, en nadat de bewijzen die wijzen naar hun ongeloof duidelijk voor hen werden, onthielden zij zich niet [van het ongelovig verklaren] van hen, noch vernieuwden zij hun Islām vanwege hun voorgaande onthouding.

Op het gezag van Ya‘qūb Ibn Ibrāhīm ad-Dawraqī رحمته الله dat hij zei:

سألت أحمد ابن حنبل عن يقول القرآن مخلوق فقال: كنت لا أكفرهم حتى قرأت آيات من القرآن؛ «وَلَمَّا اتَّبَعَتْ أَهْوَاءَهُمْ مِّنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ»، وقوله: «بَعْدَ الَّذِي جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ»، وقوله: «أَنزَلَهُ بِعِلْمِهِ».

¹⁰⁵ Sūrah an-Nisā’, 88.

¹⁰⁶ Tafsīr al-Qur’ān al-‘Azīz, v. 1, blz. 393.

¹⁰⁷ Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 1399.

¹⁰⁸ De geloofsleer van de Jahmiyyah omvat o.a. het verloochenen en verdraaien van de Perfecte Eigenschappen van Allāh ﷻ.

Ik vroeg Aḥmad Ibn Ḥanbal omtrent degene die zegt: “De Qur’ān is geschapen”. En hij zei tegen mij: Ik verklaarde hen eerst niet ongelovig, totdat ik bepaalde āyāt van de Qur’ān las: ﴿En als jij hun begeerten volgt, nadat de kennis tot jou is gekomen¹⁰⁹﴾. En Zijn uitspraak: ﴿Nadat de kennis tot jou is gekomen¹¹⁰﴾. En Zijn uitspraak: ﴿Hij heeft het neergezonden met Zijn kennis¹¹¹﴾.¹¹²

En van Ibn ‘Ammār al-Mawṣilī رحمته الله dat hij zei:

يقول لي ابن المديني ما يمنعك أن تكفرهم -يعني الجهمية- قال: وكنت أنا أولاً أمتنع أن أكفرهم حتى قال ابن المديني ما قال، فلما أجاب إلى المحنة كتبت إليه كتاباً أذكره الله، وأذكره ما قال لي في تكفيرهم.

Ibn al-Madīnī zei tegen mij: Wat weerhield jou van het onthouden van het ongelovig verklaren van hen [d.w.z. de *Jahmiyyah*]?! En ik onthield mij in eerste instantie van het ongelovig verklaren van hen totdat Ibn al-Madīnī tegen mij had gezegd wat hij zei. Dus toen hij toegaf tijdens de *miḥnah*¹¹³, schreef ik naar hem, hem vermanend over Allāh en over datgene wat hij tegen mij had gezegd omtrent het ongelovig verklaren van hen.¹¹⁴

En daarmee hebben wij de eerste kwestie afgesloten.

Wat is de *manāt*, *illah* of *sabab* [d.w.z. de reden] voor ongeloof voor degene die zich onthoudt in het ongelovig verklaren van de polytheïsten?

Nu beginnen wij met de tweede kwestie, wat is: “Wat is de *manāt*, *illah* of *sabab* [d.w.z. de reden] voor ongeloof voor degene die zich onthoudt in het ongelovig verklaren van de polytheïsten?”.

Het antwoord: Het is vanwege het verloochenen en het ontkennen van de wettelijke teksten. Door te kijken naar de uitspraken van de mensen van kennis m.b.t. deze tenietdoener, wordt het duidelijk dat wat bevestigd is, dat de reden voor ongeloof in het onthouden van het ongelovig verklaren van de ongelovige terugkeert naar het verloochenen en ontkennen van de wettelijke teksten, en niet terugkeert naar het tenietdoen van het fundament van de religie.

¹⁰⁹ Sūrah al-Baqarah, 145.

¹¹⁰ Sūrah al-Baqarah, 120.

¹¹¹ Sūrah an-Nisā’, 166.

¹¹² Ṭabaqāt al-Ḥanābilah, v. 1, blz. 414.

¹¹³ *Miḥnah galq al-Qur’ān*, de beproeving omtrent de geschapenheid van de Qur’ān, refereert naar een periode waar de geleerden werden gedwongen, onder dreigement van marteling, gevangenschap of de doodstraf om te buigen naar de jahmi doctrine in het verklaren dat de Qur’ān geschapen, en niet het woord van Allāh is.

¹¹⁴ Ṭahḍīb at-Ṭahḍīb, v.7, blz. 310.

Voorwaar, een groot aantal geleerden hebben herhaaldelijk deze reden [van ongeloof] aangehaald, gebaseerd op het feit dat ongeloof hier slechts tot stand komt vanwege het verloochenen van de wijdverspreide wettelijke regelgevingen waar overeenstemming over is, of door te ontkennen wat noodzakelijk gekend is uit de religie.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

والكفر إنما يكون بإنكار ما علم من الدين ضرورة أو بإنكار الأحكام المتواترة المجمع عليها ونحو ذلك

Ongeloof komt slechts tot stand door te verloochenen wat noodzakelijk bekend is van de religie, of door het verwerpen van de wijdverspreide wettelijke teksten waar overeenstemming over is, en wat daar gelijk aan staat.¹¹⁵

Dit zijn een aantal uitspraken, die wij hebben gevonden, van de mensen van kennis die spreken omtrent de reden voor ongeloof voor de onthouder [van het ongelovig verklaren] van de ongelovige:

Voorwaar, al-Qādī ‘Iyād vermeldde de reden voor het ongelovig verklaren van de onthouder [van het ongelovig verklaren] van de joden en de christenen, en zij die in tegenstrijd zijn met de Islāmitische religie, op basis van wat geciteerd werd van al-Bāqillānī:

لأن التوقيف والإجماع اتفقا على كفرهم، فمن وقف في ذلك فقد كذب النص والتوقيف أو شك فيه، والتكذيب أو الشك فيه لا يقع إلا من كافر

Omdat de *tawqīf* [de openbaring] en de consensus het eens zijn omtrent hun ongeloof, dus eenieder die zich daarvan onthoudt heeft de teksten en de openbaring verloochend, of hij betwijfelt hen, en het verwerpen of betwijfelen ervan komt niet, behalve van een ongelovige.¹¹⁶

Ibn al-Wazīr aṣ-Ṣan‘ānī رحمته الله zei omtrent het ongelovig verklaren van degene die twijfelt m.b.t. [het ongeloof van] de afgodendienaar, en hem niet ongelovig verklaart:

ولا علة لذلك إلا أن كفره معلوم من الدين ضرورة

Er is geen andere reden behalve dat zijn [d.w.z. van de afgodendienaar] ongeloof

¹¹⁵ Majmū‘ al-Fatāwā, v. 1, blz. 106.

¹¹⁶ Aṣ-Ṣifā bi ta‘rīf ḥuqūq al-Muṣṭafā, v. 2, blz. 28.

noodzakelijk gekend is uit de religie.¹¹⁷

Şayg ‘Abdullāh Ibn Muḥammad Ibn ‘Abdil-Wahhāb ﷺ vermeldde de reden voor het ongelovig verklaren van degene die zegt: “Het is niet toegestaan om degene die getuigt over de twee geloofsgetuigenissen ongelovig te verklaren, zelfs wanneer hij andere dan Allāh aanbidt.” Hij zei:

لأن قائل هذا القول مكذب لله ورسوله وإجماع المسلمين

Omdat degene die dat zegt Allāh, Zijn boodschapper en de consensus van de Muslimīn heeft verloochend.¹¹⁸

En sommige van de a’immah ad-Da‘wah an-Najdiyyah zeiden:

فإن الذي لا يكفر المشركين غير مصدق بالقرآن، فإن القرآن قد كفر المشركين وأمر بتكفيرهم وعداوتهم وقتالهم

Waarlijk, degenen die de polytheïsten niet ongelovig verklaren hebben de Qur’ān niet bevestigd. Want waarlijk, de Qur’ān heeft de polytheïsten ongelovig verklaart en bevolen om hen ongelovig te verklaren, hen te nemen tot vijanden, en hen te bestrijden.¹¹⁹

¹¹⁷ Ar-Rawd al-Bāsim, v. 2, blz. 508.

¹¹⁸ Ad-Durar as-Saniyyah, v. 10, blz. 250.

¹¹⁹ Ad-Durar as-Saniyyah, v. 10, blz. 291.

HOOFDSTUK 4 HET ONGELOVIG VERKLAREN VAN DE POLYTHEÏSTEN [deel 2]

In dit hoofdstuk zullen wij, met de hulp van Allāh ﷻ, de discussie voortzetten omtrent twee kwesties:

1. Wij zullen de vraag beantwoorden: “Bestaat het ongelovig verklaren van de polytheïsten uit één gradatie, of zijn er meerdere gradaties?”.
2. Wij zullen de verschillende gradaties van de onthouder vermelden m.b.t. het ongelovig verklaren van de polytheïsten.

Bestaat het ongelovig verklaren van de polytheïsten uit één gradatie, of zijn er meerdere gradaties?

Wij zullen nu met de eerste kwestie beginnen: “Bestaat het ongelovig verklaren van de polytheïsten uit één gradatie, of zijn er meerdere gradaties?”.

Het antwoord: De uitspraken van de mensen van kennis hebben vastgesteld dat *takfīr* een wettelijk oordeel is bestaande uit meerdere gradaties gebaseerd op twee zaken:

1. Hoe ferm het is gevestigd in de wetgeving. D.w.z. hoe helder en duidelijk het wettelijke bewijs is voor het ongeloof van die-en-die, en dat is wat bekend staat als: *het kennen van het oordeel*.
2. Hoe ferm het is bevestigd op het specifieke individu, degene die is vervallen in *ṣirk* en *kufīr*, en dat is wat bekend staat als: *het kennen van de toestand*. En dat is middels het zien, horen of middels de getuigenis van getuigen.

Waarlijk ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمه الله zei:

التكفير حكم شرعي، يرجع إلى إباحة المال وسفك الدماء والحكم بالخلود في النار، فمأخذه كما أخذ سائر الأحكام الشرعية. فتارة يُدركُ بيقينٍ، وتارة يُدركُ بظنٍ غالبٍ، وتارة يُترددُ فيه، ومهما حصل تردد فالتوقف عن التكفير أولى، والمبادرة إلى التكفير إنما تغلب على طباع من يغلب عليهم الجهل

Takfīr is een wettelijk oordeel die het bezit geoorloofd maakt [om te pakken], het bloed te spillen en de veroordeling tot het verblijven in het vuur. Dus het wordt afgeleid [van de wet] zoals hoe de rest van de regelgevingen worden afgeleid. Soms wordt het als zeker beschouwd, soms als hoogstwaarschijnlijk, en soms komt terughoudendheid erin voor. Wanneer aarzeling zich voortdoet, dan wordt de

voorkeur gegeven aan het afzien van *takfīr*, terwijl het haasten in *takfīr* gewoonlijk voorkomt bij hen die zijn overmand door onwetendheid.¹²⁰

Dit weerlegt de uitspraak van degenen die beweren dat alle soorten van *kufīr* en *ṣirk* op één niveau zijn, en dat het door zowel de geleerde als de onwetende gekend dient te worden. Er is geen twijfel omtrent de ongeldigheid van deze bewering en dat het in tegenstrijd is met wat bevestigd is door de mensen van kennis omtrent deze kwestie. Sterker nog, het is zelfs in tegenstrijd met de teksten die verklaren dat sommige soorten ongelooft heviger zijn dan andere.

Hij ﷺ zei:

﴿هُمُ لِلْكَفْرِ يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَانِ﴾

Zij waren die dag dichter bij ongelooft dan bij geloof.¹²¹

﴿إِنَّمَا السَّيِّئُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ﴾

Het uitstellen is slechts een toename in ongelooft.¹²²

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بَعْدَ إِيمَانِهِمْ ثُمَّ أَزْدَادُوا كُفْرًا﴾

Waarlijk, degenen die ongelovig werden na geloofd te hebben, en vervolgens toenamen in ongelooft...¹²³

﴿الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا﴾

De bedoeïenen zijn het ergst in ongelooft en hypocrisie.¹²⁴

De verschillende gradaties van de onthouder m.b.t. het ongelovig verklaren van de polytheïsten

Wat betreft de tweede kwestie: De verschillende gradaties van de onthouder m.b.t. het ongelovig verklaren van de polytheïsten.

Dus wij zeggen: Waarlijk, omtrent de onthouders [van het ongelovig verklaren] van de polytheïsten zijn er verschillende gradaties gebaseerd op de duidelijkheid van de

¹²⁰ Buḡyah al-Murtad, blz. 345.

¹²¹ Sūrah Āl 'Imrān, 167.

¹²² Sūrah at-Tawbah, 37.

¹²³ Sūrah Āl 'Imrān, 90.

¹²⁴ Sūrah at-Tawbah, 97.

wettelijke bewijzen en de klaarblijkelijkheid van de *kufr* of *širk*.

Şayg al-Mujaddid Muḥammad Ibn ‘Abdil-Wahhāb ﷺ zei:

فهؤلاء الطواغيت الذين يَعتقد الناس فيهم من أهل الخرج وغيرهم مشهورون عند الخاص والعام بذلك، وأنهم يترشحون له، ويأمرون به الناس، كلهم كفار مرتدون عن الإسلام، ومن جادل عنهم، أو أنكر على من كفرهم، أو زعم أن فعلهم هذا لو كان باطلاً فلا يُخرجهم إلى الكفر، فأقل أحوال هذا المجادل أنه فاسق، لا يقبل خطُّه، ولا شهادته، ولا يصلي خلفه

Die *tawāgīt* waar de mensen in geloven, aanbevelen, en de mensen mee bevelen, van de mensen van al-Garaj en andere welbekende die bekend zijn bij iedereen, zij zijn alle afvallige ongelovigen van de Islām. En eenieder die voor hen redetwist, of degene berispt die hen ongelovig verklaart, of beweert dat hun daden, ondanks dat zij verkeerd zijn, hen niet tot ongeloof brengt, dan wat er op z'n minst gezegd kan worden over deze verdediger is dat hij een *fāsiq* is. Zijn advies wordt niet geaccepteerd, noch zijn getuigenis, en het gebed wordt niet achter hem verricht.¹²⁵

Overpeins zijn uitspraak en hoe hij verschillende gradaties voor de onthouder [van het ongelovig verklaren] van deze *tawāgīt* herkend, de laagste van onder hen is *fisq*. En dit bevestigt dat de onthouders m.b.t. de polytheïsten verschillende niveaus en gradaties hebben.

De gradaties zijn gebaseerd op de duidelijkheid van de tekstuele bewijzen, en hoe klaarblijkelijk de *kufr* of *širk* is, ongeacht de hevigheid ervan. In bepaalde gevallen zou *širk* heviger kunnen zijn, terwijl het niet zo duidelijk is als datgene wat minder hevig is. Bijv.: De *širk* van de afgodendienaar in vergelijking met de *širk* van de *Jahmiyyah*. Het oordeel omtrent het ongelovig verklaren van de onthouder m.b.t. de afgodendienaar is sterker dan het oordeel omtrent het ongelovig verklaren van de onthouder m.b.t. de *Jahmiyyah*, dit komt doordat [het ongeloof van] het aanbidden van de afgoden duidelijker is dan die van de *Jahmiyyah*, desondanks dat de *Jahmiyyah* heviger is in *širk* [dan de afgodendienaar].

Al-‘Allāmah Ibn al-Qayyim ﷺ zei:

فإن المشرِك المُقَرَّبَ بصفات الرب خيرٌ من المعطل الجاحد لصفات كماله ... فأين القدح في صفات الكمال والجد لها، من عبادة واسطة بين المعبود الحق، وبين العابد، يتقرب إليه بعبادة تلك الواسطة إعظاماً له وإجلالاً، فداء التعطيل هذا الداء العضال الذي لا دواء له

Waarlijk, de polytheïst die de Eigenschappen van de Heer bevestigd is beter dan de

¹²⁵ Ad-Durar as-Saniyyah, v. 10, blz. 52.

ontkennende verwerper van Zijn volmaakte Eigenschappen ... Dus waar is de vergelijking in het verloochenen van de Eigenschappen van perfectie, met het aanbidden van een tussenpersoon tussen de ware God en een aanbidder die toenadering tot Hem zoekt middels het aanbidden van die tussenpersoon, dit verrichtend uit verheerlijking en eerbetoon aan Hem. De ziekte van deze *ta'tīl* [verloochenen van de Eigenschappen] is een aanhoudende ziekte die geen genezing kent.¹²⁶

En hij ﷺ zei ook:

فشرك عُبَادِ الأصنام، والأوثان، والشمس، والقمر، والكواكب: خيرٌ من توحيد هؤلاء بكثير، فإنه شركٌ في الإلهية، مع إثبات صانع العالم، وصفاته، وأفعاله، وقدرته، ومشيتته، وعلمه بالكمالات والجزئيات، وتوحيد هؤلاء تعطيلٌ لربوبيته، وإلهيته، وسائر صفاته، وهذا التوحيد ملازمٌ لأعظم أنواع الشرك، ولهذا كلما كان الرجل أعظمَ تعطيلًا كان أعظمَ شرًا

De *şirk* van de aanbidder van de idolen en afgodsbeelden, de zon, de maan en de sterren is vele malen beter dan de “*tawḥīd*” van deze [*Jahmiyyah*]. Waarlijk, hun *şirk* [van de afgodendienaren] bevindt zich in *Ilāhiyyah* terwijl [zij] de Schepper, Zijn Eigenschappen, daden, vermogen, wil en kennis over alle zaken bevestigen. En de “*tawḥīd*” van deze [de *Jahmiyyah*] is het ontkennen van Zijn *Rubūbiyyah* [Heerschappij], *Ilāhiyyah* [Goddelijkheid] en al Zijn Eigenschappen. Dus deze *şirk* is erger, en hoe meer een persoon vermeerderd in *ta'tīl*, des te erger zijn *şirk* wordt.¹²⁷

Gebaseerd op wat is vermeld, zullen wij nu de verschillende gradaties van de onthouders m.b.t. het ongelovig verklaren van de polytheïsten of de ongelovigen vermelden, gebaseerd op hoe klaarblijkelijk de bewijzen zijn voor hun ongelooft, ons hierover baserend op de uitspraken van de mensen van kennis.

De eerste gradatie

De eerste gradatie: Eenieder die zich onthoudt [van het ongelovig verklaren] van hen wiens ongelooft noodzakelijk gekend is vanuit de religie, van onder de mensen van de religies, waaronder vallen:

1. Wie zich onthoudt [van het ongelovig verklaren] van Iblīs, de farao of eenieder die goddelijkheid aan zichzelf of aan andere toeschrijft.

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah ﷺ zei over het ongelovig verklaren van degene die de

¹²⁶ Ad-Dā' wa ad-Dawā', blz. 144.

¹²⁷ Mugtaşar as-Şawā'iq al-Mursalāh 'alā al-Jahmiyyah wa al-Mu'attalah, blz. 186.

farao niet ongelovig verklaart:

وقد عُلم بالاضطرار من دين أهل الملل، المسلمين واليهود والنصارى، أن فرعون من أكفر الخلق بالله

Waarlijk, dit is kennis wat noodzakelijk gekend is vanuit de religie van de mensen van de religies. De Muslimīn, de joden en de christenen weten dat de farao behoorde tot de meest ongelovige schepselen in Allāh.¹²⁸

2. Wie zich onthoudt [van het ongelovig verklaren] van de afgodendienaar, zelfs als hij zichzelf toeschrijft aan Islām.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رضى الله عنه zei omtrent het ongelovig verklaren van degene die het aanbidden van afgoden toestaat:

ومن لم يكفرهم فهو أكفر من اليهود والنصارى، فإن اليهود والنصارى يكفرون عبادة الأصنام

En eenieder die hen niet ongelovig verklaart, dan is hij nog ongeloviger dan de joden en de christenen. Want zelfs de joden en de christenen verklaren de afgodendienaren ongelovig.¹²⁹

Imām Ibn al-Wazīr as-Šanʿānī رضى الله عنه zei:

ولا شك أن من شك في كفر عابد الأصنام وجب تكفيره، ومن لم يكفره، ولا علة لذلك إلا أن كفره معلوم من الدين ضرورة

Er is geen twijfel dat eenieder die twijfelt omtrent het ongeloof van de afgodendienaar niet ongelovig verklaart, dat het verplicht is om hem ongelovig te verklaren. En er is geen andere reden behalve dat zijn ongeloof [van de afgodendienaar] noodzakelijk gekend is vanuit de religie.¹³⁰

De regelgeving over de onthouder [van het ongelovig verklaren] m.b.t. deze gradatie is ongeloof, en er is geen excuus uit onwetendheid voor eenieder aan wie het profetische bewijs is geleverd.

De tweede gradatie

De tweede gradatie: Eenieder die zich onthoudt [van het ongelovig verklaren] van degenen wiens ongeloof noodzakelijk gekend is vanuit de religie van de Muslimīn in

¹²⁸ Majmūʿ al-Fatāwā, v. 2, blz. 125.

¹²⁹ Majmūʿ al-Fatāwā, v. 2, blz. 127.

¹³⁰ Ar-Rawd al-Bāsim, v. 2, blz. 509.

het bijzonder, zoals eenieder die zich onthoudt [van het ongelovig verklaren] van de joden, de christenen of eenieder die [qua religie] verschilt met de Islāmitische religie.

Al-Qādī 'Iyād رحمته الله zei:

كُفِّرَ مَنْ لَمْ يُكْفَرْ مِنْ دَانَ بِغَيْرِ مِلَّةِ الْمُسْلِمِينَ مِنَ الْمَلَلِ، أَوْ وَقَفَ فِيهِمْ، أَوْ شَكَّ، أَوْ صَحَّ مَذْهَبُهُمْ

Wij verklaren degene ongelovig die niet eenieder ongelovig verklaart die een andere *millah* [weg/religie] volgt dan de *millah* van de Muslimīn, of zwijgt over hen, of twijfelt [over hun ongeloof], of hun manier [van leven] goedkeurt.¹³¹

En ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

وَمَنْ لَمْ يَحْرَمْ التَّدِينُ بَعْدَ مَبْعَثِهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِدِينِ الْيَهُودِ وَالنَّصَارَى، بَلْ مَنْ لَمْ يَكْفُرْهُمْ وَيَبْغِضْهُمْ
فَلَيْسَ بِمُسْلِمٍ بِاتِّفَاقِ الْمُسْلِمِينَ

Eenieder die het niet verboden verklaart om de religie van de joden en de christenen te volgen nadat hij ﷺ was gestuurd, sterker nog, wie hen niet ongelovig verklaart en geen haat jegens hen koestert, is geen Muslim volgens de consensus van de Muslimīn.¹³²

De regelgeving over de onthouder [van het ongelovig verklaren] m.b.t. deze gradatie is ongeloof, en er is geen excuus uit onwetendheid voor eenieder aan wie het profetische bewijs is geleverd.

De derde gradatie

De derde gradatie: eenieder die zich onthoudt van het ongelovig verklaren van degene die zichzelf toeschrijft aan de Islām en is vervallen in *ṣirk* of *kufr*, waar consensus over het ongeloof van degene die erin is komen te vervallen is. En zij [de onthouders] bevinden zich op verschillende niveaus:

Het eerste niveau van de derde gradatie: Degene die geen *ta'wīl* [interpretatie] heeft.

Waarlijk, de toestand van hen [degenen die zijn vervallen in *ṣirk* of *kufr*] dient voor

¹³¹ Aṣ-Ṣifā bi ta'rīf ḥuqūq al-Muṣtafā, v. 2, blz. 286.

¹³² Majmū' al-Fatāwā, v. 27, blz. 464.

hem opgehelderd te worden, of hij dient onderwezen te worden omtrent het wettelijke oordeel over hen, of zowel de toestand als het wettelijke oordeel dient voor hem verduidelijkt te worden. En dit is afhankelijk van hoe klaarblijkelijk hun *širk* is en hoe duidelijk de toestand van hen voor de weerhouder is. En als men nadat zich nog steeds onthoudt [van het ongelovig verklaren], dan is hij een ongelovige. En als de toestand en het wettelijke oordeel al duidelijk was, dan wordt degene die zich onthoudt [direct] beoordeeld met ongeloof zonder enige [voorafgaande] verduidelijking.

Ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei over een sekte van de Bātiniyyah¹³³:

ومن كان محسنًا للظن بهم، وادعى أنه لم يعرف حالهم، عُرف حالهم، فإن لم يُبينهم ويظهر لهم الإنكار، وإلا ألحق بهم وجعل منهم

Degene die goed over hen denkt en beweert hun toestand niet te kennen, aan hem wordt dan hun toestand verduidelijkt, en als hij zich [daarna] niet van hen dissocieert en hen openlijk verwerpt [door hen ongelovig te verklaren], dan dient hij beoordeeld te worden als zijnde tot hen behorend.¹³⁴

Zie hoe ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah het ongelovig verklaren van de onthouder van deze sekte verijdeld totdat hij kennis over hun toestand heeft verkregen.

Ṣayg Sulaymān Ibn 'Abdillāh رحمته الله zei omtrent sommige afvalligen van zijn tijd:

فإن كان شاكا في كفرهم، أو جاهلا بكفرهم، بُيِّنَتْ له الأدلة من كتاب الله، وسنة رسوله صلى الله عليه وسلم على كفرهم، فإن شك بعد ذلك أو تردد فإنه كافر بإجماع العلماء، على أن من شك في كفر الكافر فهو كافر

Als iemand twijfelt over hun ongeloof, of onwetend is omtrent hun ongeloof, dan dient het aan hem verduidelijkt te worden middels de bewijzen uit het boek van Allāh en de sunnah van Zijn boodschapper ﷺ die wijzen naar hun ongeloof. En als hij daarna nog twijfelt of aarzelt, dan is hij een ongelovige volgens de consensus van de geleerden, want degene die twijfelt over het ongeloof van de ongelovige is zelf een ongelovige.¹³⁵

Merk hier op dat ṣayg Sulaymān het verduidelijken van het wettelijk oordeel aan de onthouder als voorwaarde stelde alvorens hem ongelovig te verklaren.

¹³³ De Bātiniyyah geloven dat de geopenbaarde teksten twee betekenissen dragen, een uiterlijke betekenis [wat de normale Muslim eruit begrijpt], en een verborgen betekenis [de daadwerkelijke betekenis]. Zij verwerpen alle Islāmitische verplichtingen door te beweren dat zij in werkelijkheid iets anders betekenen.

¹³⁴ Majmū' al-Fatāwā, v. 2, blz. 133.

¹³⁵ Ad-Durar as-Saniyyah, v. 8, blz. 160.

Imām Abū Ḥātim ar-Rāzī رحمته الله zei omtrent degene die zegt dat de Qur'ān geschapen is:

ومن شك في كفره من يفهم ولا يجهل فهو كافر، ومن كان جاهلاً عُلِمَ، فإن أذعن بالحق بتكفيره وإلا أُلِمَ الكفر

Eenieder die twijfelt over zijn ongeloof van onder degenen die [de implicaties van deze woorden] begrijpen en niet onwetend [erover] zijn, is een ongelovige. En eenieder die onwetend is, wordt onderwezen. Waarop hij of toegeeft aan de waarheid in het ongelovig verklaren van hem, of anders wordt het oordeel van ongeloof [op hem] toegepast.

Omtrent deze soort stelde imām Abū Ḥātim als voorwaarde het onderwijzen van de onthouder alvorens hem ongelovig te verklaren.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei omtrent de Ḥulūliyyah¹³⁶:

ومن شك في كفر هؤلاء بعد معرفة قولهم، ومعرفة دين الإسلام فهو كافر، كمن يشك في كفر اليهود والنصارى والمشركين

Eenieder die twijfelt over hun ongeloof na het kennen van hun uitspraken en na het kennen van de Islāmitische religie, dan is hij een ongelovige zoals degene die twijfelt over het ongeloof van de joden, christenen en de polytheïsten.¹³⁷

In dit stelde hij als voorwaarde het kennen van zowel de toestand als het wettelijke oordeel.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei omtrent de Druzī¹³⁸ sekte:

كفر هؤلاء مما لا يختلف فيه المسلمون، بل من شك في كفرهم فهو كافر مثلهم

Er is onder de Muslimīn geen onenigheid over het ongeloof van deze [groep]. Sterker nog, eenieder die twijfelt over hun ongeloof is een ongelovige net als hen.¹³⁹

Merk op dat hij in dit geval het niet als voorwaarde stelde om de toestand of het wettelijke oordeel te verduidelijken alvorens de onthouder ongelovig te verklaren.

¹³⁶ De Ḥulūliyyah geloven dat Allāh ﷻ Zichzelf heeft gemanifesteerd in Zijn schepping.

¹³⁷ Majmū' al-Fatāwā, v. 2, blz. 368.

¹³⁸ De Druzī baseren hun religie op het oude testament, het nieuwe testament, de Qur'ān, en filosofische werken van Plato en Socrates. Zij geloven o.a. in reïncarnatie en een verborgen betekenis van de teksten.

¹³⁹ Majmū' al-Fatāwā, v. 35, blz. 162.

Dit vanwege de helderheid van de toestand van deze sekte en de [wettelijke] bewijzen omtrent hun ongeloof.

Het tweede niveau van de derde gradatie: Degene die verdorven principes hanteert [in het interpreteren van de teksten], en vervolgens komt met een *ta'wīl*. De regelgeving over hem hangt af van hoe klaarblijkelijk het ongeloof van een individu of groep is.

Als het ongeloof klaarblijkelijk is, dan dient hij beschouwd te worden als een opstandige ontkennende ongelovige die zich slechts schuilt achter het masker van zijn *ta'wīl*. En in andere gevallen is er onenigheid omtrent of hij een *fāsiq* of een ongelovige is.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei over een sekte van de Bāṭiniyyah:

وأما من قال لكلامهم تأويل يوافق الشريعة، فإنه من رؤوسهم وأئمتهم، فإنه إن كان ذكياً فإنه يعرف كذب نفسه فيما قاله، وإن كان معتقداً لهذا باطناً وظاهراً، فهو أكفر من النصارى، فمن لم يكفر هؤلاء، وجعل لكلامهم تأويلاً، كان عن تكفير النصارى بالتثليث والاتحاد أبعد

Wat betreft degene die zegt dat hun uitspraken een *ta'wīl* [interpretatie] hebben die instemt met de *ṣarī'ah*, dan behoort hij tot hun hoofden en leiders. Als hij intelligent was geweest, dan zou hij zijn leugen in wat hij zei herkennen, maar als hij er daadwerkelijk in gelooft, dan is hij nog ongeloviger dan de christenen. Dus eenieder die hen [de Bāṭiniyyah] niet ongelovig verklaart, en hun uitspraken [van ongeloof] excuseert vanwege *ta'wīl*, zou dan nog verder verwijderd zijn van het ongelovig verklaren van de christenen voor hun geloof in de drie-eenheid.¹⁴⁰

En hij رحمته الله zei ook:

وعنه -أي الإمام أحمد- في تكفير من لا يكفر روايتان -يعني في تكفير من لم يكفر الجهمية روايتان- أصحهما لا يكفر

En van hem [imām Aḥmad] zijn er twee overleveringen omtrent het ongelovig verklaren van degene die zich onthoudt van het ongelovig verklaren, d.w.z. er zijn twee overleveringen omtrent het ongelovig verklaren van degene die zich onthoudt van het ongelovig verklaren van de Jahmiyyah. De correcte [uitspraak] van de twee is dat hij [hierdoor] niet ongelovig wordt.¹⁴¹

¹⁴⁰ Majmū' al-Fatāwā, v. 2, blz. 133.

¹⁴¹ Majmū' al-Fatāwā, v. 12, blz. 486.

Imām Al-Bugārī رحمته الله zei:

نظرتُ في كلام اليهود والنصارى والمجوس فما رأيتُ قومًا أضل في كفرهم منهم -يعني الجهمية- وإني لأستجهل من لا يكفرهم إلا من لا يعرف كفرهم

Ik heb gekeken naar de uitspraken van de joden, de christenen en de zoroastriërs [vuuraanbidders], en ik heb geen volk meer afgedwaald in hun ongeloof gezien dan hun [de Jahmiyyah], en ik beschouw eenieder die hen niet ongelovig verklaart als onwetend, behalve degene die onwetend is omtrent hun ongeloof.¹⁴²

Wat aannemelijk van deze uitspraak van imām Al-Bugārī is dat hij neigt naar het onthouden van het ongelovig verklaren van degenen die zich onthouden van het ongelovig verklaren van de Jahmiyyah, wat overeenkomt met één van de twee overleveringen van imām Aḥmad.

Imām Al-Mardāwī رحمته الله zei:

وذكر ابن حامد في أصوله كفر الخوارج والرافضة والقدرية والمرجئة وقال: من لم يكفر من كفرناه فسق وهجر وفي كفره وجهان: والذي ذكره هو وغيره من رواة المروزي وأبي طالب ويعقوب وغيرهم أنه لا يكفر. إلى أن قال: وقال في إنكار المعتزلة استخراج قلبه صلى الله عليه وسلم ليلة الإسراء وإعادته في كفرهم به وجهان، بناء على أصله في القدرية الذين ينكرون علم الله وأنه صفة له، وعلى من قال لا أكفر من لا يكفر الجهمية

Ibn Ḥāmid vermeldde in zijn *uṣūl* het ongeloof van de Gawārij¹⁴³, de Rāfidah¹⁴⁴, de Qadariyyah¹⁴⁵ en de Murji'ah¹⁴⁶, en zei: Eenieder die niet ongelovig verklaart die wij ongelovig hebben verklaard, wordt beoordeeld met fisq en verlaten, en omtrent zijn ongeloof zijn twee meningen: En datgene wat hij [Ibn Ḥāmid] vermeldde, en andere naast hem van al-Marwaḍī, Abū Ṭālib, Ya'qūb en andere, is dat hij niet ongelovig wordt. ... Hij [Ibn Ḥāmid] zei omtrent de Mu'tazilah, die ontkennen dat het hart van de profeet ﷺ eruit was gehaald en teruggezet tijdens de nachtreis: Er zijn twee meningen omtrent hun ongeloof. Gebaseerd op zijn principe omtrent de Qadariyyah die de Kennis van Allāh ontkennen en zeggen dat het als een Eigenschap

¹⁴² Galq af'āl al-'Ibād, blz. 71.

¹⁴³ De Gawārij geloven o.a. dat de Muslim die vervalt in een grote zonde daardoor een afvallige wordt.

¹⁴⁴ De Rāfidah geloven o.a. dat de metgezellen van de profeet na zijn overlijden, op een aantal na, allemaal afvalligen werden, dat de Qur'ān is veranderd, de toegestaanheid van het aanroepen van de profeet en zijn familie, dat zij smeekbeden kunnen verhoren omdat zij complete macht over de schepping hebben, en nog vele andere *kufr* zaken.

¹⁴⁵ De Qadariyyah ontkennen *Qadar* [de voorbeschikking van Allāh].

¹⁴⁶ De Murji'ah geloven dat de handelingen geen onderdeel zijn van de essentie van *īmān*, derhalve geloven zij dat handelingen men niet uit de Islām kan plaatsen, tenzij het gepaard gaat met een innerlijke overtuiging [van ongeloof].

van Hem is, en gebaseerd op [zijn oordeel] over degene die zegt: “Ik verklaar degene die de Jahmiyyah niet ongelovig verklaart niet tot ongelovige.”¹⁴⁷

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

وأما السلف والأئمة فلم يتنازعوا في عدم تكفير المرجئة والشيعة المفضلة –يعني الذين يُفضّلون عليًا على سائر الصحابة بلا طعن فيهم– ونحو ذلك، ولم تختلف نصوص أحمد في أنه لا يكفر هؤلاء، وإن كان من أصحابه من حكى في تكفير جميع أهل البدع من هؤلاء وغيرهم خلافاً عنه أو في مذهبه، حتى أطلق بعضهم تخليد هؤلاء وغيرهم، وهذا غلط على مذهبه وعلى الشريعة

Wat betreft *salaf* en de vooraanstaande *a’immah*, zij hadden geen onenigheid omtrent het niet ongelovig verklaren van de Murji’ah, de ṣī’ah al-Mufaddalah [zij die ‘Alī verkozen boven de rest van de metgezellen, zonder hen te vervloeken], en andere [groeperingen van *bid’ah*]. En er is geen tegenstrijdigheid in de overleveringen van imām Aḥmad waarin hij zulke [groepen] niet ongelovig verklaart, ook al spraken sommige van zijn metgezellen met het ongelovig verklaren van alle groepen van *bid’ah* van onder deze [groepen] en andere, tegengesteld aan wat er van hem of zijn wetsschool is overgeleverd. Totdat sommige van hen die en andere [groepen] het verblijven [in de hel] tot een algemene [regel] maakte, en dit is een fout volgens zijn wetsschool en de *ṣarī’ah*.¹⁴⁸

Het derde niveau van de derde gradatie: Degene die correcte principes hanteert [in het interpreteren van de teksten], en vervolgens komt met een *ta’wīl*. Zoals wat zich heeft voorgevallen bij sommige van de metgezellen رحمته الله in hun vergissingen omtrent bepaalde afvalligen. Nadat Allāh رحمته الله de fout had opgehelderd van degenen die zich onthielden [van het ongelovig verklaren], had Hij hen niet beoordeeld met ongelooft.

Op het gezag van Ibn ‘Abbās رحمته الله dat hij zei:

كان قوم من أهل مكة أسلموا، وكانوا يستخفون بالإسلام، فأخرجهم المشركون معهم يوم بدر، فأصيب بعضهم وقتل بعض، فقال المسلمون: كان أصحابنا هؤلاء مسلمين وأكروهوا فاستغفروا لهم، فنزلت: ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾، قال فكتب إلي من بقي من المسلمين بهذه الآية وأنه لا عذر لهم، قال: فخرجوا، فلحقهم المشركون فأعطوهم الفتنة، فنزلت فيهم هذه الآية: ﴿وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ آمَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي

¹⁴⁷ Al-Inṣāf fī ma’rifah ar-Rājiḥ min al-Gilāf, v. 1, blz. 324.

¹⁴⁸ Majmū’ al-Fatāwā, v. 3, blz. 351.

اللَّهُ ﴿الْآيَةِ.

Sommige mensen uit Makkah omarmde de Islām, maar zij waren gewoon om hun Islām te verbergen. Daarna namen de polytheïsten hen mee op de dag van Badr. Sommige werden gewond en andere werden gedood. De Muslimīn zeiden: Die metgezellen van ons waren Muslimīn en werden gedwongen [om mee te komen], dus vraag vergeving voor hen. Daarna werd de āyah neergezonden: ﴿Waarlijk, degenen die door de engelen [tijdens het overlijden] weg worden genomen, terwijl zichzelf onrecht aandoen, zij zeggen: In welke toestand verkeerden jullie? Zij antwoorden: Wij waren onderdrukt in het land. Zij zeggen: Was de aarde van Allāh dan niet weids genoeg zodat jullie daarin kunnen emigreren. Hun verblijfplaats zal de hel zijn, en slecht is dat als eindbestemming¹⁴⁹﴾. Dus een boodschap was gestuurd met deze āyah aan die Muslimīn die achterbleven [in Makkah] en dat er geen excuus is voor hen [om niet te emigreren]. Zij gingen toen weg, maar de polytheïsten haalde hen in en sleepte hen in *fitnah* [beproevingen]. Waarop deze āyah werd neergezonden: ﴿En onder de mensen zijn er die zeggen: Wij geloven in Allāh. Maar wanneer één [van hen] wordt geschaad omwille van Allāh ...¹⁵⁰﴾.¹⁵¹

Ṣayg ‘Abdullāh Ibn Muḥammad Ibn ‘Abdil-Wahhāb ﷺ zei:

فَأَنْزَلَ اللَّهُ هَذِهِ الْآيَةَ وَيَبَيِّنُ فِيهَا حُكْمَ هَؤُلَاءِ الْمُشْرِكِينَ وَأَنَّهُمْ مِنْ أَهْلِ النَّارِ مَعَ تَكْلِمِهِمْ بِالْإِسْلَامِ

Dus Allāh openbaarde deze āyah en maakte het oordeel over deze polytheïsten duidelijk en dat zij behoren tot de mensen van het vuur, ook al beweerden zij Islām.¹⁵²

Daarnaast is het overgeleverd dat de metgezellen ﷺ onderling van mening verschilden m.b.t. het ongelovig verklaren van bepaalde afvalligen. Nadat Allāh ﷻ het ongeloof van die mensen had opgehelderd had Hij degene die zich onthielden van *takfir* niet bevolen om hun Islām te vernieuwen.

Waarlijk, Allāh ﷻ zei:

﴿فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنافِقِينَ فَتَنَيْنَ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ أَضَلَّ اللَّهُ وَمَنْ يُضِلِّ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ۝ وَذُوا لَوْ كَفَرُوا كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَزْوَاجًا حَتَّىٰ يَهَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ﴾

¹⁴⁹ Sūrah an-Nisā’, 97.

¹⁵⁰ Sūrah al-‘Ankabūt, 10.

¹⁵¹ Tafsīr at-Tabarī, 4:97.

¹⁵² Ad-Durar as-Saniyyah, v. 10, blz. 241.

Wat is er met jullie dat jullie in twee groepen zijn verdeeld omtrent de hypocrieten? En Allāh voerde hen terug vanwege dat wat zij verwierven. Willen jullie degene leiden die Allāh heeft doen dwalen? En voor degenen die Allāh heeft doen dwalen, voor hem zul je nooit een weg vinden.¹⁵³

Wat authentiek is m.b.t. de reden voor de openbaring ervan is dat de profeet ﷺ vertrok naar [de veldslag] van Uḥud, en sommige mensen die in eerste instantie met hem waren, vertrokken en gingen terug. De metgezellen van de profeet ﷺ werden verdeeld op twee meningen omtrent hen; sommige zeiden: “Wij moeten hen doden”, terwijl andere zeiden: “Doe dat niet”.

En het is authentiek overgeleverd van Mujāhid رحمه الله dat hij zei:

قوم خرجوا من مكة حتى أتوا المدينة يزعمون أنهم مهاجرون ثم ارتدوا بعد ذلك، فاستأذنوا النبي صلى الله عليه وسلم إلى مكة ليأتوا ببضائع لهم يتجرون فيها، فاختلف فيهم المؤمنون؛ فقاتل يقول: هم منافقون، وقاتل يقول: هم مؤمنون، فبين الله نفاقهم فأمر بقتالهم

Sommige mensen kwamen uit Makkah totdat zij bij al-Madīnah aankwamen. Zij beweerde emigranten te zijn, en daarna vervielen zij in afvalligheid. Zij vroegen de profeet ﷺ om toestemming om terug te keren naar Makkah en om hun goederen mee te nemen om te kunnen handelen. De gelovigen verschilden onderling m.b.t. hen; sommige zeiden: “Het zijn hypocrieten” terwijl andere zeiden: “Het zijn gelovigen”. Daarna verduidelijkte Allāh ﷻ hun hypocrisie en beval [de gelovigen] om hen te bestrijden.¹⁵⁴

Het is ook overgeleverd van Ibn ‘Abbās رحمه الله dat hij zei:

فكانوا كذلك ففتن الرسول عندهم لا ينهى واحداً من الفريقين عن شيء، فنزلت: ﴿فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ فِتْنَةٍ﴾ الآية.

Er waren twee groepen, en de boodschapper van Allāh ﷻ verbood niemand van hen, daarna werd de volgende āyah geopenbaard: ﴿Wat is er met jullie dat jullie in twee groepen zijn verdeeld ...¹⁵⁵﴾.¹⁵⁶

¹⁵³ Sūrah an-Nisā', 88.

¹⁵⁴ Tafsīr at-Tabarī, 4:88.

¹⁵⁵ Sūrah an-Nisā', 88.

¹⁵⁶ Tafsīr at-Tabarī, 4:88.

Imām at-Ṭabarī رحمه الله zei in zijn *tafsīr* van de āyah: ﴿Wat is er met jullie dat jullie in twee groepen zijn verdeeld omtrent de hypocrieten? En Allāh voerde hen terug vanwege dat wat zij verwierven¹⁵⁷﴾. Hij zei:

يعني بذلك والله ردهم إلى أحكام أهل الشرك في إباحة دمائهم وسبي ذراريهم

Allāh heeft hen teruggevoerd naar de regelgevingen van de mensen van *ṣirk*, in de zin van dat hun bloed toegestaan is om te spillen en hun nageslacht tot slaven te nemen.¹⁵⁸

Waarlijk, Imām at-Ṭabarī رحمه الله gaf de voorkeur aan de mening dat de reden voor de openbaring van deze āyah ging om een volk die afvallig werden van de Islām. Hij zei, na het benoemen van de verschillende uitspraken van de salaf omtrent de redenen voor de openbaring ervan:

وأولى هذه الأقوال بالصواب في ذلك قول من قال: نزلت هذه الآية في اختلاف أصحاب رسول الله صلى الله عليه وسلم في قوم كانوا ارتدوا عن الإسلام بعد إسلامهم من أهل مكة

En de eerste van deze meningen is correct. De mening die verklaart dat deze āyah was geopenbaard m.b.t. de onenigheid tussen de metgezellen van de boodschapper van Allāh ﷺ omtrent een volk die afvallig werd na [hun] Islām, van onder de mensen van Makkah.¹⁵⁹

Ibn Abī Zamānīn رحمه الله zei:

هم قوم من المنافقين كانوا بالمدينة فخرجوا منها إلى مكة ثم خرجوا من مكة إلى اليمامة تجارًا، فارتدوا عن الإسلام وأظهروا ما في قلوبهم من الشرك، فلقيهم المسلمون فكانوا فيهم فئتين -أي فرقتين- فقال بعضهم: قد حلت دماؤهم، هم مشركون مرتدون، وقال بعضهم: لم تحل دماؤهم، هم قوم عرضت لهم فتنة، فقال الله تعالى: ﴿فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنافِقِينَ فِتْنَةٍ﴾

Zij waren mensen van onder de hypocrieten die verbleven in Al-Madīnah, vervolgens vertrokken zij naar Makkah. Daarna vertrokken zij uit Makkah naar al-Yamāmah voor handel, en daarna werden zij afvallig van de Islām en onthulden zij wat er zich in hun harten bevond aan *ṣirk*. Daarop kwamen de Muslimīn hen tegen en werden zij omtrent hen twee groepen. Sommige zeiden: “Hun bloed is toegestaan [om te spillen], zij zijn afvallige polytheïsten”. Andere zeiden: “Hun bloed is niet toegestaan, zij zijn een volk waarvan *fitnah* hun heeft gegrepen”. Als gevolg daarvan zei Allāh ﷻ: ﴿Wat is er met jullie dat jullie in twee groepen zijn

¹⁵⁷ Sūrah an-Nisā', 88.

¹⁵⁸ Tafsīr at-Ṭabarī, 4:88.

¹⁵⁹ Tafsīr at-Ṭabarī, 4:88.

verdeeld omtrent de hypocrieten? ¹⁶⁰﴾. ¹⁶¹

Een ander bewijs is wat verkozen is door een groep geleerden dat ‘Umar Ibn al-Gattāb ؓ zich in het begin onthield van het ongelovig verklaren van degenen die zich verzetten tegen het geven van *zakāh*. Nadat Abū Bakr ؓ hun ongeloof aan hem had verduidelijkt, was hij het met hem eens en hij werd niet gevraagd om berouw te tonen voor zijn onthouding m.b.t. hen.

Waarlijk, het is authentiek overgeleverd van ‘Umar ؓ dat hij omtrent de afvalligen tegen Abū Bakr ؓ zei:

كيف تقاتل الناس وقد قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: أمرت أن أقاتل الناس حتى يقولوا لا إله إلا الله فمن قالها فقد عصم مني ماله ونفسه إلا بجمه وحسابه على الله.

Hoe kunt u deze mensen bestrijden terwijl de boodschapper van Allāh ﷺ zei: “Ik ben bevolen om de mensen te bestrijden totdat zij getuigen dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh. Wie dat dan zegt, dan is hun bezit en bloed voor mij onschendbaar geworden, behalve middels het recht [d.w.z. volgens de Islāmitische wetgeving], en hun afrekening is bij Allāh”. ¹⁶²

De regelgeving in deze situatie is dat de onthouder niet ongelovig wordt verklaard. In plaats daarvan wordt hij beoordeeld als het maken van een fout. Deze regelgeving is gebaseerd op het feit dat *takfir* valt onder de wettelijke regelgevingen. Het oordeel omtrent de *mutjahid* die [hier in deze kwestie] een fout maakt, is zoals het oordeel van andere dan hem die een fout maken in de wettelijke kwesties. Als het bewijs vervolgens voor hem is verduidelijkt, dan is zijn *ta’wīl* afgekapt, en als hij zich blijft onthouden [van het ongelovig verklaren], dan is hij een ongelovige.

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah ؓ zei:

فإن الإيمان بوجوب الواجبات الظاهرة المتواترة، وتحريم المحرمات الظاهرة المتواترة، هو من أعظم أصول الإيمان وقواعد الدين، والجاحد لها كافر بالاتفاق، مع أن المجتهد في بعضها ليس بكافر بالاتفاق مع خطئه

Waarlijk, het geloven in de verplichting van de klaarblijkelijke wijdverspreide verplichtingen, en [het geloven] in het verbod op de klaarblijkelijke wijdverspreide verbodene behoort tot de grootste fundamente van *īmān* [het geloof] en de principes van de religie. De ontkenner ervan is een ongelovige volgens consensus.

¹⁶⁰ Sūrah an-Nisā’, 88.

¹⁶¹ Tafsīr al-Qur’ān al-‘Azīz, v. 1, blz. 393.

¹⁶² Şaḥīḥ al-Bugārī, 1399.

Echter, de *mutjahid* die een fout maakt m.b.t. een aantal van hen is geen ongelovige volgens consensus.¹⁶³

En šayḡ Sulaymān Ibn Saḥmān رحمته الله zei:

ثم لو قدر أن أحدا من العلماء توقف عن القول بكفر أحد من هؤلاء الجهال المقلدين للجهمية،
الجهال المقلدين لعباد القبور، أمكن أن نعتذر عنه بأنه مخطئ معذور، ولا نقول بكفره لعدم عصمته
من الخطأ، والإجماع في ذلك قطعي

En als het was voorgeschreven dat een persoon van onder de geleerden zich onthield van het ongelovig verklaren van een persoon van onder de onwetende blinde volgers van de Jahmiyyah, of van onder de onwetende blinde volgers van de gravenaanbidders, dan is het mogelijk voor ons om hem daarin te excuseren, door te zeggen dat hij zich verantwoordbaar heeft vergist. Wij zeggen niet dat hij een ongelovige is, omdat hij niet vrij van fouten is, en de consensus omtrent dit is doorslaggevend zeker.¹⁶⁴

De vierde gradatie

De vierde gradatie: Eenieder die zich onthoudt van het ongelovig verklaren m.b.t. degenen die in *kufr* of *širk* zijn vervallen, en de reden van het onthouden voor een toegestaan wettelijk doel is. Dus daarvan is:

1. Eenieder die zich onthoudt [van het ongelovig verklaren] van degene die vervallen is een soort *širk* of *kufr* waar meningsverschil over is of de verrichter ervan uit de religie wordt geplaatst, zoals het verlaten van het gebed.
2. Eenieder die zich onthoudt [van het ongelovig verklaren] van hen die worden geassocieerd met wettelijke kennis, met de intentie om de geleerden van de Muslimīn te beschermen tegen *takfir*.

De onthouder in deze twee kwesties is dat hij een *mutjahid* is die, met de wil van Allāh ﷻ, beloond zal worden. Dus als hij het bij het juiste eind had, dan zal hij twee beloningen ontvangen, en als hij het fout had, dan zal hij één beloning ontvangen.

¹⁶³ Majmū' al-Fatāwā, v. 12, blz. 496.

¹⁶⁴ Kaşf al-Awhām wa al-Iltibās, blz. 70.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمه الله zei:

دفع التكفير عن علماء المسلمين وإن أخطؤوا، هو من أحق الأغراض الشرعية، حتى لو فرض أن دفع التكفير عن القائل يُعتقد أنه ليس بكافر حماية له، ونصرًا لأخيه المسلم، لكان هذا غرضًا شرعيًا حسنًا، وهو إذا اجتهد في ذلك فأصابَ فله أجران، وإذا اجتهد فيه فأخطأ فله أجر واحد

Het afweren van het tot ongelovig verklaren van de geleerden van de Muslimīn, zelfs al waren zij fout, is één van de meest verdienstelijke van de *ṣarīʿah* [wettelijke] doelen. Zelfs als wij ervan uitgaan dat het onthouden van het ongelovig verklaren van de spreker, door te geloven dat hij geen ongelovige is, slechts omwille van het beschermen en ondersteunen van zijn Muslim broeder was, dan zou dat [alsnog] een goed *ṣarīʿ* doel zijn. En als hij in zijn *ijtihād* juist was, dan zal hij twee beloningen ontvangen, en als hij fout was, dan zal er voor hem één beloning zijn.¹⁶⁵

Tot welke gradatie behoort de onthouder m.b.t. het ongelovig verklaren van de gravenaanbidders?

De gradatie van de weerhouder van het ongelovig verklaren van de gravenaanbidders verschilt afhankelijk van de klaarblijkelijkheid van de *ṣirk* of de overtuiging die zij hebben omtrent de inzittende van het graf. En zonder twijfel, bevindt zich onder hen [de gravenaanbidders] wat vergelijkbaar is met de [*ṣirk*] van de afgodenaanbidders, of zelfs nog ernstiger. En onder hen bevindt zich ook wat minder ernstig is dan dat. En onder hen bevindt zich ook wat valt onder de innovaties in de religie, die niet het niveau van *ṣirk* hebben bereikt.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمه الله zei:

والمراتب في هذا الباب ثلاث: إحداها: أن يدعو غير الله وهو ميت أو غائب، سواء كان من الأنبياء، والصالحين، أو غيرهم، فيقول: يا سيدي فلان أغثنِي، أو أنا أستجير بك، أو أستغيث بك، أو انصُرني على عدوي، ونحو ذلك، فهذا هو الشرك بالله، وأعظم من ذلك أن يقول: اغفر لي وتب علي، كما يفعله طائفة من الجاهل المشركين، وأعظم من ذلك: أن يسجد لقبره، ويصلي إليه، ويرى الصلاة أفضل من استقبال القبلة، حتى يقول بعضهم: هذه قبلة الخواص، والكعبة قبلة العوام، وأعظم من ذلك: أن يرى السفر إليه من جنس الحج، حتى يقول إن السفر إليه مرات يعدل حجة، وغلاتهم يقولون: الزيارة إليه مرة أفضل من حج البيت مرات متعددة، ونحو ذلك، فهذا شرك بهم، وإن كان يقع كثير من الناس في بعضه. الثانية: أن يقال للميت أو الغائب من الأنبياء والصالحين: ادع الله لي، أو ادع لنا ربك، أو اسأل الله لنا، كما تقول النصاري لمريم وغيرها، فهذا أيضًا لا يستريب عالم أنه غير جائز، وأنه من البدع التي لم يفعلها أحد من سلف

¹⁶⁵ Majmūʿ al-Fatāwā, v.35, blz. 103.

الأمة، فعُلم أنه لا يجوز أن يُسأل الميت شيئاً: لا يطلب منه أن يدعو الله له، ولا غير ذلك، ولا يجوز أن يُشكى إليه شيء من مصائب الدنيا والدين، ولو جاز أن يُشكى إليه ذلك في حياته، فإن ذلك في حياته لا يفضي إلى الشرك، وهذا يفضي إلى الشرك. الثالثة أن يقال: أسألك بفلان، أو بجاه فلان عندك، ونحو ذلك الذي تقدم عن أبي حنيفة وأبي يوسف وغيرهما أنه منهي عنه

Er zijn drie gradaties m.b.t. deze categorie. De eerste gradatie: Degene die een ander dan Allāh aanroept, hetzij of hij dood of afwezig is, en hetzij of hij behoort tot de profeten, de rechtschapene of andere, en zegt: “O mijn meester *die-en-die* help mij”, of “Ik zoek hulp bij u”, of “Ik zoek ondersteuning van u”, of “Red mij van mijn vijanden” en soortgelijke uitspraken. Dit is de *širk* met Allāh, en wat nog heviger is dan dat, is als hij zegt: “Vergeef mij, en accepteer mijn berouw”, zoals werd gedaan door een groep onwetende polytheïsten. En wat nog heviger dan dat is, als hij zich neerknielt voor zijn graf, of het gebed richting hem verricht, en dat gebed [richting het graf] hoger in verdienste beschouwd dan het gebed richting de *qiblah*. Sommige van zeggen zelfs: “Dit is de *qiblah* van het uitverkoren volk, en de Ka‘bah is de *qiblah* van het algemene volk”. En wat zelfs nog heviger is dan dat, is als zij het reizen naar het graf beschouwen als een soort *Hajj* [bedevaart], en zelfs zeggen: “Een aantal keer reizen ernaar staat gelijk aan het verrichten van de *Hajj*”. En de extremisten onder hen zeggen: “Het één keer bezoeken ervan is hoger in verdienste dan het meerdere malen verrichten van de *Hajj*”, en soortgelijke uitspraken. Dit allemaal is *širk*, ook al zijn vele mensen vervallen in een aantal van hen.

De tweede gradatie: Degene die tegen de overledene, of de afwezige van onder de profeten of de rechtschapene zegt: “Roep Allāh voor mij aan”, of “Roep voor ons jouw Heer aan”, of “Vraag aan Allāh voor ons”, zoals wat de christenen zeggen tegen Maryam en andere. Een geleerd persoon zou er niet aan twifelen dat dit niet is toegestaan, en dat het behoort tot de innovaties [in de religie], welke niemand van onder de *salaf al-Ummah* [de eerste generaties Muslimīn] het heeft verricht. Dus het is bekend dat het niet is toegestaan om de overledene om iets te vragen. Er dient niet aan hem [de overledene] gevraagd te worden om Allāh voor hem aan te roepen, of iets anders dan dat. Het is niet toegestaan om bij hem te klagen omtrent wereldse zaken, of zaken omtrent de religie, ook al was het wel toegestaan om bij hem te klagen tijdens zijn leven, omdat het doen van dat tijdens zijn leven niet leidde tot *širk*, terwijl dit wel leidt tot *širk*.

De derde gradatie: Degene die zegt: “Ik vraag U [o Allāh], bij de naam van *die-en-die*”, of “Bij de status van *die-en-die*”, en soortgelijke uitspraken die zijn vermeld door Abū Ḥānifah, Abū Yūsuf en andere, als zijnde niet toegestaan.¹⁶⁶

¹⁶⁶ Majmū‘ al-Fatāwā, v.1, blz. 350.

HOOFDSTUK 5 DE WEERHOUDENDE GROEP

In dit hoofdstuk zullen wij, met de hulp van Allāh, de kwesties m.b.t. het oordeel omtrent *at-Tā'ifāh al-Mumtani'ah* [de weerhoudende groep] van de rituelen van de Islām.

Introductie tot het onderwerp

Alvorens wij het onderwerp van *at-Tā'ifāh al-Mumtani'ah* gaan bespreken, willen wij beginnen met een korte introductie:

Waarlijk, *Ahl As-Sunnah wa al-Jamā'ah* heeft overeenstemming dat *īmān* bestaat uit *qawl* [uitspraken] en *'amal* [handelingen] en van de mensen van kennis hebben meer dan één een consensus hierover vermeld. En de uitleg ervan is wat is gedefinieerd door ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله toen hij zei:

ومن أصول الفرقة الناجية أن الدين والإيمان قولٌ وعمل؛ قول القلب واللسان وعمل القلب واللسان والجوارح

En van de fundamenteën van de geredde groep is dat de religie en *īmān* bestaat uit *qawl* [uitspraken] en *'amal* [handelingen]. De uitspraken van het hart en de tong, en de handelingen van het hart, de tong en de ledematen.¹⁶⁷

Om het verder te verduidelijken, wanneer Allāh ﷻ een bevel uitvaardigt zoals het gebed, *zakāh* etc. is het een pilaar van *īmān*, m.b.t. het bevel van Allāh ﷻ, om zich eraan te onderwerpen, en dat is de handeling van het hart. Derhalve, eenieder die zich niet met zijn hart aan het bevel van Allāh ﷻ onderwerpt, is een ongelovige.

Ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

ومعلوم أن الإيمان هو الإقرار لا مجرد التصديق، والإقرار ضمن قول القلب الذي هو التصديق وعمل القلب الذي هو الانقياد، ... فمن لم يحصل في قلبه التصديق والانقياد فهو كافر

Het is bekend dat *īmān iqrār* [het bevestigen en zich eraan overgeven] is en niet slechts *taṣdīq* [bevestigen]. *Al-Iqrār* omvat zowel de uitspraak van het hart, wat *at-taṣdīq* is, als de handeling van het hart, wat *al-Inqiyād* [het onderwerpen] is. ...

¹⁶⁷ Al-'Aqīdah al-Wāṣitiyyah, blz. 123.

Dus eenieder die in zijn hart geen *at-taṣdīq* en *al-Inqiyād* heeft, is een ongelovige.¹⁶⁸

En hierin dient een belangrijke kwestie verduidelijkt te worden: en dat is dat de sporen van *Inqiyād* in het hart aan de geboden van Allāh zich dient te manifesteren op de ledematen. Dus eenieder die zich onthoudt van de handelingen [van de ledematen], dan is dat een indicatie van het gebrek aan *īmān* en *inqiyād*, of een indicatie van de zwakheid van zijn *īmān* en *inqiyād*. Dus eenieder die zich onthoudt van de handelingen, hij is dan of een ongelovige of een *fāsiq*. En dit varieert afhankelijk van de verschillende vormen onthouding.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

فأصل الإيمان في القلب؛ وهو قول القلب وعمله، وهو إقراراً بالتصديق والحب والانقياد، وما كان في القلب فلا بد أن يظهر موجه ومقتضاه على الجوارح، وإذا لم يعمل بموجه ومقتضاه دل على عدمه أو ضعفه

Het fundament van *īmān* bevindt zich in het hart, en het is de uitspraak van het hart en zijn handeling, wat *iqrār* met *taṣdīq*, liefde en *inqiyād* is. En wat zich in het hart begeeft dient zich te manifesteren op de ledematen. Als hij niet overeenkomstig handelt, dan duidt dat op de afwezigheid of de zwakte ervan.¹⁶⁹

Wat daarmee wordt bedoeld is dat als een man zich zou verzetten tegen een daad van de daden van Islām vanwege hoogmoed en arrogantie, dan zou hij een ongelovige worden vanwege zijn gebrek aan *inqiyād*. En deze [soort] ongeloof is zoals het ongeloof van Iblīs die zich verzette tegen het verrichten van de knieling voor Ādam عليه السلام, ook al erkende hij dat het verplicht was [voor hem].

Wie zijn *at-Tā'ifah al-Mumtani'ah*?

Nu zullen wij de kwestie van *at-Tā'ifah al-Mumtani'ah* [de weerhoudende groep] behandelen, dus: Wie zijn *at-Tā'ifah al-Mumtani'ah*?

Het antwoord: Het is een groep die zichzelf toeschrijft aan de Islām, en zich vervolgens verzet, met kracht en geweld, tegen het verrichten van een duidelijk wijdverspreid Islāmitische ritueel, ook al erkennen zij de verplichting ervan.

Een voorbeeld hiervan is dat als een groep zich zou verzetten in het afstaan van de *zakāh*, of van het vasten van de maand Ramadān, of soortgelijke rituelen van de Islām [zelfs als zij de verplichting ervan erkennen]. Of zij verlaten de duidelijke en klaarblijkelijke verbodene niet, zoals: rente, alcohol en buitenechtelijke relaties [zelfs

¹⁶⁸ Majmū' al-Fatāwā, v.7, blz. 638.

¹⁶⁹ Majmū' al-Fatāwā, v.7, blz. 644.

als zij het verbod erover erkennen]. En wij hebben niet de mogelijkheid om hen daartoe te dwingen, behalve door hen te bestrijden. Of zij bezitten macht en onthouden zichzelf van het verrichten van de klaarblijkelijke rituelen van de Islām, ook al vechten zij er niet voor.

Het oordeel omtrent *at-Tā'ifah al-Mumtani'ah*

Wat is het oordeel omtrent *at-Tā'ifah al-Mumtani'ah*?

Het antwoord is: Het oordeel omtrent *at-Tā'ifah al-Mumtani'ah* volgens de correcte mening van de geleerden is dat van afvalligheid, en het verlaten van de Islām. En dat is gebaseerd op wat er in de inleiding [van dit onderwerp] is behandeld van dat *īmān qawl* [uitspraken] en *'amal* [handelingen] is, tezamen met dat *inqiyād* [het onderwerpen] aan Zijn geboden daarin onmisbaar is.

Het bewijs hiervoor is de consensus van de metgezellen عليه السلام, wat zich weer baseert op het feit dat zij degenen die zich onthielden van het betalen van de *zakāh* tot afvalligen verklaarden.

Abū 'Ubayd al-Qāsim Ibn Sallām عليه السلام zei:

والمصدق لهذا جهاد أبي بكر الصديق -رضي الله عنه- بالمهاجرين والأنصار على منع العرب الزكاة، كجهاد رسول الله صلى الله عليه وسلم أهل الشرك سواء، لا فرق بينهما في سفك الدماء، وسبي الذرية، واغتنام المال، وإنما كانوا مانعين لها غير جاحدين بها

En wat dit bevestigd is dat de *jihād* van Abū Bakr as-Siddiq عليه السلام, tezamen met de *Muhājirīn* [de emigranten] en de *Anṣār* [de ondersteuners van de emigranten] tegen de Arabische onthouders van de *zakāh* hetzelfde was als de *jihād* van de boodschapper van Allāh عليه السلام tegen de mensen van *ṣirk*. Er zat geen verschil tussen hen m.b.t. het toestaan van het spillen van hun bloed, het tot slaven maken van hun families, en het confisqueren van hun bezit als oorlogsbuit. En zij hadden zich slechts ervan onthouden, zonder het [de verplichting] ervan te ontkennen.¹⁷⁰

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah عليه السلام zei:

وقد اتفق الصحابة والأئمة بعدهم على قتال مانعي الزكاة وإن كانوا يصلون الخمس، ويصومون شهر رمضان، وهؤلاء لم يكن لهم شبهة سائغة، فلهذا كانوا مرتدين، وهم يقتاتلون على منعها، وإن أفرّوا بالوجوب كما أمر الله.

¹⁷⁰ Ṣarḥ Kitāb al-Īmān, v. 3, blz. 7.

De metgezellen en de *a'immah* na hen hebben overeenstemming omtrent het bevechten van de onthouders van de *zakāh*, ook al verrichtten zij de vijf dagelijkse gebeden en vasten zij de maand Ramadān, zij werden niet geëxcuseerd voor hun misvattingen, en derhalve waren zij afvalligen, zij vochten omwille van hun onthouding, ook al erkenden zij de verplichting ervan zoals bevolen door Allāh.¹⁷¹

En ṣayg Muḥammad Ibn 'Abdil-Wahhāb رحمته الله zei, na het citeren van de woorden van ṣayg al-Islām:

فتأمل كلامه وتصريحه بأن الطائفة الممتنعة عن أداء الزكاة إلى الإمام أنهم يقاتلون، ويحكم عليهم بالكفر، والردة عن الإسلام، وتسبى ذراريهم، وتغنم أموالهم، وإن أقرروا بوجوب الزكاة، وصلوا الصلوات الخمس، وفعلوا جميع شرائع الإسلام غير أداء الزكاة، وأن ذلك ليس بمسقط للقتال لهم، والحكم عليهم بالكفر، والردة، وأن ذلك قد ثبت بالكتاب والسنة، واتفاق الصحابة رضي الله عنهم، والله أعلم

Dus overpeins zijn heldere woorden dat de groep die zich had verzet tegen het afstaan van de *zakāh* aan de leider werd bestreden en dat er over hen geoordeeld werd met ongeloof en afvalligheid van Islām, het nemen van hun kinderen tot slaven, en het confisqueren van hun bezit als oorlogsbuit, en zij erkenden de verplichting van de *zakāh*, verrichtten de vijf dagelijkse gebeden en alle andere rituelen van de Islām, op het geven van de *zakāh* na. En dat alles verhinderde niet dat zij werden bestreden, noch verhinderde het om hun te beoordelen met ongeloof en afvalligheid, en dit is bevestigd middels het boek, de *sunnah* en de consensus van de metgezellen رحمته الله. En Allāh weet het beter.¹⁷²

Het oordeel omtrent het bestrijden van *at-Ṭā'ifah al-Mumtani'ah*

Waarlijk, wat is bewezen vanuit het boek, de *sunnah* en de overeenstemming van de metgezellen رحمته الله is dat het verplicht is om *at-Ṭā'ifah al-Mumtani'ah* te bestrijden.

Allāh رحمته الله zei:

﴿وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ﴾

En bestrijd hen totdat er geen *fitnah* [ongeloof en *ṣirk*] meer is en de religie, in zijn geheel, aan Allāh toebehoort.¹⁷³

Dus als een deel van de religie aan Allāh toebehoort, en een ander deel aan andere dan Allāh toebehoort, dan is het verplicht om te vechten totdat de religie, in zijn

¹⁷¹ Majmū' al-Fatāwā, v.28, blz. 519.

¹⁷² Ad-Durar as-Saniyyah, v.10, blz. 179.

¹⁷³ Sūrah al-Anfāl, 39.

geheel, aan Allāh toebehoort.

In de twee ṣaḥīḥ boeken [Ṣaḥīḥ al-Bugārī en Ṣaḥīḥ Muslim] is het overgeleverd op het gezag van Ibn ‘Umar رضي الله عنه dat de boodschapper van Allāh ﷺ zei:

أُمِرْتُ أَنْ أُقَاتِلَ النَّاسَ حَتَّى يَشْهَدُوا أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ، وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ، وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ، فَإِذَا فَعَلُوا ذَلِكَ عَصَمُوا مِنِّي دِمَاءَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ إِلَّا بِحَقِّ الْإِسْلَامِ، وَحِسَابُهُمْ عَلَى اللَّهِ

Ik ben bevolen om de mensen te bestrijden totdat zij getuigen dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh, en dat Muḥammad de boodschapper is van Allāh, het gebed onderhouden en de *zakāh* afstaan. Als zij dat doen, dan is hun bloed en hun bezit onschendbaar voor mij geworden, behalve in het recht van de Islām [d.w.z. volgens de Islāmitische wetgeving], en hun afrekening is bij Allāh ﷻ.¹⁷⁴

En Abū Bakr رضي الله عنه zei:

الزكاة حق المال، والله لو منعوني عناقًا كانوا يؤدونها إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم لقاتلتهم على منعها

De *zakāh* is het recht van [wat afgestaan dient te worden] het bezit. Bij Allāh, als zij weigeren om mij een ‘*ināq* [een koord wat werd gebruikt om een kameel vast te binden] te geven die zij wel aan de boodschapper van Allāh ﷺ gaven, dan zal ik hen bestrijden voor het achterhouden ervan.¹⁷⁵

En ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمه الله zei:

وأجمع العلماء على أن كل طائفة ممتنعة عن شريعة متواترة من شرائع الإسلام، فإنه يجب قتالها حتى يكون الدين كله لله، كالمحاربين وأولى

De geleerden hebben overeenstemming dat elke groep die zich verzet tegen een wijdverspreid ritueel van de rituelen van de Islām, dat het dan verplicht is om hen te bestrijden totdat religie, in zijn geheel, aan Allāh toebehoort, net zoals de eerste *muḥāribīn* werden bestreden.¹⁷⁶

¹⁷⁴ Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 25.

¹⁷⁵ Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 1399.

¹⁷⁶ Al-Fatāwā al-Kubrā, v. 5, blz. 529.

En hij ﷺ zei ook:

فَعُلِمَ أَنَّ مَجْرَدَ الْإِعْتَصَامَ بِالْإِسْلَامِ مَعَ عَدَمِ التَّزَامِ شَرَائِعَهُ لَيْسَ بِمَسْقُطٍ لِلْقِتَالِ، فَالْقِتَالُ وَاجِبٌ حَتَّى يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ، وَحَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ، فَمَتَى كَانَ الدِّينُ لغيرِ اللَّهِ فَالْقِتَالُ وَاجِبٌ، فَأَيُّمَا طَائِفَةٍ امْتَنَعَتْ مِنْ بَعْضِ الصَّلَوَاتِ الْمَفْرُوضَاتِ أَوْ الصِّيَامِ أَوْ الْحَجِّ أَوْ عَنِ التَّزَامِ تَحْرِيمِ الدِّمَاءِ، وَالْأَمْوَالِ، وَالْخَمْرِ، وَالزِّنَا، وَالْمَيْسِرِ أَوْ عَنِ نِكَاحِ ذَوَاتِ الْمَحَارِمِ أَوْ عَنِ التَّزَامِ جِهَادِ الْكُفَّارِ أَوْ ضَرْبِ الْجَزْيَةِ عَلَى أَهْلِ الْكِتَابِ، وَغَيْرِ ذَلِكَ مِنْ وَاجِبَاتِ الدِّينِ، وَمَحْرَمَاتِهِ الَّتِي لَا عَذْرَ لِأَحَدٍ فِي جُحُودِهَا وَتَرْكِهَا، الَّتِي يَكْفُرُ الْجَاهِدُ لَوَجُوبِهَا، فَإِنْ الطَّائِفَةُ الْمُمْتَنِعَةُ تَقَاتَلَ عَلَيْهَا، وَإِنْ كَانَتْ مَقْرَّةً بِهَا، وَهَذَا مَا لَا أَعْلَمُ فِيهِ خِلَافٌ بَيْنَ الْعُلَمَاءِ

Dus het is bekend dat wanneer sommige mensen zich slechts vastklampen aan de naam van Islām zonder zich te houden aan zijn rituelen en wetten, dat het bevechten van hen dan niet wordt opgeheven. Integendeel, het bestrijden van hen is verplicht totdat de religie, in zijn geheel, aan Allāh toebehoort en totdat er geen *fitnah* meer is. Dus als iets van de religie aan een ander dan Allāh toebehoort, dan wordt het vechten verplicht. Derhalve, elke groep die zich verzet tegen het implementeren van bepaalde verplichte gebeden, het vasten of de Ḥajj, of het bloed en het bezit schendt die onschendbaar zijn, of vervalt in de consumptie van alcohol, buitenechtelijke relaties, overspel, gokken, het trouwen met hen die verboden zijn om mee te trouwen, of geen jihād verricht tegen de ongelovigen, of geen jizyah heft van de lieden van het boek [de joden en de christenen], of elk andere zaak van de verplichtingen en de verbodene van de religie waar niemand een excuus voor heeft voor het ontkennen of het verlaten ervan, en waar iemand ongelovig voor wordt als hij de verplichting ervan zou ontkennen. Dus *at-Ṭā'ifah Al-Mumtani'ah* wordt hierom bestreden, zelfs wanneer zij het [de verplichting of het verbod ervan] bevestigen. En hierover ken ik geen enkel meningsverschil onder de geleerden.¹⁷⁷

Dus als dit het oordeel is omtrent de groep wanneer zij zich afhoudt van één Islāmitische wet, wat dan te denken wanneer het zich afhoudt van meer dan dat? Sterker nog, wat dan te denken van degene die verklaart zich niet te houden aan de wetgeving van Allāh door het te vervangen met democratische wetten of verzonnen voorschriften?!

¹⁷⁷ Majmū' al-Fatāwā, v.28, blz. 502.

De eerste kwestie omtrent at-Ṭā'ifah al-Mumtani'ah

De eerste kwestie: de onenigheid die zich voordeed onder de geleerden van de metgezellen, Abū Bakr en 'Umar رضي الله عنه, omtrent het ongelovig verklaren van *at-Ṭā'ifah Al-Mumtani'ah*.

Waarlijk, de onenigheid die zich tussen de metgezellen in het begin voordeed omtrent het ongelovig verklaren van degenen die zich onthielden van het afstaan van de *zakāh* is vastgelegd middels de tekst van de ḥadīṭ, die is overgeleverd door imām Al-Bugārī en Muslim رضي الله عنه van Abū Hurayrah رضي الله عنه die zei:

لما توفي رسول الله صلى الله عليه وسلم، وأستخلف أبي بكر بعده، وكفر من كفر من العرب، قال عمر لأبي بكر: كيف تقاتل الناس وقد قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: أمرت أن أقاتل الناس حتى يقولوا لا إله إلا الله، فمن قال لا إله إلا الله عصم مني ماله، ونفسه إلا بحقه، وحسابه على الله، فقال: والله لأقاتلن من فرق بين الصلاة والزكاة، فإن الزكاة حق المال، والله لو منعوني عقلاً كانوا يؤدونه إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم لقاتلتهم على منعه، فقال عمر: فوالله ما هو إلا أن رأيت الله قد شرح صدر أبي بكر للقتال فعرفت أنه الحق

Nadat de boodschapper van Allāh ﷺ was komen te overlijden, en Abū Bakr als vervanger kwam in zijn plaats, en de Arabieren in ongeloof vervielen, zei 'Umar tegen Abū Bakr: Hoe kunt u deze mensen bestrijden terwijl de boodschapper van Allāh ﷺ zei: “Ik ben bevolen om de mensen te bestrijden totdat zij getuigen dat niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allāh. Wie dat dan zegt, dan is hun bezit en bloed voor mij onschendbaar geworden, behalve middels het recht [d.w.z. volgens de Islāmitische wetgeving], en hun afrekening is bij Allāh”. Waarop Abū Bakr zei: Bij Allāh, Ik zal degenen bestrijden die onderscheid maken tussen het gebed en de *zakāh*, want waarlijk, de *zakāh* is het recht [wat afgestaan dient te worden] van het bezit. Bij Allāh, als zij weigeren om mij een *'ināq* [een koord wat werd gebruikt om een kameel vast te binden] te geven die zij wel aan de boodschapper van Allāh ﷺ gaven, dan zal ik hen bestrijden voor het achterhouden ervan. Waarop 'Umar zei: Bij Allāh, het was niet voordat ik zag dat Allāh de borst van Abū Bakr had geopend voor het vechten, dat ik pas wist dat het de waarheid was.¹⁷⁸

¹⁷⁸ Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 1399.

Dus de conclusie van ‘Umar رضي الله عنه dat het verboden was om hen te bestrijden, vanwege dat zij *lā ilāh illā Allāh* zeiden, is een duidelijk bewijs dat hij hen niet als ongelovigen beschouwde.

Van hen die een vermelding maakte van dit geschil tussen de metgezellen was imām Ibn Qudāmah رحمته الله in zijn boek al-Muḡnī. Hij zei, na het vermelden van de twee overleveringen m.b.t. het ongelovig verklaren van degenen die zich onthouden van het afstaan van de *zakāh*:

ووجه الأول أن عمر وغيره من الصحابة امتنعوا من القتال في بدئ الأمر، ولو اعتقدوا كفرهم لما توقفوا عنه

Het is duidelijk dat op basis van de eerste overlevering dat ‘Umar en andere van de metgezellen in het begin weigerde om te strijden, en als zij ervan overtuigd waren dat zij ongelovigen waren, dan zouden zij zich niet hebben ingehouden.

De tweede kwestie omtrent at-Ṭā’ifah al-Mumtani’ah

De tweede kwestie: De vermelding van de onenigheid die zich voordeed onder de geleerden omtrent het ongelovig verklaren van *at-Ṭā’ifah Al-Mumtani’ah*.

De onenigheid tussen de geleerden van *ahl as-Sunnah* m.b.t. het oordeel van ongeloof omtrent *at-Ṭā’ifah Al-Mumtani’ah* is gebaseerd op de onenigheid die de metgezellen رضي الله عنهم hadden. Imām aṣ-Ṣāfi’ī رحمته الله neigde naar het niet ongelovig verklaren van degenen die zich onthielden van het afstaan van de *zakāh*, en zei dat het toeschrijven van *riddah* [afvalligheid] werd gedaan vanuit een taalkundig oogpunt en niet op basis van de wettelijke betekenis. Dus hij zag dat de metgezellen onenigheid hadden omtrent het bevechten, maar overeenstemming hadden in het niet ongelovig verklaren van hen. Hij beschouwde degenen die weigerden om een recht aan de leider te geven als het hebben van een *ta’wīl*.

Imām aṣ-Ṣāfi’ī رحمته الله zei:

وأهل الردة بعد رسول الله صلى الله عليه وسلم ضربان؛ منهم قوم أغروا بعد الإسلام مثل طليحة ومسيلمة والعنسي- وأصحابهم، ومنهم قوم تمسكوا بالإسلام ومنعوا الصدقات، فإن قال قائل: ما دلّ على ذلك

والعامة تقول لهم: أهل الردة؟ قال الشافعي: فهذا لسان عربي؛ فالردة الارتداد عما كانوا عليه بالكفر، والارتداد بمنع الحق، قال: ومن رجع عن شيء جاز أن يقال ارتدّ عن كذا

De mensen van *riddah* na de boodschapper van Allāh ﷺ bestaan uit twee soorten: van hen zijn er degenen die werden beproefd na [hun] Islām, zoals Tulayhah, Musaylimah, al-‘Ansī en hun metgezellen. En van hen zijn er degenen die zich vasthielden aan Islām maar weigerden om *zakāh* af te staan. Als iemand vraagt: Wat is het bewijs hiervoor, terwijl de mensen naar hen refereren als zijnde de mensen van *riddah* [afvalligheid]. Dan komt dit door de Arabische taal. [Het woord] *riddah* stamt af van *irtidā* [terugkeren] van datgene waar zij op waren [Islām] naar ongeloof, en [ook] *iritdad* middels het verhinderen van het recht. Dus eenieder die terugkeert naar iets, daarover is het toegestaan om te zeggen dat hij *riddah* heeft gepleegd van *dit* of *dat*.¹⁷⁹

Imām Aḥmad رحمه الله neigde daar ook hiernaar in één overlevering, zoals al-Aṭram dat van hem citeerde omtrent degene die het vasten van de maand Ramadān verlaat, door te vragen:

هو مثل تارك الصلاة؟ فقال: الصلاة أكد ليس هي كغيرها. فقليل له: تارك الزكاة؟ فقال: قد جاء عن عبد الله: ما تارك الزكاة بمسلم، وقد قاتل أبو بكر عليها والحديث في الصلاة

Is hij zoals degene die het gebed verlaat? Hij zei: Het gebed is former bevestigd, in tegenstelling tot de andere. Hij werd toen gevraagd: En degene die zich onthoudt van [het afstaan van] de *zakāh*? Hij antwoordde: Het is overgeleverd van ‘Abdullāh [Ibn Mas‘ūd] رحمه الله dat hij zei: “Degene die het [afstaan van] de *zakāh* verlaat, is geen Muslim”. En Abū Bakr bestreed hen erover, maar de ḥadīṭ spreekt over het gebed.¹⁸⁰

Al-Qādī Abū Ya‘lā رحمه الله zei:

فظاهر هذا أنه حكى قول عبد الله، وفعل أبي بكر، ولم يقطع به لأنه قال: الحديث في الصلاة، يعني الحديث الوارد بالكفر لينظر هو في الصلاة، وقول النبي صلى الله عليه وسلم: بين العبد وبين الكفر ترك الحديث

¹⁷⁹ Al-Umm, v.4, blz. 227.

¹⁸⁰ Al-Aḥkām as-Sultaniyyah.

الصَّلَاةُ فَمَنْ تَرَكَ الصَّلَاةَ فَقَدْ كَفَرَ، وَلَأَن الزَّكَاةَ حَقٌّ فِي الْمَالِ فَلَمْ يَكْفَرْ بِمَنْعِهِ، وَالْقِتَالُ عَلَيْهِ كَالْكَفَارَاتِ وَحَقُّقُ الْآدَمِيِّينَ

Het schijnbare is hiervan dat hij de uitspraak van ‘Abdullāh [Ibn Mas‘ūd] رضي الله عنه en de daad van Abū Bakr رضي الله عنه aanhaalde, maar het alsnog niet bevestigde [dat zij juist waren] door te zeggen: “maar de ḥadīṭ spreekt over het gebed”. D.w.z. de ḥadīṭ die de vermelding van ongeloof bevat gaat over het [verlaten van] het gebed. En de uitspraak van de profeet ﷺ is: “Tussen de slaaf en ongeloof is het verlaten van het gebed, dus wie het gebed verlaat heeft ongeloof begaan¹⁸¹”. En ook omdat *zakāh* het recht is van het bezit, en men niet ongelovig wordt voor het niet afstaan ervan. En het bestrijden omwille ervan is als een boetedoening [voor het niet afstaan ervan], en het recht van de mensen.¹⁸²

Şayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

ثم تنازع الفقهاء في كفر من منعها، وقاتل الإمام عليها مع إقراره بالوجوب على قولين، هما روايتان عن أحمد كالروايتين عنه في تكفير الخوارج

Daarna zijn de rechtsgeleerden in twee groepen gesplitst omtrent het ongeloof van degenen die weigeren het af te staan en de leider ervoor bestrijden, terwijl zij de verplichting ervan erkennen. Beide [meningen] zijn overgeleverd van imām Aḥmad, net zoals de twee meningen van hem omtrent het ongelovig verklaren van de Gawārij.¹⁸³

De derde kwestie omtrent *at-Ṭā’ifah al-Mumtani’ah*

De derde kwestie: Is degene die het oneens is omtrent het ongeloof van *at-Ṭā’ifah al-Mumtani’ah* een muṭtadi’ [innoveerder] of een Sunnī?

Wij zeggen: Wie zegt dat *at-Ṭā’ifah al-Mumtani’ah* niet ongelovig wordt, baserend op zijn uitspraak dat *īmān* uitspraak zonder handeling is, dan is hij een *murjī*. Wat betreft degene die zegt dat *īmān* uitspraken en handelingen omvat, vervolgens zich onthoudt van het ongelovig verklaren van *at-Ṭā’ifah al-Mumtani’ah*, hij is geen

¹⁸¹ [Sunan an-Nasā’i, 463.](#)

¹⁸² *Al-Masā’il wa ar-Risālah*, v.2, blz. 50.

¹⁸³ *Majmū’ al-Fatāwā*, v.35, blz. 15.

innoveerder, maar een *mujtahid* die zich heeft vergist. Imām aṣ-Ṣāfi'ī رحمته الله valt hieronder, want hij bevestigde dat *īmān* uitspraken en handelingen zijn zoals al de vooraanstaande a'immah van *ahl as-Sunnah* dat bevestigden.

Imām aṣ-Ṣāfi'ī رحمته الله zei:

وكان الإجماع من الصحابة والتابعين من بعدهم ممن أدركناهم، أن الإيمان قول وعمل ونية، لا يجزئ واحد من الثلاث إلا بالآخر

Het is volgens de consensus van de metgezellen رحمته الله, en de tābi'in na hen, van onder degenen die er kennis over hebben, dat *īmān* bestaat uit uitspraken, handelingen en intentie. En geen één van deze drie volstaat zonder de andere.¹⁸⁴

Deze kwestie lijkt op het verschil van mening omtrent het ongeloof van degene die het gebed verlaat. Dus wie van de geleerden verkoos om de verlater van het gebed niet ongelovig te verklaren, terwijl hij bevestigt dat *īmān* uitspraken en handelingen omvat, is een Sunnī en geen innoveerder. Wat betreft degene die de verlater van het gebed niet ongelovig verklaart, of iemand als Muslim beschouwd die is geëxecuteerd nadat hij ernaar is opgeroepen [maar alsnog weigerde om te bidden], dan is hij vervallen in de misvattingen waar de Murji'ah en de Jahmiyyah in zijn vervallen m.b.t. de naam “*īmān*” en baseert hij zijn uitspraak van het niet ongelovig verklaren op die misvatting.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

فهذا الموضع ينبغي تدبره؛ فمن عرف ارتباط الظاهر بالباطن زالت عنه الشبهة في هذا الباب، وعلم أن من قال من الفقهاء إنه إذا أقر بالوجوب وامتنع عن الفعل لا يقتل أو يقتل مع إسلامه، فإنه دخلت عليه الشبهة التي دخلت على المرجئة والجهمية، والتي دخلت على من جعل الإرادة الجازمة مع القدرة التامة لا يكون بها شيء من الفعل، ولهذا كان المتنوعون من قتل هذا من الفقهاء بنوه على قولهم في مسألة الإيمان، وأن الأعمال ليست من الإيمان

Dit onderwerp verdient het om overpeinst te worden. Dus eenieder die weet dat wat klaarblijkelijk is verbonden is met datgene wat verborgen is, bij hem verdwijnt dan de misvattingen omtrent deze kwestie. Hij zou erachter komen dat wie dan ook van

¹⁸⁴ Ṣarḥ Uṣūl I'tiqād Ahl as-Sunnah wa al-Jamā'ah , v. 7, blz. 957

de rechtsgeleerden zei dat als iemand de verplichting [van het gebed] erkend, vervolgens zich onthoudt van het verrichten ervan, dat hij dan niet geëxecuteerd wordt, of geëxecuteerd wordt als een Muslim, dat hij dan is vervallen in de misvattingen waar de Murji'ah en de Jahmiyyah zijn in komen te vervallen. Wat dezelfde [misvatting] is als van degene die veronderstelt dat eenieder met vrijwillig doorzettingsvermogen en volledige bekwaamheid niks impliceert [van ongelooft] middels daden. Hierom, degenen die afzien, van onder de rechtsgeleerden, van het executeren van zo iemand, hebben dat gebaseerd op hun uitspraken omtrent de kwestie van *īmān*, dat de handelingen niet tot *al-īmān* behoren.¹⁸⁵

Een voorbeeld hiervan [geleerden die de verlater van het gebed niet ongelovig verklaren, maar tegelijkertijd bevestigen dat *īmān* zowel uitspraken als handelingen omvat]:

En het is wat is overgeleverd van Ibn Šihāb az-Zuhrī رحمہ اللہ. In Ta'zīm Qadr aš-Šalāh, al-Marwazī leverde over van Ibn Šihāb az-Zuhrī dat hij werd gevraagd over een man die het gebed heeft verlaten, waarop hij zei:

إن كان إنما تركها أنه ابتدع دينًا غير دين الإسلام قتل، وإن كان إنما هو فاسق ضرب ضربًا مبرحًا وسجن

Als hij het verliet vanwege het innoveren van een religie naast de Islām, dan dient hij geëxecuteerd te worden. En als hij het verliet vanwege dat hij een *fāsiq* is, dan dient hij geslagen en gevangengenomen te worden.

Dus het is duidelijk dat Ibn Šihāb degene die het gebed verlaat niet als ongelovig beschouwd.

Het is overgeleverd door al-Lālakā'ī van Ma'qal Ibn 'Ubaydillāh al-'Absī dat hij tegen Nāfi' رحمہ اللہ, de slaaf van Ibn 'Umar رحمہ اللہ, zei:

قلت إنهم يقولون نحن نقر بالصلاة فريضة ولا نصلي، وإن الخمر حرام ونحن نشربها، وإن نكاح الأمهات حرام ونحن نريده، فنتريده من يدي وقال: من فعل هذا فهو كافر

Ik zei dat zij zeggen: “Wij erkennen dat het gebed verplicht is, maar wij verrichten het niet, dat alcohol verboden is, maar wij drinken het, dat het huwen van de

¹⁸⁵ Majmū' al-Fatāwā, v.2, blz. 957.

moeders verboden is, maar wij willen het doen”. Waarop hij zijn hand van de mijne weghaalde en zei: “Wie dat doet is een ongelovige”.

Ma'qal zei verder:

فلقيت الزهري فأخبرته بقولهم فقال: سبحان الله؛ أوقد أخذ الناس في هذه الخصومات، قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: لا يَزْنِي الزَّانِي حِينَ يَزْنِي وَهُوَ مُؤْمِنٌ، وَلَا يَشْرِبُ الشَّارِبُ الْخُمَرَ حِينَ يَشْرِبُهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ.

Later, kwam ik az-Zuhrī tegen en informeerde ik hem van wat zij zeiden, en hij zei: Verheven is Allāh, zijn de mensen begonnen daarover te discussiëren? De boodschapper van Allāh ﷺ zei: “De overspelige is geen gelovige op het moment dat hij overspel pleegt, en de drinker van wijn is niet een gelovige op het moment dat hij wijn aan het drinken is¹⁸⁶”.¹⁸⁷

Dus kijk naar zijn uitspraak m.b.t. het niet ongelovig verklaren van degene die het gebed verlaat, terwijl hij de Murji'ah berispt voor het weghalen van de handelingen uit *īmān*. Dit is wat ons de soortgelijke van imām az-Zuhrī niet beschuldigen van irjā', enkel om het feit dat hij degene die het gebed verlaat niet als ongelovig beschouwd. Overpeins deze kwestie grondig, en weest niet misleid door te veelheid van degenen die opruiing zoeken en [weest niet misleid door] de uitspraken van de extremisten.

Tot slot, een belangrijke opheldering dient gemaakt te worden:

De overweldigende meerderheid die wij vandaag de dag bestrijden, van onder de groepen van ongelooft en afvalligheid, vallen niet onder het meningsverschil wat zich voordeed onder de mensen van kennis m.b.t. *at-Tawā'if* [mv. *tā'ifah*] *Al-Mumtani'ah*. Dus de legers van de *tawāgīt* staten, hun politieagenten en hun functionarissen zijn ongelovig per consensus. Zij lijken meer op de volgers van Musaylimah en al-Aswad al-‘Ansī [valse profeten] dan op degenen die zich onthielden van [het afstaan van] de *zakāh*. Bijgevolg, de soldaten van de *tāgūt* en iedereen die omwille van hem strijd is een ongelovige per de tekst van de Qur'ān, zoals Hij ﷺ zei:

¹⁸⁶ [Ṣaḥīḥ al-Bugārī, 6810.](#)

¹⁸⁷ *Ṣarḥ Uṣūl I'tiqād Ahl as-Sunnah wa al-Jamā'ah*, v. 5, blz. 1025.

﴿الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾

Degenen die geloven strijden op het pad van Allāh, en degenen die ongelovig zijn strijden op het pad van de tāgūt. Dus bestrijdt de bondgenoten van de duivel. Waarlijk, de list van de duivel is zwak.¹⁸⁸

Eenieder die zich allieert met de tāgūt in het regeren met iets ander dan wat Allāh heeft geopenbaard, en oorlog voert tegen de bondgenoten van Allāh, dan is hij een ongelovige net zoals hem [de tāgūt]. Omdat eenieder die zich allieert met de ongelovigen één van hen is, vanwege Zijn ﷻ uitspraak:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِّنكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾

O jullie die geloven, neem niet de joden en de christenen tot bondgenoten. Zij zijn elkaars bondgenoten. En wie van jullie hen tot bondgenoten neemt, waarlijk hij behoort dan tot hen. Voorwaar, Allāh leidt niet recht het zwaar onrechtvaardige volk.¹⁸⁹

En wij hebben al reeds vermeld dat barā'ah [afkeer, haat en vijandschap] van de polytheïsten en het allieren van de monotheïsten valt onder het fundament van de religie, waar er geen excuus uit onwetendheid, noch uit interpretatie voor is. En dit is een punt waar in zijn geheel consensus over is, en alle lof behoort toe aan Allāh ﷻ.

¹⁸⁸ Sūrah an-Nisā', 76.

¹⁸⁹ Sūrah al-Mā'idah, 51.

HOOFDSTUK 6 HET LAND VAN ONGELOOF & DE EMIGRATIE

In dit hoofdstuk zullen wij, met de toestemming van Allāh ﷻ, twee kwesties behandelen:

1. *Ad-Diyār* [de landen] en hun regelgevingen.
2. *Hijrah* [emigratie] en zijn regelgeving.

Wij zullen met de volgende vraagstukken m.b.t. de kwestie van de landen behandelen:

1. De definitie van *dār* [land] en de categorisatie van de wereld in twee soorten landen.
2. De definitie van *dār al-Islām* en *dār al-Kufr*.
3. De reden voor het oordelen van een land met Islām of ongeloof.
4. De categorieën van *dār al-Kufr*.

En wij zullen de volgende vraagstukken m.b.t. de kwestie van emigratie behandelen:

1. Het oordeel omtrent de emigratie.
2. Het oordeel omtrent het afzien van het emigreren.
3. De toestand van degenen die verblijven in *dār al-Kufr*.

De landen en hun regelgevingen

Het eerste vraagstuk: De definitie van *dār* [land] en de categorisatie van de wereld in twee soorten landen.

De geleerden van de *salaf* en degenen die na hen kwamen hebben overeenstemming met de verdeling van de wereld in twee soorten landen: *dār al-Islām* [het land van Islām] en *dār al-Kufr* [het land van ongeloof]. Deze verdeling is gebaseerd op het boek van Allāh en de *sunnah* van de boodschapper van Allāh ﷺ.

Uit het boek van Allāh is Zijn ﷺ uitspraak:

﴿وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ﴾

En degenen die vóór hen de stad als woonplaats hebben gekozen en het geloof hebben aangenomen, zij houden van degenen die naar hen emigreren.¹⁹⁰

Imām Ibn Kaṭīr رحمه الله zei:

أي سكنوا دار الهجرة من قبل المهاجرين، وآمنوا قبل كثير منهم

D.w.z. degenen die verbleven in *dār al-Hijrah* [het land van emigratie (al-Madīnah)], voordat de emigranten kwamen en zij die geloofden eerder [in de Islām] dan vele van hen [de emigranten]¹⁹¹.

En Hij ﷺ zei:

﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾

Waarlijk, degenen die door de engelen [tijdens het overlijden] weg worden genomen, terwijl zichzelf onrecht aandoen, zij zeggen: In welke toestand verkeerden jullie? Zij antwoorden: Wij waren onderdrukt in het land. Zij zeggen: Was de aarde van Allāh dan niet weids genoeg zodat jullie daarin kunnen emigreren. Hun verblijfplaats zal de hel zijn, en slecht is dat als eindbestemming.¹⁹²

Hijrah, wanneer het wordt vermeld in het boek en de sunnah, refereert het naar het emigreren vanuit het land van ongeloof naar het land van Islām.

Wat betreft uit de sunnah, daar komt de verdeling van de landen voor in verschillende aḥadīṭ. Daarvan is wat is gekomen uit de marfū‘ ḥadīṭ overgeleverd door imām Muslim رحمه الله van Buraydah Ibn al-Ḥaṣīb رحمه الله:

¹⁹⁰ Sūrah al-Ḥaṣr, 9.

¹⁹¹ Hoogstwaarschijnlijk dient de āyah gelezen te als zijnde dat zij slechts hun woonplaats eerder dan de emigranten hadden genomen, omdat het bevestigd is in de *sīrah* dat de meeste emigranten eerder geloofden dan de Ansār [de ondersteuners van de emigranten]. En Allāh weet het beter.

¹⁹² Sūrah an-Nisā', 97.

ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى الْإِسْلَامِ، فَإِنْ أَجَابُوكَ فَاقْبَلْ مِنْهُمْ وَكُفَّ عَنْهُمْ، ثُمَّ ادْعُهُمْ إِلَى التَّحَوُّلِ مِنْ دَارِهِمْ إِلَى دَارِ الْمُهَاجِرِينَ، وَأَعْلِمُهُمْ أَنَّهُمْ إِنْ فَعَلُوا ذَلِكَ فَلَهُمْ مَا لِلْمُهَاجِرِينَ، وَعَلَيْهِمْ مَا عَلَى الْمُهَاجِرِينَ

Nodig hen dan uit naar de Islām, als zij het beantwoorden, accepteer het dan van hen en houd jezelf van hun af [d.w.z. doe hen geen kwaad]. En nodig hen vervolgens uit om te emigreren van hun landen naar het land van de emigranten [Al-Madīnah]. En informeer hen dat als zij dat zouden doen, dat zij dan hebben wat voor de emigranten is [aan privileges] en dat voor hen geldt wat voor de emigranten geldt [aan verplichtingen].¹⁹³

En imām an-Nasā'ī رحمته الله leverde, met een authentieke keten, over van Jābir Ibn Zayd رحمته الله dat hij zei:

قال ابن عباس -رضي الله عنهما- إن رسول الله صلى الله عليه وسلم وأبا بكر وعمر كانوا من المهاجرين، لأنهم هجروا المشركين، وكان من الأنصار مهاجرون، لأن المدينة كانت دار شرك، فجاءوا إلى رسول الله صلى الله عليه وسلم ليلة العقبة

Ibn 'Abbās رحمته الله zei: De boodschapper van Allāh ﷺ, Abū Bakr en 'Umar behoorden tot de emigranten, want zij keerde de rug toe [*hajarū*] aan de polytheïsten, en sommige van de *Ansār* behoorde tot de emigranten, want al-Madīnah was een land van širk, daarna kwamen zij naar de boodschapper van Allāh ﷺ in de nacht van al-'Aqabah.¹⁹⁴

Het tweede vraagstuk: De definitie van *dār al-Islām* en *dār al-Kufr*.

Dār al-Islām: Het is elk land of gebied waar de wetten van de Islām superior zijn, en waar het gezag, kracht en het maken van keuzes bij de Muslimīn ligt, ook al zou de meerderheid van de bevolking behoren tot de ongelovigen.

Dār al-Kufr: Het is elk land of gebied waar de wetten van ongeloof superior zijn, en waar het gezag, kracht en het maken van keuzes bij de ongelovigen ligt, ook al zou de meerderheid van de bevolking behoren tot de Muslimīn.

¹⁹³ [Ṣaḥīḥ Muslim, 1731.](#)

¹⁹⁴ [Sunan an-Nasā'ī, 4166.](#)

Imām Ibn Al-Qayyim رحمته الله zei:

دارُ الإسلام هي التي نزلها المسلمون، وجرتُ عليها أحكامُ الإسلام، وما لم تجرِ عليه أحكامُ الإسلام لم يكن دارُ إسلام، وإن لاصقها، فهذه الطائفُ قريبةٌ إلى مكةَ جدًّا، ولم تُصر دارُ إسلام بفتح مكة، وكذلك الساحل

Dār al-Islām is waar de Muslimīn wonen en waar de wetten van de Islām worden gehandhaafd. En als de wetten van de Islām niet worden gehandhaafd, dan is het geen *dār al-Islām*, ook al begrensd het [een ander land van Islām]. Dit is at-Tā'if, wat erg nabijgelegen staat van Makkah, maar het werd geen *dār al-Islām* door de opening van Makkah, en zo ook niet de kustgebieden.¹⁹⁵

Imām Ibn Muflīh رحمته الله zei:

فصلٌ في تحقيق دارِ الإسلام ودارِ الحرب؛ فكل دارٍ غلب عليها أحكامُ المسلمين فدارُ الإسلام، وإن غلبَ عليها أحكامُ الكفار فدارُ الكفر، ولا دارَ لغيرهما

Hoofdstuk: het onderzoek omtrent *dār al-Islām* en *dār al-Ḥarb*. Elk land waarin de regelgevingen van de Muslimīn domineren, dan is het *dār al-Islām*. En als de regelgevingen van de ongelovigen domineren, dan is het *dār al-Kufr*, en er is geen *dār* naast deze twee.¹⁹⁶

Het derde vraagstuk: De reden van het oordelen over een land met Islām of ongeloof.

Door het onderzoeken van de uitspraken van de geleerden is het duidelijk geworden dat zij twee redenen geven in het oordelen over een land.

1. Kracht en gezag.
2. De soort wetten die erin worden gehandhaafd.

Imām Ibn Ḥazm رحمته الله zei:

وقول رسول الله صلى الله عليه وسلم: أَنَا بَرِيٌّ مِنْ كُلِّ مُسْلِمٍ أَقَامَ بَيْنَ أَظْهُرِ الْمُشْرِكِينَ، يبين ما قلناه، وأنه عليه السلام إنما عني بذلك دار الحرب، وإلا فقد استعمل عليه السلام عَمَّالَهُ عَلَى خَيْرٍ، وَهُمْ كُلُّهُمْ يَهُودٌ، وَإِذَا كَانَ أَهْلُ الذِّمَّةِ فِي

¹⁹⁵ Aḥkām ahl aq-Ḍimmah, v. 2, blz. 728.

¹⁹⁶ Al-Ādāb aṣ-Ṣar'iyyah wa al-Manḥ al-Mar'iyyah, v. 1, blz. 190.

مدائنهم لا يمازجهم غيرهم، فلا يسمى الساكن فيهم لإمارة عليهم، أو لتجارة بينهم كافرين، ولا مسيئًا، بل هم مسلم حسن، ودارهم دار إسلام لا دار شرك، لأن الدار إنما تنسب للغالب عليها، والحاكم فيها، والمالك لها

De uitspraken van de boodschapper van Allāh ﷺ: “Ik ben vrij van elke Muslim die leeft tussen de polytheïsten¹⁹⁷”. Maakt het zeer helder wat wij hebben gezegd, namelijk dat hij ﷺ daarmee *dār al-Ḥarb* [het land van oorlog] bedoelde. Anderszins, hij ﷺ had zijn vertegenwoordigers in Khaybar, en dat waren allemaal joden. Zo ook, als de mensen van *ahl aḍ-Ḍimmah* [ongelovigen onder het gezag van de Islāmitische staat] in hun steden zijn waar niemand zich met hun mengt, dan is degene die met hun verblijft om over hen te regeren of met hun handelt geen ongelovige, noch doet hij iets verkeerd. Integendeel, hij is een goede Muslim. En hun land is een land van Islām, en niet een land van *ṣirk*, omdat het land slechts wordt toegeschreven aan wie er gezag over heeft, degene die erover regeert, en aan wie het toebehoort.¹⁹⁸

Abū Yūsuf en Muḥammad Ibn al-Ḥasan رضي الله عنهما zeiden:

إذا أظهروا أحكام الشرك فيها، فقد صارت دارهم دار حرب، لأن البقعة إنما تنسب إلينا أو إليهم باعتبار القوة والغلبة، فكل موضع ظهر فيه حكم الشرك، فالقوة في ذلك الموضع للمشركين، فكانت دار حرب، وكل موضع كان الظاهر فيه حكم الإسلام، فالقوة فيه للمسلمين

Wanneer de regelgevingen van *ṣirk* daarin domineren, dan wordt het een land van oorlog, omdat een gebied wordt of toegeschreven aan ons of aan hen op basis van kracht en gezag. Derhalve, elk gebied waarin de regelgeving van *ṣirk* domineert, dan is de macht in dat gebied voor de polytheïsten en is het dus een land van oorlog. En in elk gebied waar de regelgeving van de Islām domineert, dan is de macht daarin voor de Muslimīn.¹⁹⁹

Imām aṣ-Ṣawkānī رحمه الله zei:

الاعتبار في الدار بظهور الكلمة، فإن كانت الأوامر والنواهي في الدار لأهل الإسلام، بحيث لا يستطيع من فيها من الكفار أن يتظاهروا بكفره، إلا لكونه مأذونًا له بذلك من أهل الإسلام، فهذه دار إسلام، ولا يضرب ظهور الخصال

¹⁹⁷ [Jāmi' at-Tirmidī, 1604.](#)

¹⁹⁸ Al-Muḥallā, v. 12, blz. 126.

¹⁹⁹ Al-Mabsūt, v. 10, blz. 114.

الكفرية فيها، لأنها لم تظهر بقوة الكفار ولا بصولتهم، كما هو مشاهد في أهل الذمة من اليهود والنصارى، والمعاهدين الساكنين في المدائن الإسلامية، وإذا كان الأمر بالعكس فالدار بالعكس

Het afwegen of een land [*dār al-Islām* of *dār al-Kufr* is] is afhankelijk van wiens woord zich het meest manifesteert. Dus als de geboden en verboden voor de mensen van Islām zijn, en de ongelovigen hebben geen mogelijkheid om hun ongeloof te manifesteren behalve wat is toegelaten door de mensen van Islām, dan is het een land van Islām. Het wordt niet geschaad door de manifestaties van ongeloof, vanwege het feit dat het niet gedaan werd uit kracht van de ongelovigen, noch door hun zeggenschap, zoals is waargenomen bij ahl Aḍ-Ḍimmah, van onder de joden, christenen en andere met veiligheidsverdragen die verblijven in de Islāmitische steden. En als de situatie het tegenovergestelde zou worden, dan wordt [de benaming van] het land [ook] het tegenovergestelde.

Het vierde vraagstuk: De categorieën van *dār al-Kufr*.

De categorieën van *dār al-Kufr*

1. *Dār al-Kufr al-Aṣli*: Het land wat nooit het land van Islām is geweest.
2. *Dār al-Kufr at-Ṭāriʿ*: Het land wat eerst een land van Islām was, vervolgens werd het veroverd door de ongelovigen, of de leiders ervan vervielen in afvalligheid, of de bevolking ervan verviel in afvalligheid en de regelgevingen van ongeloof begonnen gehandhaafd te worden.

Derhalve, de omschrijving van het land wilt niet direct betekenen dat het permanent vast staat, integendeel, de omschrijving ervan valt onder de zaken die openstaan voor wijzigingen en herziening. Dat betekent dat een land kan veranderen van de ene beschrijving naar de andere. Dus een land kan beschouwd worden als een land van ongeloof, vervolgens veranderen naar een land van Islām, en het kan beschouwd worden als een land van Islām, vervolgens veranderen naar een land van ongeloof.

Ṣayy al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei:

فإن كون الأرض دار كفر، أو دار إسلام أو إيمان، أو دار سلم أو حرب، أو دار طاعة أو معصية، أو دار المؤمنين أو الفاسقين، أو صاف عارضة لا لازمة، فقد تنتقل من وصف إلى وصف، كما ينتقل الرجل بنفسه من الكفر إلى الإيمان والعلم، وكذلك بالعكس

Het land zijnde *dār al-Kufr*, of *dār al-Islām* of *īmān*, of land van vrede of een land van oorlog, een land van gehoorzaamheid of een land van ongehoorzaamheid, een land van de gelovigen of een land van de opstandige zondaren zijn omschrijvingen die openstaan voor wijzigingen en herziening, en staan niet in steen gebeiteld. Zij kunnen van de ene omschrijving naar de andere veranderen, net als hoe een man van ongeloof naar *īmān* en kennis kan gaan, en zo ook het tegenovergestelde.²⁰⁰

Het wilt niet zeggen dat wanneer er geoordeeld wordt over een land, dat het een land van ongeloof is, hetzij *aṣlī* of *ʿāriʾ*, dat dan eenieder van de Muslimīn die erin verblijft een ongelovige wordt. Nee, dat is de uitspraak van de extremisten en een pad van de paden van de Gawārij.

Al-Aṣʿarī رحمه الله vermeldde deze uitspraak van één van de sektes van de Gawārij en zei:

زعمت الأزارقة أن من أقام في دار الكفر فهو كافر، لا يسعه إلا الخروج

De Azāriqah beweren dat eenieder die verblijft in het land van ongeloof een ongelovige is, hij heeft geen andere optie dan te vertrekken.²⁰¹

En hij vermeldde ook m.b.t. de uitspraken van de Gawārij Bayhasiyyah en de ʿAwfiyyah dat zij zeiden:

إذا كفر الإمام فقد كفرت الرعية، الغائب منهم والشاهد

Wanneer de leider ongelovig wordt, dan worden de bewoners [ook] ongelovig, of zij nou aanwezig waren of niet.²⁰²

Dat is omdat de basis is dat de Muslim op zijn geloof blijft in elk land en onder elke lucht, zolang hij geen tenietdoener van de tenietdoeners van de Islām verricht. En wat is gevestigd middels zekerheid wordt niet weggehaald door twijfel.

²⁰⁰ Majmūʿ al-Fatāwā, v. 27, blz. 45.

²⁰¹ Maqālāt al-Islāmiyyīn, v. 1, blz. 88.

²⁰² Maqālāt al-Islāmiyyīn, v. 1, blz. 103.

Imām aṣ-Ṣawkānī رحمه الله zei:

اعلم أن التعرض لذكر دار الإسلام ودار الكفر، قليل الفائدة جدًا -أي في الحكم على قاطنيها- لما قدمنا لك في الكلام على دار الحرب، وأن الكافر الحربي مباح الدم والمال على كل حال، ما لم يؤمن من المسلمين، وأن مال المسلم ودمه معصومان بعصمة الإسلام، في دار الحرب وغيرها

Weet, dat het bezig houden met de discussie omtrent *dār al-Islām* en *dār al-Kufr* zeer weinig nut heeft [om te oordelen over de inwoners ervan], omdat wat wij eerder hebben gezegd m.b.t. *dār al-Ḥarb*, dat het bloed en het bezit van *al-kāfir al-Ḥarbī* [de ongelovige in *dār al-Ḥarb*] toegestaan is in iedere situatie, zolang hij geen verdrag heeft met de Muslimīn, en het bezit en het bloed van de Muslim is onschendbaar door de bescherming van de Islām, hetzij in *dār al-Ḥarb* of een ander land.

Concluderend kan er gezegd worden:

Het oordeel omtrent de inwoners van *dār al-Kufr at-Tāri'*, of het zeggen dat de *asīl* [het uitgangspunt] van hen Islām of ongeloof is, of het oordeel omtrent iemand wiens toestand onbekend is, verschilt afhankelijk van de omstandigheden. Het valt allemaal onder de fiqh regels, wat terugkeert naar de *fatāwā* van de geleerden. Hierom, zal je zien dat hun uitspraken verschillen afhankelijk van de situaties m.b.t. de inwoners van deze landen.

Het eerste voorbeeld: De fatwa van ṣayg al-Islām Ibn Taymiyyah رحمه الله omtrent de inwoners van Mārdīn.

Het was eerst *dār al-Islām*, daarna veroverde de Tartaren het en implementeerde zij de regelgevingen van ongeloof. Dus hij رحمه الله werd gevraagd over Mārdīn, of het een land van oorlog of een land van vrede was, en of het verplicht is voor de Muslimīn die erin verblijven om te emigreren of niet, en als de *hijrah* verplicht voor hem is, maar hij het niet verricht, en in plaats daarvan de vijand van de Muslimīn ondersteund met zijn eigen en zijn bezit, is hij dan een zondaar daarvoor, en is degene die hem beschuldigd van hypocrisie en hem vervloekt een zondaar of niet? Hij gaf als antwoord:

الحمد لله؛ دماء المسلمين وأموالهم محرمة حيث كانوا في مَاردِين أو غيرها، وإعانة الخارجين عن شريعة دين الإسلام محرمة سواء كانوا أهل مَاردِين أو غيرهم، والمقيم بها إن كان عاجزًا عن إقامة دينه وجبت الهجرة

عليه، وإلا استحبت ولم تجب. ومساعدتهم لعدو المسلمين بالأنفس والأموال مُحَرَّمَةٌ عليهم، ويجب عليهم الامتناع من ذلك بأي طريق أمكنهم، من تغيب أو تعريض أو مصانعة، فإذا لم يمكن إلا بالهجرة تعينت. ولا يحل سبهم عمومًا ورميهم بالنفاق، بل السب والرمي بالنفاق يقع على الصفات المذكورة في الكتاب والسنة، فيدخل فيها بعض أهل مَآرِدِينَ وغيرهم. وأما كونها دار حرب أو سلم فهي مركبة، فيها المعنيان؛ ليست بمنزلة دار السلم التي تجري عليها أحكام الإسلام لكون جندها مسلمين، ولا بمنزلة دار الحرب التي أهلها كفار، بل هي قسم ثالث: يُعامل المسلم فيها بما يستحقه، ويُقاتل الخارج عن شريعة الإسلام بما يستحقه

Alle lof zij Allāh. Het bloed van de Muslimīn en hun bezit zijn onschendbaar, hetzij in Mārdīn of ergens anders. En het ondersteunen van degenen die buiten de ṣarī'ah staan is verboden, hetzij of zij de mensen van Mārdīn zijn of andere. Degene die daar verblijft, als hij niet in staat is om zijn religie te manifesteren, dan is het emigreren verplicht voor hem, anders is het aangeraden en niet verplicht. Het helpen van de vijanden van de Muslimīn met hun zelf of hun bezit is verboden. Zij dienen zich daarvan zoveel mogelijk te onthouden, door hen te vermijden, of woorden te gebruiken die verschillende betekenissen dragen, of door hen te bedriegen. En als dat niet mogelijk is behalve door te emigreren, dan wordt het verplicht voor hen [om te emigreren]. Het is niet toegestaan om hen in het algemeen te vervloeken en hen te beschuldigen van hypocrisie. Nee, het vervloeken en het beschuldigen van hypocrisie zijn omschrijvingen vermeld in het boek en de sunnah, en sommige inwoners van Mārdīn, en andere [mensen], vallen eronder. Wat betreft [de vraag] of het een land van oorlog of vrede is, [is het antwoord] dat het een samenstelling van beide is. Het is niet een land van vrede waarin de wetten van de Islām worden geïmplementeerd en waarvan zijn soldaten Muslimīn zijn, tegelijkertijd is het ook niet een land van oorlog waarin de mensen ongelovigen zijn. Daarentegen is het een derde soort: De Muslimīn worden daarin behandeld zoals zij terecht verdienen, en degene buiten de oevers van de ṣarī'ah staat wordt bestreden zoals hij terecht verdient.²⁰³

Merk op hoe hij oordeelde over de inwoners ervan, dat het niet toegestaan is om hen in het algemeen te vervloeken of te beschuldigen van hypocrisie, en dat zij geen ongelovigen zijn zoals de mensen van *dār al-Ḥarb*, terwijl hij de soldaten ervan wel beoordeelde met ongeloof. Dit allemaal had betrekking op Mārdīn, toen het *dār al-Kufr at-Tāri'* was.

²⁰³ Majmū' al-Fatāwā, v.28, blz. 240.

Het tweede voorbeeld: De fatwa van ṣayg Ḥamad Ibn ‘Atīq (رحمته الله) omtrent de inwoners van al-Aḥsā’

Hij zei:

ومن له مشاركة في ما قرره المحققون قد اطلع على أن البلد إذا ظهر فيها الشرك، وأعلنت فيها المحرمات، وعُظلت فيها معالم الدين: تكون بلاد كفر، يغنم أموال أهلها، وتستباح دماؤهم، وقد زاد أهل هذا البلد في إظهار المسبة له ولدينه، ووضعوا قوانين ينفذونها في الرعية مخالفة لكتاب الله وسنة نبيه، وقد علمت أن هذه كافية وحدها في إخراج من أتى بها من الإسلام، وهذا ونحن نقول قد يوجد فيها من لا يحكم بكفره في الباطن من مستضعف ونحوه، وأما في الظاهر فالأمر -ولله الحمد- واضح، ويكفيك ما فعله النبي صلى الله عليه وسلم في مكة مع أن فيهم مستضعفين، وكذلك ما فعله أصحابه بكثير ممن ارتد عن الإسلام، من استباحة الدم والمال والسي، وكل عاقل وعالم يعلم أنما أتى به هؤلاء من الكفر والردة أقبح وأفحش وأكثر مما فعله أولئك، فارجع البصر -في نصوص الكتاب والسنة وفي سيرة الرسول صلى الله عليه وسلم وأصحابه تجدها بيضاء نقية لا يزيغ عنها إلا هالك، تحرّى فيها ذكر العلماء، وارغب إلى الله في هداية القلب وإزالة الشبهة، وما كنت أظن أن هذا يصدر من مثلك، ولا تغتر بما عليه الجهال، وما يقوله أهل الشبهات

Eenieder die een aandeel heeft in het onderzoeken van wat de onderzoekende geleerden hebben vastgesteld, zal zien dat wanneer *ṣirk* zich daarin begint te manifesteren, de verboden zaken openlijk worden verricht, en de kenmerken van de religie worden verwaarloosd, dat het dan een land van ongeloof wordt. Het bezit van de inwoners worden geconfisqueerd als oorlogsbuit en hun bloed is toegestaan om te spillen. De inwoners van dit specifieke land zijn in dit alles vermeerderd, door het beledigen van Hem (ﷺ) en Zijn religie en zij leggen de mensen wetten op die tegen [de wetten van] het boek van Allāh (ﷻ) en de sunnah van Zijn profeet (ﷺ) gaan. En jij weet dat al één van deze [zaken] voldoende is om degene die ermee komt uit de Islām te plaatsen. Dit en wij zeggen dat er degenen kunnen zijn die niet van binnen met ongeloof worden beoordeeld van onder de zwakken en onderdrukte etc. Wat betreft het klaarblijkelijke, dan is de zaak, en alle lof zij Allāh, erg helder. Voldoende voor jou zijn de daden van de profeet (ﷺ) m.b.t. Makkah, ondanks dat er zwakke en onderdrukte onder hen begaven. Zo ook, wat zijn (ﷺ) metgezellen deden m.b.t. vele van hen die hun rug hadden toegekeerd naar de Islām, in het toestaan van het spillen van hun bloed en [het confisqueren van het] bezit en hun nemen tot slaven. Iedereen met een gezond verstand en kennis [hierover] weet dat waar deze mensen

zijn in komen te vervallen van ongeloof en afvalligheid erger, afschuwelijker en groter is dan waar zij in waren vervallen. Dus richt jouw blik naar de teksten van het boek, de sunnah en de *sīrah* [biografie] van de boodschapper van Allāh ﷺ en zijn metgezellen ﷺ. Je zal pure witheid vinden, waarin niemand van afdwaalt behalve dat hij vernietigd wordt. Kijk naar wat de geleerden hieromtrent hebben vermeld, en vraag Allāh ﷻ voor leiding van het hart en om elke misvatting te verwijderen. Ik had niet gedacht dat dit zou komen van iemand zoals jij. Laat de onwetende en de mensen van de misvattingen jou niet bedriegen.²⁰⁴

Kijk hoe hij oordeelde over de inwoners van dit land met ongeloof, op basis van het schijnbare. En dat is wanneer de omschrijving past bij het oordeel, van het wijdverspreide en overheersende ongeloof, en hun neiging ernaar en het verklaren ervan, en andere zaken. Hij gaf hen dit oordeel niet slechts op basis van dat hun land *dār al-Kufr* was, let daarop.

Ter afsluiting, het is verplicht om onderscheid te maken tussen de kwestie van het oordelen over een land en de kwestie van het oordelen over de inwoners [ervan]. Hierom, het oordeel over een land is in overeenstemming met de wetten die erin worden geïmplementeerd, en het oordeel over de inwoners is door het onderzoeken van hun toestand. En Allāh is Degene wiens hulp er wordt gezocht.

***Hijrah* [emigratie] en zijn regelgeving.**

De wettelijke definitie van *hijrah*: het, omwille van Allāh, emigreren vanuit *dār al-Kufr* naar *dār al-Islām*. *Hijrah* kan ook gebruikt worden in algemene termen, in het betekenen van het verlaten van een land van ongehoorzaamheid naar een land van gehoorzaamheid, of van een land van *bid'ah* naar een land van sunnah.

Het eerste vraagstuk: Het oordeel omtrent de emigratie.

Imām Ibn al-Qāsim رحمه الله zei in *Ḥaṣīyah ‘alā al-Uṣūl at-Ṭalāṭah*:

معلوم ثبوتها -أي الهجرة- بالكتاب والسنة والإجماع، متوعد من تركها، وقد حكي الإجماع على وجوبها من بلد الشرك إلى بلد الإسلام غير واحد من أهل العلم

²⁰⁴ Ad-Durar as-Saniyyah, v.9, blz. 257.

[Hijrah] is gekend middels het boek, de sunnah en de consensus. Degene die het verwaarloosd staat onder dreiging van bestraffing. Een aantal geleerden hebben een consensus vermeld omtrent de verplichting van *hijrah* uit de landen van *ṣirk* naar de landen van Islām.

Het tweede vraagstuk: Het oordeel omtrent het afzien van het emigreren.

De Muslim vervalt niet in ongeloof door slechts het laten van het emigreren, vanwege Zijn ﷺ uitspraak:

﴿وَالَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا وَإِنْ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ إِلَّا عَلَى قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ﴾

En degenen die geloven en niet zijn geëmigreerd zijn, op jou rust geen enkele plicht om hulp te bieden, totdat zij emigreren. Maar als zij jullie om hulp vragen in de religie, dan rust op jullie de plicht om hen te helpen, behalve tegen een volk met wie jullie een wederzijds verbond hebben. En Allāh is Alziend over wat jullie doen.²⁰⁵

Dus hij combineerde tussen de beschrijvingen van *īmān* en het laten van het emigreren uit het land van oorlog.

Abū Bakr Ibn al-‘Arabī رضي الله عنه zei:

قوله تعالى: ﴿وَإِنْ اسْتَنْصَرُوكُمْ فِي الدِّينِ فَعَلَيْكُمُ النَّصْرُ﴾ يريد إن دعوا من أرض الحرب عونكم بنفير أو مال لاستنقاذهم فأعينوهم، فذلك عليكم فرض إلا على قوم بينكم وبينهم عهد، فلا تقاتلوهم عليهم، يريد حتى يتم العهد عليه أو ينبذ على سواء

Zijn ﷺ uitspraak: «Maar als zij jullie om hulp vragen in de religie, dan rust op jullie de plicht om hen te helpen» betekent dat als zij jullie roepen vanuit een land van oorlog om hen te ondersteunen in een wapenoproep of middels geld om hen te verlichten, dan is dat voor jullie verplicht, behalve tegen mensen met wie jullie een wederzijds verbond hebben. Als dat zo is, onthoud jullie dan van het bestrijden van hen, totdat het verbond of afloopt, of geschonden wordt.²⁰⁶

²⁰⁵ Sūrah al-Anfāl, 72.

²⁰⁶ Ahkām al-Qur’ān, v. 2, blz. 439.

Het is niet toegestaan voor een Muslim om te verblijven in *dār al-Kufr* als hij niet in staat is om zijn religie te vestigen en te manifesteren, vanwege Zijn ﷺ uitspraak:

﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضَ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا فَأُولَئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَسَاءَتْ مَصِيرًا﴾

Waarlijk, degenen die door de engelen [tijdens het overlijden] weg worden genomen, terwijl zichzelf onrecht aandoen, zij zeggen: In welke toestand verkeerden jullie? Zij antwoorden: Wij waren onderdrukt in het land. Zij zeggen: Was de aarde van Allāh dan niet weids genoeg zodat jullie daarin kunnen emigreren. Hun verblijfplaats zal de hel zijn, en slecht is dat als eindbestemming.²⁰⁷

Imām Ibn Kaṭīr رحمه الله zei:

الآية الكريمة عامة في كل من أقام بين ظهرائي المشركين وهو قادر على الهجرة وليس متمكناً من إقامة الدين، فهو ظالم لنفسه مرتكب حراماً بالإجماع

De nobele āyah is breed in betekenis voor iedereen die verblijft tussen de polytheïsten, terwijl hij in staat is om te emigreren en [terwijl hij bij hen] niet in staat is om zijn religie te manifesteren. Zo een persoon pleegt onrecht tegen zichzelf en vervalt in het verbodene volgens consensus.²⁰⁸

Het manifesteren van de religie houdt niet slechts in dat je in staat bent om te bidden etc. Wat bedoeld wordt bedoeld met het manifesteren van de religie is het tonen van vijandigheid richting de ongelovigen en de polytheïsten, vanwege Zijn ﷺ uitspraak:

﴿قَدْ كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرَاهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَاءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتَّى تُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَحَدُّهُ﴾

Voorzeker, er was voor jullie een goed voorbeeld in Ibrāhīm en degenen die met hem waren, toen zij tegen hun volk zeiden: Waarlijk, wij distantiëren onszelf van jullie en van datgene wat jullie naast Allāh aanbidden. Wij hebben jullie verworpen,

²⁰⁷ Sūrah an-Nisā', 97.

²⁰⁸ [Tafsīr Ibn Kaṭīr, 4:97.](#)

en er is tussen ons en jullie vijandschap en haat ontstaan voor altijd, totdat jullie in Allāh alleen geloven.²⁰⁹

Wat betreft degene die het emigreren laat terwijl er bij hem wel het fundament van vijandigheid aanwezig is, d.w.z. vijandigheid is aanwezig [in zijn hart], echter hij toont het niet, d.w.z. hij maakt het niet kenbaar, hij is dan zondig, maar niet een ongelovige.

Ṣayg ‘Abdullatīf رحمه الله werd gevraagd over degene die leeft onder de autoriteit van de polytheïsten en tawhīd kent en ernaar handelt, echter hij heeft geen vijandigheid tegen hen noch verlaat hij hun landen. Hij antwoordde:

هذا السؤال صدر عن عدم التعقل لصورة الأمر، والمعنى المقصود من التوحيد والعمل به، لأنه لا يتصور أنه يعرف التوحيد ويعمل به ولا يعادي المشركين، ومن لم يعادهم لا يقال له عرف التوحيد وعمل به، والسؤال متناقض، وحسن السؤال مفتاح العلم، وأظن مقصودك: من لم يظهر العداوة ولم يفارق، ومسألة إظهار العداوة غير مسألة وجود العداوة؛ فالأول: يعذر به مع العجز والخوف لقوله تعالى: ﴿إِلَّا أَنْ تَتَّقُوا مِنْهُمْ تُقَاةً﴾ والثاني: لا بد منه، لأنه يدخل بالكفر بالطاغوت، وبينه وبين حب الله ورسوله تلازم كلي لا ينفك عنه المؤمن؛ فمن عصا الله بترك إظهار العداوة فهو عاص لله، فإذا كان أصل العداوة في قلبه فله حكم أمثاله من العصاة، فإذا انضاف إلى ذلك ترك الهجرة فله نصيب من قوله تعالى: ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ﴾، لكنه لا يكفر، لأن الآية فيها الوعيد لا التكفير، وأما الثاني الذي لا يوجد في قلبه شيء من العداوة فيصدق عليه قول السائل لم يعادِ المشركين، فهذا هو الأمر العظيم والذنب الجسيم، وأي خير يبقى مع عدم عداوة المشركين؟! والخوف على النخل والمسكن ليس بعذر يوجب ترك الهجرة، قال تعالى: ﴿يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةً فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ﴾

Deze vraag is het gevolg van een gebrek aan reflectie over de kwestie en de ware betekenis van tawhīd en het handelen ernaar. Omdat het niet voor te stellen is dat iemand die tawhīd kent en ernaar handelt, de polytheïsten niet verafschuwd. En eenieder die hen niet haat, over hem kan er niet gezegd worden dat hij tawhīd kent en ernaar handelt. Dus de vraag is tegenstrijdig. En het stellen van de juiste vragen is de sleutel tot kennis, en ik denk dat jij bedoeld: Eenieder die zijn vijandigheid niet manifesteert en zich niet van hen afzondert. De kwestie van het manifesteren van vijandigheid verschilt van de kwestie van het koesteren van vijandigheid [in het hart]. Voor de eerste [kwestie] is er een excuus voor degene die zwak of angstig is,

²⁰⁹ Sūrah al-Mumtahinah, 4.

vanwege Zijn ﷺ uitspraak: «Behalve wanneer jullie hen ernstig vrezen²¹⁰». Voor de tweede [kwestie] is er geen alternatief [d.w.z. er is geen excuus/het is verplicht], omdat het valt onder het ongelovig zijn in de tāgūt; Er is een direct verband tussen dit en het houden van Allāh en Zijn boodschapper waarmee een gelovige niet zonder kan. Dus eenieder die Allāh ongehoorzaam is middels het verlaten van het manifesteren van vijandigheid [tegen de polytheïsten], dan is hij ongehoorzaam tegen Allāh. Als de aśl van animositeit aanwezig is in zijn hart, dan zal hij de regelgeving van degenen krijgen die ongehoorzaam zijn. Als hij daarbij nog het emigreren laat, dan heeft hij een aandeel in Zijn ﷺ uitspraak: «Waarlijk, degenen die door de engelen [tijdens het overlijden] weg worden genomen, terwijl zichzelf onrecht aandoen²¹¹». Echter hij wordt niet ongelovig, want in deze āyah bevindt zich een bedreiging en geen *takfīr*. Wat betreft de tweede in wiens hart er niks van vijandigheid is, dan past de uitspraak van de vraagsteller bij hem in dat hij de polytheïsten niet haat. Dus dit is een geweldige zaak en een enorme zonde. En wat voor goeds blijft erover in de afwezigheid van vijandigheid jegens de polytheïsten?! De angst van het verliezen van woningen en dadelpalmen is geen excuus voor het afzien van het emigreren. Hij ﷺ zei: «O Mijn dienaren die geloven! Waarlijk Mijn aarde is ruim, dus aanbidt alleen Mij²¹²». ²¹³

Wat betreft degene die afziet van het emigreren uit *dār al-Kufr* vanwege loyaliteit aan de ongelovigen, of om hen te ondersteunen tegen de Muslimīn, dan is hij een ongelovige net zoals hen. Hij ﷺ zei:

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ ۚ وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ﴾

O jullie die geloven, neem niet jullie vaders en jullie broeders tot bondgenoten, wanneer zij het ongeloof verkiezen boven het geloof. En wie van jullie hen toch tot bondgenoten neemt, zij zijn dan de onrechtplegers.²¹⁴

²¹⁰ Surah Āl ‘Imran 28.

²¹¹ Sūrah an-Nisā’, 97.

²¹² Sūrah al-‘Ankabūt, 56.

²¹³ Ad-Durar as-Saniyyah, v.8, blz. 259.

²¹⁴ Sūrah at-Tawbah, 23.

Imām Al-Qurtubī رحمته الله zei:

ظاهر هذه الآية أنها خطاب لجميع المؤمنين كافة، وهي باقية الحكم إلى يوم القيامة في قطع الولاية بين المؤمنين والكافرين، وروت فرقة أن هذه الآية إنما نزلت في الحظ على الهجرة ورفض بلاد الكفرة، فالمخاطبة على هذا إنما هي للمؤمنين الذين كانوا بمكة وغيرها من بلاد العرب، خوطبوا بأن لا يوالوا الآباء والإخوة فيكونوا لهم تبعًا في سكنى بلاد الكفر

Wat schijnbaar is van deze āyah, is dat het gericht is naar alle gelovigen, en het oordeel omtrent het afkappen van de relaties tussen de gelovigen en de ongelovigen zal voortduren tot aan de dag des oordeels. Een groep [geleerden] leverde omtrent deze āyah over dat het was geopenbaard om aan te sporen tot het emigreren en het verlaten van de landen van ongeloof. De boodschap is hier gericht aan de gelovigen die verbleven in Makkah en andere Arabische landen, hen vertellend dat zij zich niet moeten allieren met hun vaders en broeders, opdat zij niet mee worden gerekend met de inwoners van de landen van ongeloof.²¹⁵

Ibn Hazm رحمته الله zei:

فصح بهذا أن من لحق بدار الكفر والحرب مختارًا محاربًا لمن يليه من المسلمين، فهو بهذا الفعل مرتد له أحكام المرتد كلها، من وجوب القتل عليه متى قُدر عليه، ومن إباحت ماله، وانفساخ نكاحه وغير ذلك، لأن رسول الله صلى الله عليه وسلم لم يبرأ من مسلم

Dus het is correct gebaseerd op dit om te zeggen dat eenieder die er vrijwillig voor kiest om te leven in *dār al-Kufr* en *dār al-Ḥarb* en deelneemt in oorlog tegen de Muslimīn die nabij hem zijn, dat hij dan vanwege die daad een afvallige is. Al de regelgevingen van de afvallige zijn op hem toepasbaar, van de verplichting van het doden van hem wanneer de mogelijkheid zich voordoet, het confisqueren van zijn bezit, de ongeldigheid van zijn huwelijk, en andere zaken naast dat, want de boodschapper ﷺ dissocieerde zich niet van een Muslim.²¹⁶

En ṣayḡ al-Islām Ibn Taymiyyah رحمته الله zei als commentaar op de uitspraak van ‘Abdullāh Ibn ‘Umar رضي الله عنهما: “Eenieder die zichzelf vestigt in hun landen, en hun

²¹⁵ [Tafsīr al-Qurtubī, 9:23.](#)

²¹⁶ Al-Muḥallā, v. 6, blz. 47.

feesten en nawruz [Perzisch nieuwjaar] viert, en hun imiteert totdat hij sterft, hij zal dan met hen opgewekt worden²¹⁷”.

وهذا يقتضي أنه جعله كافرًا بمشاركتهم في مجموع هذه الأمور أو جعل ذلك من الكبائر الموجبة للنار، وإن كان الأول ظاهر لفظه، فتكون المشاركة في بعض ذلك معصية

Dit impliceert dat hij hem als een ongelovige zag vanwege zijn participatie in al deze zaken met hen, of hij zag het als de grootste oorzaken voor het gaan naar het vuur. Alhoewel de eerste verklaring schijnbaarder is op basis van zijn woorden, maar het mee doen in een aantal van die zaken is een zonde.²¹⁸

Het derde vraagstuk: De toestand van degenen die verblijven in *dār al-Kufr*.

Imām Ibn Ḥazm رحمته الله zei:

وأما من فرَّ إلى أرض الحرب لظلم خافه، ولم يحارب المسلمين ولا أعانهم عليهم، ولم يجد في المسلمين من يجيره: فهذا لا شيء عليه، لأنه مضطر مكره، وقد ذكرنا أن الزهري محمد ابن مسلم بن شهاب كان عازمًا على أنه إن مات هشام بن عبد الملك لحق بأرض الروم، لأن الوليد بن يزيد كان نذر دمه إن قدر عليه، وهو كان الوالي بعد هشام، فمن كان هكذا فهو معذور. وكذلك من سكن بأرض الهند والسند والصين والترك والسودان والروم من المسلمين؛ فإن كان لا يقدر على الخروج من هنالك لثقل ظهر أو لقلّة مال أو لضعف جسم أو لامتناع طريق فهو معذور. فإن كان هناك محاربًا للمسلمين معيّنًا للكفار بخدمة أو كتابة: فهو كافر. وإن كان إنما يقيم هنالك لدنيا يصيبها، وهو كالذي لهم، وهو قادر على اللحاق بجمهرة المسلمين وأرضهم: فما يبعد عن الكفر، وما نرى له عذرًا، ونسأل الله العافية. وليس كذلك من سكن في طاعة أهل الكفر من الغالية ومن جرى مجراهم؛ لأن أرض مصر والقيروان وغيرهما، فالإسلام هو الظاهر، وولاتهم على كل ذلك لا يجاهرون بالبراءة من الإسلام، بل إلى الإسلام ينتمون، وإن كانوا في حقيقة أمرهم كفارًا. وأما من سكن في أرض القرامطة مختارًا: فكافر بلا شك لأنهم معلنون بالكفر وترك الإسلام، ونعوذ بالله من ذلك. وأما من سكن في بلد تظهر فيه بعض الأهواء المخرجة إلى الكفر: فهو ليس بكافر لأن اسم الإسلام هو الظاهر هنالك على كل حال من التوحيد والإقرار برسالة محمد صلى الله عليه وسلم والبراءة من كل دين غير الإسلام، وإقامة الصلاة وصيام رمضان، وسائر الشرائع التي هي الإسلام والإيمان، والحمد لله رب العالمين

Wat betreft eenieder die vlucht naar de landen van oorlog uit vrees voor onderdrukking, en geen oorlog voert tegen de Muslimīn, noch steunt hij [de ongelovigen] tegen hen, en hij kan niemand vinden van de Muslimīn die hem onderdak kan bieden, dan is er in dit geval niks tegen hem, omdat hij genoodzaakt

²¹⁷ [As-Sunan al-Kubrā \[al-Bayhaqī\], 17352.](#)

²¹⁸ Iqtiḍā' as-Širāt al-Mustaḳīm, v. 1, blz. 515.

en gedwongen is. En wij hebben al reeds vermeld dat az-Zuhri, Muḥammad Ibn Muslim Ibn Ṣihāb vastbesloten was om te vertrekken richting de landen van de Romeinen als Hiṣām Ibn ‘Abdīl-Malik zou overlijden, omdat Walīd Ibn Yazīd had gezworen om zijn bloed te vergieten als hij hem te pakken zou krijgen, en hij zou de volgende leider worden na Hiṣām. Hierom, eenieder wiens situatie lijkt op deze wordt geëxcuseerd. Soortgelijk hieraan is degene, van de Muslimīn, die leven in de landen van India, Sindh [Pakistan], China, de Turken, Sudan en de Romeinen. Dus als hij niet in staat is om daaruit te vertrekken vanwege de last op zijn rug, of het gebrek aan geld, of de zwakheid van zijn lichaam, of vanwege dat hij verhinderd wordt in het weggaan, dan is hij geëxcuseerd. Waarlijk, als hij oorlog voert tegen de Muslimīn door het ondersteunen van de ongelovigen middels dienstverlening of schrijvend, dan is hij een ongelovige. En als hij daar slechts verblijft voor wereldse zaken, en dat hij als een *ḍimmī* is voor hun, en hij is in staat om te vertrekken naar de Muslimīn en hun land, dan staat hij niet ver weg van ongeloof, en wij zien geen excuus voor hem, en wij vragen Allāh voor welzijn. Dat is in tegenstelling tot degenen die leven onder de autoriteit van de mensen van ongeloof van onder de extremisten en andere die soortgelijk aan hun zijn, omdat in de landen van Egypte, Qayrawān en andere, is de Islām wat schijnbaar is. Hun leiders zijn ook zo, want zij tonen geen *barā’ah* tegen de Islām, integendeel, zij schrijven zich eraan toe, ook al zijn hun leiders in realiteit ongelovigen. Maar wat betreft degenen die vrijwillig verblijven in de landen van de Qarāmitah²¹⁹, dan is hij, zonder twijfel, een ongelovige, omdat zij verklaren hun ongeloof en het verlaten van de Islām, en wij zoeken toevlucht bij Allāh tegen dat. En wat betreft degene die verblijft in een land waar sommige begeerten manifest zijn die leiden naar ongeloof, dan is hij niet een ongelovige, omdat de naam van Islām zich daar op elke manier manifesteert, van tawḥīd, het accepteren van de boodschap van Muḥammad ﷺ, het afzweren van elke andere religie dan de Islām, het vestigen van het gebed, het vasten van de Ramadān, en elk andere wet wat [onderdeel van] de Islām en *īmān* is. En alle lof zij Allāh, de Heer der werelden.²²⁰

Moge Allāh de groet en de vrede sturen naar onze profeet Muḥammad, zijn familie, en zijn metgezellen.

²¹⁹ De Qarāmitah is een aftakking van de Ismā‘īlī ṣī‘ah sekte, die ook elementen van het Zoroastrisme in hun religie hebben opgenomen, zij staan het meest bekend voor hun rebelleren tegen de ‘Abbāsiyyah ḡilāfah, en het stelen van de zwarte steen en het uitmoorden van de pelgrims.

²²⁰ Al-Muḥallā, v. 12, blz. 125.